

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ  
ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ

ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

(«ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ» ԸՍՏ ՈԼՈՐՏԻ) ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ  
ՄԱՍՆԱԳԻՐ

|                                              |                                                          |
|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| 1. Ծրագրի անվանումը և մասնագիտության թվանիշը | Ֆինանսներ (ըստ ոլորտի)<br>041201.00.6                    |
| 2. Բուհը                                     | «Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղ |
| 3. Ծրագիրը հավատարմագրված է                  | –                                                        |
| 4. Շնորհվող որակավորումը                     | տնտեսագիտության բակալավր                                 |
| 5. Ծրագրի մեկնարկի ուսումնական տարին         | 2026/2027                                                |
| 6. Ուսումնառության լեզուն                    | Գրական հայերեն                                           |
| 7. Ուսուցման ձևը                             | Առկա                                                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները/պահանջները                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p>Ծրագրի դիմորդը պետք է ունենա ՀՀ եռաստիճան միջնակարգ ընդհանուր կամ դրան համարժեք այլ կրթություն /նախնական մասնագիտական կամ միջին մասնագիտական/: Ընդունելությունը կատարվում է ըստ ՀՀ կառավարության հաստատած Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի:</p> <p>Այլ մասնագիտությամբ բակալավրի կամ համարժեք որակավորում ունեցող դիմորդների ընդունելությունը կատարվում է առանց ընդունելության քննությունների: Այս դեպքում դիմորդը միանգամից ընդունվում է կրթական ծրագրի երկրորդ կուրս:</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9. Ծրագրի նպատակները և խնդիրները                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <ul style="list-style-type: none"><li>Ծրագրի նպատակն է պատրաստել տնտեսագիտության, ֆինանսաբանկային հիմնարար գիտելիքներ և հմտություններ ունեցող, ֆինանսական վերլուծություններ իրականացնող տնտեսագետ-մասնագետներ տնտեսության տարբեր ոլորտներում տնտեսական գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների, առավելապես ֆինանսաբանկային ոլորտի, ինչպես նաև արտադրական, պետական կառավարման համակարգերի տարբեր օղակների համար: Նպաստել տնտեսագիտական մտածողության ձևավորմանը:</li></ul> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 10. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p><b>Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <p>Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.</p> <ol style="list-style-type: none"><li>ներկայացնելու վերլուծությունների մաթեմատիկական կանոնները և հնարքները,</li><li>ներկայացնելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները,</li><li>բացատրելու վիճակագրական տվյալների կազմման և վերլուծության ձևերը,</li><li>մեկնաբանելու բանկային գործունեության հիմնարար սկզբունքները,</li><li>ներկայացնելու ֆինանսական հաշվառման էությունը և բացատրելու հաշվետվությունների պատրաստման և ստուգման ձևերը,</li><li>համեմատելու ֆինանսական մաթեմատիկայի, մաթեմատիկական մոդելավորման մեթոդները, և ներկայացնելու մասնագիտությանը առնչվող ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառությունը,</li><li>բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումներ,</li><li>մեկնաբանելու միկրո և մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները, քննարկելու գլոբալ և լոկալ շուկաների հիմնախնդիրները,</li><li>կապակցելու ֆինանսների, վիճակագրության, հաշվապահական հաշվառման մասին գիտության մեջ օգտագործվող հիմնական հասկացությունները:</li></ol> |
| <p><b>Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <p>Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.</p> <ol style="list-style-type: none"><li>կիրառելու տնտեսամաթեմատիկական անալիզի մեթոդները և գործիքակազմը արդի տնտեսական</li></ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

- հիմնախնդիրների մոդելավորման համար,
- կատարելու գիտահետազոտական աշխատանքներ և գործնական վերլուծություններ՝ օգտագործելով վիճակագրական և էկոնոմետրիկ մեթոդներ,
  - կիրառելու մաթեմատիկական հասկացությունները, սիմվոլները քանակական և որակական հարաբերությունների մեկնաբանման համար,
  - չափելու և գնահատելու ֆինանսական ռիսկերը, մշակելու ռիսկերի նվազեցման ստրատեգիա,
  - քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները,
  - տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր,
  - մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ,
  - կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները,
  - գնահատելու բանկերի ֆինանսական կայունությունը, բացահայտելու բանկային համակարգի ֆինանսական կայունության վրա ազդող գործոնները,
  - կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր:

#### **Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ**

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

- Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:
- Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:
- Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
- Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
- Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:
- Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:
- Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:
- Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:
- Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:

#### **11. Ծրագրի ուսումնական պլանը**

Կցված է

#### **12. Ուսումնական պլանի քարտեզը**

Կցված է

#### **13. Գնահատման ձևերը**

- ստուգարքներ,
- ընթացիկ քննություններ,
- հետազոտական աշխատանք,
- Բանավոր հարցում
- Գործնական աշխատանք
- Թեմատիկ աշխատանք
- Կիսամյակային ամփոփիչ աշխատանք

- Թղթապանակ
- Ինքնագնահատում, փոխգնահատում
- Ռեֆերատ
- Էսսե
- Խմբային ներկայացում
- Տարաբնույթ առաջադրանքներ
- Զեկուցումներ
- Ուսումնական նախագծեր
- Գրավոր կարճ հաղորդագրություններ
- ընթացիկ ստուգումներ,
- ինքնուրույն աշխատանք,
- եզրափակիչ քննություններ,
- ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն

#### 14. Չրջանավարտների ապագա կարիերայի հնարավորությունները

«Ֆինանսներ» ծրագիրն ապահովում է համապատասխան ակադեմիական բազա այն ուսանողների համար, ովքեր մտադիր են իրենց ապագա կարիերան կառուցել բիզնեսի, բանկային հատվածի, կազմակերպությունների ֆինանսական կառավարման և հանրային կառավարման ոլորտներում:

Ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատանքի անցնել տնտեսության տարբեր ոլորտների ձեռնարկություններում, առևտրային բանկերում, խորհրդատվական ընկերություններում, պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում՝ զբաղեցնելով հետևյալ պաշտոնները.

- ֆինանսական խորհրդատու,
- վիճակագրական տվյալների վերլուծաբան.
- մենեջմենթի, մարքեթինգի խորհրդատու
- կրտսեր տնտեսագետ-ֆինանսիստ,
- կրտսեր հաշվապահ,
- վիճակագրության բաժնի մասնագետ
- ՓՄՁ կառավարիչ
- վարկային մասնագետ,
- սպասարկման բաժնի մասնագետ
- ռիսկերի կառավարման կրտսեր մասնագետ
- տնտեսական քաղաքականության ծրագրերի մշակման խմբի անդամ,
- տնտեսական նախագծերի մշակման, դրանց արդյունավետության գնահատման և իրականացման վերահսկողության գծով մասնագետ:

Ծրագրի շրջանավարտները կարող են շարունակել իրենց ուսումը մագիստրատուրայում

#### 15. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսները և ձևերը

Ուսումնառության գործընթացում օգտագործվում են հետևյալ օժանդակ ռեսուրսները.

- Ժամանակակից սարքավորումներով և ծրագրային միջոցներով ապահովված լսարաններ,
- առցանց դասախոսություններ,
- էլեկտրոնային ռեսուրսներ:

#### 16. Կրթական չափորոշիչները կամ ծրագրային կողմնորոշիչները, որոնք օգտագործվել են ծրագիրը մշակելիս

- ՀՀ կրթական որակավորումների ազգային շրջանակ
- ԵՊՀ Ֆինանսներ (ըստ ոլորտի) կրթական ծրագիր,
- ՀՊՏՀ Ֆինանսներ կրթական ծրագիր,
- Обязательные компетенции ФГОС ВПО бакалавров по направлению — Экономика. Российской Федерации.
- Каталог учебных программ экономического факультета МГУ программы бакалавров по направлению — Экономика.
- Middlex University. Programme Specification and Curriculum Map for BSc Honours Business Economics 2019-2020;
- The framework of qualifications for the European Higher Education Area, 2020:

#### 17. Լրացուցիչ տեղեկատվություն ծրագրի վերաբերյալ

Ֆինանսներ ԿՕ-ի նպատակների հաջող իրականացման համար ֆակուլտետում առկա են անհրաժեշտ համակարգչային ծրագրերը /ՀՕ-հաշվապահ, STATA, Eviews, Moodle /:

## 18. Պրոֆեսորադասախոսական համակարգմին ներկայացվող պահանջներ

### 1. Ընդհանրական կարողություններ

#### Դասավանդման/մանկավարժական

##### *Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.*

- ներկայացնելու դասընթացի նպատակները և խնդիրները, մեկնաբանելու և պարզաբանելու դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները և դրանց կապն ու համադրումը համապատասխան կրթական ծրագրի վերջնարդյունքների հետ,
- կիրառելու դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման ժամանակակից մեթոդներ և տեխնոլոգիաներ,
- կիրառելու ուսանողներին մոտիվացնող և նրանց ակտիվությունը խրախուսող մեխանիզմներ և մեթոդներ,
- սահմանելու կրթական ընդհանուր նպատակ և ջանքեր ներդնելու դրա իրականացման ուղղությամբ,
- զարգացնելու ուսանողների վերլուծական, փաստերն ու իրողությունները ընդհանրացնելու, երևույթները համակողմանիորեն գնահատելու, եզրակացություններ կատարելու և տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողությունները,
- կազմելու դասընթացի փաթեթ:

#### Հետազոտական

##### *Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.*

- իրականացնելու գիտահետազոտական աշխատանքներ,
- վերլուծելու մանկավարժական սեփական գործունեության արդյունավետությունը,
- կիրառելու միջառարկայական և համալիր հետազոտությունների մեթոդաբանություններ,
- ճիշտ ընտրելու և համադրելու հետազոտությունների իրականացման և կիրառվող ուսուցման մեթոդները:

#### Հաղորդակցման

##### *Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.*

- ուսանողի հետ հաստատելու միջանձնային և կառուցողական հարաբերություններ,
- արդյունավետ պլանավորելու դասընթացը և դասապրոցեսը, կառավարելու լսարանը, բոլոր ուսանողներին դարձնելու ուսումնական գործընթացի ակտիվ մասնակիցներ,
- հաղորդակցվելու որևէ օտար լեզվով,
- պահպանելու մանկավարժական և մասնագիտական էթիկայի կանոնները,
- պահպանելու բարձրագույն կրթության ոլորտի իրավական նորմերը :

#### S2S կիրառության

##### *Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.*

- ուսումնական գործընթացում ազատ կիրառելու համակարգչային հիմնական ծրագրերը (MS Office փաթեթ՝ Word, Excel, Power-Point, Internet, e-mail ),
- պատրաստելու և ներկայացնելու լուսացուցադրություններ,
- օգտագործելու առցանց ուսուցման տեխնոլոգիաներ,
- կիրառելու Moodle հարթակը դասապրոցեսը իրականացնելու համար:

## 2. Մասնագիտական կարողություններ

##### *Դասավանդողը պետք է ունակ լինի.*

- ներկայացնելու և մեկնաբանելու դասավանդման ոլորտի հիմնախնդիրները և ուսումնասիրության ժամանակակից մեթոդաբանական հիմքերը,
- սահմանելու դասավանդվող դասընթաց(ներ)ի հիմնական հասկացությունները, ուսումնասիրության հայեցակարգային մոտեցումները,
- ուսուցման գործընթացում ստեղծելու միջառարկայական կապեր,
- ձևակերպելու դասավանդվող առարկայի ոլորտում խնդիրներ, ընտրելու անհրաժեշտ ուսումնական նյութեր և ուսուցման միջոցներ,
- կիրառելու ոլորտի խնդիրների ուսումնասիրման մեթոդական առաջավոր փորձը և դրսևորելու ստեղծագործական մոտեցումներ

#### Ընդհանուր պահանջներ

#### Գիտական գործունեություն

- Որակավորման կամ գիտական աստիճանի առկայություն դասավանդվող դասընթացի/մոդուլի ոլորտում:
- Գիտական աստիճանի և կոչման առկայություն /ցանկալի է բակալավրատում, պարտադիր՝ մագիստրատուրայի համար /:
- Հետազոտական աշխատանքների առկայություն մանկավարժության կամ դասավանդվող դասընթացի

/մոդուլի ոլորտում:

- Մասնակցություն հանրապետական և միջազգային գիտաժողովների:

**Գիտամանկավարժական կամ պրակտիկ աշխատանքի փորձ**

- Գիտական կամ մանկավարժական աշխատանքի փորձառություն՝ բացի «դասախոս» տարակարգի համար (նվազագույնը 3 տարի):
- Մասնակցություն որակավորման բարձրացման դասընթացներին վերջին 5 տարիների ընթացքում:
- Մասնագիտական պրակտիկ գործունեության փորձառություն /ցանկալի է/:

**«ՖԻՆԱՆՍՆԵՐ» ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՔԱՐՏԵԶԸ**  
**ԵՎ ԾՐԱԳՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ**

**Ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.**

| <b>Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b>      |                                                                                                                                                                           | <b>Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ</b> |                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ա1                                                | Ներկայացնելու վերլուծությունների մաթեմատիկական կանոնները և հնարքները:                                                                                                     | Բ1                                               | Կիրառելու տնտեսամաթեմատիկական անալիզի մեթոդները և գործիքակազմը արդի տնտեսական հիմնախնդիրների մոդելավորման համար                                                                        |
| Ա2                                                | Ներկայացնելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները:                                                                                                 | Բ2                                               | Կատարելու գիտահետազոտական աշխատանքներ և գործնական վերլուծություններ օգտագործելով վիճակագրական և էկոնոմետրիկ մեթոդներ:                                                                  |
| Ա3                                                | Բացատրելու վիճակագրական տվյալների կազմման և վերլուծության ձևերը:                                                                                                          | Բ3                                               | Կիրառելու մաթեմատիկական հասկացությունները, սիմվոլները քանակական և որակական հաշվարկությունների մեկնաբանման համար:                                                                       |
| Ա4                                                | Մեկնաբանելու բանկային գործունեության հիմնարար սկզբունքները:                                                                                                               | Բ4                                               | Չափելու և գնահատելու ֆինանսական ռիսկերը, մշակելու ռիսկերի նվազեցման ստրատեգիա:                                                                                                         |
| Ա5                                                | Ներկայացնելու ֆինանսական հաշվառման էությունը և բացատրելու հաշվետվությունների պատրաստման և ստուգման ձևերը:                                                                 | Բ5                                               | Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները                                                                                                   |
| Ա6                                                | Համեմատելու ֆինանսական մաթեմատիկայի, մաթեմատիկական մոդելավորման մեթոդները, և ներկայացնելու մասնագիտությանը առնչվող ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառությունը: | Բ6                                               | Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր                                                       |
| Ա7                                                | Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումներ                                                                           | Բ7                                               | Մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայցնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:            |
| Ա8                                                | Մեկնաբանելու միկրո և մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները, քննարկելու գլոբալ և լոկալ շուկաների հիմնախնդիրները:                                                 | Բ8                                               | Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:                                                                                                             |
| Ա9                                                | Կապակցելու ֆինանսների, վիճակագրության, հաշվապահական հաշվառման մասին գիտության մեջ օգտագործվող հիմնական հասկացությունները:                                                 | Բ9                                               | Գնահատելու բանկերի ֆինանսական կայունությունը, բացահայտելու բանկային համակարգի ֆինանսական կայունության վրա ազդող գործոնները:                                                            |
|                                                   |                                                                                                                                                                           | Բ10                                              | Կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր                                                                                |
| <b>Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ</b> |                                                                                                                                                                           |                                                  |                                                                                                                                                                                        |
| Գ1                                                | Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:                                                             | Գ5                                               | Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: |
| Գ2                                                | Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:                                               | Գ6                                               | Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական           |

|    |                                                                                                                                                                                      |    |                                                                                                                                                                                                          |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                                                                                      |    | պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:                                                                                                      |
| Գ3 | Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:                                                                                                                                             | Գ7 | Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:                                                                                                     |
| Գ4 | Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: | Գ8 | Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:                                                                                                          |
|    |                                                                                                                                                                                      | Գ9 | Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար: |

| Ուսումնական մոդուլի անվանումը                                                                 | Մոդուլի<br>թվա-<br>նիշը | Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    |    |    |    |    |    |    |    |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|----------------------------------|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|-----|----|----|----|----|----|----|----|----|----|
|                                                                                               |                         | Ա1                               | Ա2 | Ա3 | Ա4 | Ա5 | Ա6 | Ա7 | Ա8 | Ա9 | Բ1 | Բ2 | Բ3 | Բ4 | Բ5 | Բ6 | Բ7 | Բ8 | Բ9 | Բ10 | Գ1 | Գ2 | Գ3 | Գ4 | Գ5 | Գ6 | Գ7 | Գ8 | Գ9 |
| Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1                                                                | 0302/Բ 01               |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  |    |    | +  |    |    |    |    |
| Հայոց պատմություն -1                                                                          | 0304/Բ01                |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    |    |    | +  | +  |    |    |    |    |
| Ֆիզդաստիարակություն                                                                           | 0001/ Բ01,<br>Բ03       |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    |    | +  | +  | +  |    |    |    |    |
| Էկոլոգիայի և բնապահպանության<br>հիմունքներ                                                    | 0105/ Բ01               |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    |    |    |    |    |    |    |    |    |
| Ռուսաց լեզու-1                                                                                | 0305/ Բ001              |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  | +  | +  |    |    |    |    |    |
| Քաղաքացիական պաշտպանություն և<br>արտակարգ իրավիճակներում<br>բնակչության առաջին բուժօգնություն | 0001/Բ02                |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    |    |    |    |    |    | +  |    |    |
| Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2                                                                | 0302/ Բ 02              |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  |    | +  | +  |    |    |    |    |
| Հայոց պատմություն -2                                                                          | 0304/Բ 02               |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    |    |    | +  | +  |    |    |    |    |
| Ռուսաց լեզու-2                                                                                | 0305/ Բ002              |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  | +  | +  |    |    |    |    | +  |
| Ֆիզդաստիարակություն                                                                           | 0001/ Բ04,<br>Բ05       |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    |    |    |    |    |    |    |    |    |
| Փիլիսոփայություն                                                                              | 0304/ Բ 07              |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  | +  | +  | +  | +  |    |    |    |
| Անգլերեն-1                                                                                    | 0305/Բ004               |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  | +  | +  | +  | +  |    |    |    |
| Անգլերեն-2                                                                                    | 0305/Բ005               |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  | +  | +  | +  | +  |    |    |    |
| Իրավունքի հիմունքներ                                                                          | 0304/ Բ 05              |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  | +  | +  | +  | +  |    |    |    |
| Բարոյագիտության հիմունքներ                                                                    | 0303/ Բ 05              |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  | +  | +  | +  | +  |    |    |    |
| Բնագիտության ժամանակակից<br>հայեցակարգեր                                                      | 0105/Բ02                |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  | +  | +  | +  | +  |    |    |    |
| Կրոնագիտության հիմունքներ                                                                     | 0304/Բ03                |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  |    | +  | +  | +  |    |    |    |
| Հոգեբանության հիմունքներ                                                                      | 0303/ Բ04               |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  |    | +  | +  | +  |    |    |    |
| Մշակութաբանության հիմունքներ                                                                  | 0202 /Բ01               |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    |    |    |    |    |    |    |    |    |
| Տրամաբանության հիմունքներ                                                                     | 0304/Բ04                |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  | +  | +  | +  | +  |    |    | +  |
| Քաղաքագիտության հիմունքներ                                                                    | 0304/ Բ06               |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  | +  | +  | +  | +  |    |    | +  |
| Սոցիոլոգիայի հիմունքներ                                                                       | 0303/ Բ06               |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    | +  |    |    |    |     |    | +  | +  | +  | +  | +  | +  | +  | +  |
| Հաղորդակցման հմտություններ                                                                    | 0303/ Բ011              |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  | +  | +  | +  | +  | +  | +  | +  |
| Քննական և ստեղծագործական<br>մտածողություն                                                     | 0303/ Բ08               |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    | +  | +  | +  | +  | +  | +  |    | +  |
| Մեդիագրագիտություն                                                                            | 0303/ Բ11               |                                  |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |    |     |    |    |    | +  | +  | +  | +  | +  |    |

|                                                |            |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  |   |   |   |   |   |   |   |   |   |
|------------------------------------------------|------------|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|--|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ռուսաց լեզու-3                                 | 0303/Բ003  |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  |   | + | + |   | + | + |   |   |   |
| Անգլերեն-3                                     | 0303/Բ 006 |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  |   | + | + |   | + | + |   |   |   |
| Ֆինանսների հիմունքներ                          | 0201/ Բ46  |   | + |   |   |   |   |   |   |   |   | + | + |   |   |   |   |   |   |  | + | + |   |   |   |   |   |   |   |
| Մաթեմատիկական անալիզ-1                         | 0105/ Բ04  | + |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  |   |   |   | + | + | + |   |   |   |
| Տնտեսագիտության տեսություն-1                   | 0201/ Բ09  |   |   |   |   |   | + |   |   | + |   | + |   |   |   |   |   |   |   |  | + | + | + | + | + |   |   | + |   |
| Մաթեմատիկական անալիզ -2                        | 0105/ Բ05  | + |   |   |   |   | + |   |   | + |   | + |   |   |   |   |   |   |   |  |   |   |   |   |   |   | + | + |   |
| Գծային հանրահաշիվ և անալիտիկ երկրաչափություն   | 0105/ Բ21  | + |   |   |   |   |   |   | + | + |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  |   |   |   |   |   |   |   |   |   |
| Տնտեսագիտական ինֆորմատիկա                      | 0104/ Բ37  |   |   |   |   |   | + | + |   |   |   |   |   |   |   |   |   | + |   |  |   |   |   |   |   |   |   | + | + |
| Տնտեսագիտության տեսություն-2                   | 0201/ Բ10  |   |   |   |   |   |   | + | + |   | + |   | + |   | + | + | + |   |   |  |   |   |   |   |   |   |   |   |   |
| Հետազոտության պլանավորում և մեթոդներ           | 0201/ Բ07  |   |   |   |   |   | + |   |   |   |   |   |   |   |   |   | + |   |   |  |   |   | + |   |   |   | + | + |   |
| Մասնագիտական անգլերեն – 1                      | 0305/ Բ012 |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  | + | + | + | + | + | + |   |   |   |
| Հավանականությունների տեսություն                | 0105/ Բ26  |   |   | + |   |   |   |   |   |   | + |   |   |   |   |   |   |   |   |  |   |   | + |   | + | + | + |   | + |
| Մաթեմատիկական անալիզ – 3                       | 0105/ Բ06  | + |   |   |   |   | + |   |   |   | + | + |   |   |   |   |   |   |   |  |   |   |   |   |   |   |   | + | + |
| Տնտեսագիտական մոքի պատմություն                 | 0201/ Բ12  |   |   |   |   |   |   | + | + |   |   |   |   | + |   |   |   |   |   |  |   |   |   |   |   |   |   | + | + |
| Ֆինասական ինստիտուտներ և շուկաներ              | 0201/ Բ47  |   | + |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   | + |   | + |   |   |   |  |   |   |   |   |   |   |   |   | + |
| Գործույթների հետազոտման մաթեմատիկական մեթոդներ | 0104/ Բ32  |   |   |   |   |   | + |   |   |   |   |   |   |   |   |   | + |   |   |  |   |   |   |   |   |   |   |   | + |
| "ՀԲ"Վիճակագրություն                            | 0201/ Բ13  |   |   | + |   |   |   |   | + |   | + |   |   | + |   |   |   |   |   |  | + | + | + | + |   |   |   |   |   |
| Ֆինանսներ – 1                                  | 0201/ Բ14  |   | + |   |   |   |   |   | + |   |   |   |   | + | + | + | + |   |   |  | + | + | + | + |   |   |   |   |   |
| Մասնագիտական անգլերեն – 2                      | 0305/ Բ013 |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |  | + | + | + | + |   |   |   |   |   |
| Էկոնոմետրիկա-1                                 | 0201/ Բ19  |   |   |   |   |   |   |   |   |   | + | + |   |   |   | + | + | + | + |  |   |   |   |   |   |   |   |   | + |
| Միկրոտնտեսագիտություն                          | 0201/ Բ16  |   |   |   |   |   |   | + |   |   |   |   |   | + | + |   |   |   | + |  |   |   | + |   |   |   |   | + | + |
| Հաշվապահական հաշվառում                         | 0201/Բ 17  |   |   |   |   | + |   |   |   | + |   |   |   |   |   | + | + | + |   |  |   | + | + |   |   |   | + | + | + |
| "ՀԲ" Ֆինանսներ – 2                             | 0201/Բ15   |   |   |   |   |   |   |   | + |   |   |   |   | + | + | + | + | + |   |  |   |   |   |   |   |   |   |   | + |
| Էկոնոմետրիկա-2                                 | 0201/Բ20   |   |   |   |   |   |   | + |   |   | + | + |   |   |   | + | + |   | + |  |   |   |   |   |   |   |   |   | + |
| "ՀԲ" Մակրոտնտեսագիտություն                     | 0201/Բ20   |   |   |   |   |   |   | + | + |   |   |   |   |   | + |   |   |   |   |  | + | + | + | + | + | + |   |   |   |
| Բանկային գործ                                  | 0201/Բ21   |   |   |   | + |   |   | + |   |   |   | + |   |   | + |   |   | + |   |  | + | + | + | + | + | + |   |   |   |
| Ապահովագրական գործ                             | 0201/Բ22   |   |   |   |   |   |   | + |   |   |   |   |   | + |   |   | + |   | + |  | + | + | + | + | + | + |   |   |   |
| Կիրառական էկոնոմետրիկա                         | 0201/Բ23   |   | + |   |   |   |   | + |   |   | + |   | + |   | + | + |   |   |   |  |   | + | + | + | + |   |   |   | + |
| Մարդկային ռեսուրսներ և աշխատանքի էկոնոմիկա     | 0201/Բ24   |   |   |   |   |   |   |   | + | + |   |   |   | + |   |   |   |   |   |  |   |   | + | + | + |   |   |   | + |
| Վարքագծային տնտեսագիտություն                   | 0201/Բ26   |   |   |   |   |   |   |   | + | + |   |   |   | + | + |   | + |   |   |  | + | + | + |   | + | + |   |   | + |
| Մենեջմենթի հիմունքներ                          | 0201/Բ25   |   | + |   |   |   |   | + |   |   |   |   |   |   |   |   | + |   |   |  | + | + | + |   | + |   |   |   | + |

|                                              |          |   |   |   |   |   |  |   |   |  |  |   |   |   |   |   |   |   |  |   |  |   |   |   |   |   |  |  |   |   |
|----------------------------------------------|----------|---|---|---|---|---|--|---|---|--|--|---|---|---|---|---|---|---|--|---|--|---|---|---|---|---|--|--|---|---|
| Հանրային ֆինանսներ                           | 0201/Բ28 |   | + |   |   |   |  | + |   |  |  |   |   | + | + | + |   | + |  |   |  | + | + | + | + | + |  |  |   | + |
| Միջազգային առևտուր                           | 0201/Բ36 |   | + |   |   |   |  | + |   |  |  |   |   | + | + |   | + |   |  |   |  | + | + | + | + |   |  |  |   | + |
| Ֆինանսական կարգավորում                       | 0201/Բ48 |   | + |   |   |   |  |   |   |  |  |   |   |   |   |   | + | + |  |   |  | + |   |   |   |   |  |  |   | + |
| Բիզնեսի կազմակերպում և կառավարում            | 0201/Բ34 |   |   |   |   |   |  | + |   |  |  |   |   | + |   | + | + |   |  | + |  |   | + | + | + | + |  |  |   | + |
| ՀՀ Հարկային համակարգ                         | 0201/Բ29 |   |   |   |   |   |  | + |   |  |  | + |   |   | + |   |   | + |  |   |  |   | + | + | + |   |  |  |   | + |
| Մաքթեթինգի հիմունքներ                        | 0201/Բ30 |   |   |   |   |   |  | + | + |  |  |   |   |   | + | + |   |   |  |   |  |   | + | + | + | + |  |  |   | + |
| Ներդրումային նախագծերի կառավարման հիմունքներ | 0201/Բ31 |   | + |   |   |   |  |   | + |  |  |   |   | + | + | + | + | + |  |   |  |   | + | + | + | + |  |  |   | + |
| Առևտրային բանկերի գործառույթներ              | 0201/Բ40 |   | + |   | + | + |  |   |   |  |  |   |   | + | + | + | + | + |  |   |  |   | + | + | + | + |  |  |   | + |
| Python                                       | 0201/Բ38 |   |   | + | + |   |  |   |   |  |  |   | + | + | + | + | + |   |  |   |  | + | + | + | + |   |  |  | + | + |
| Մաքսային գործ                                | 0104/Բ35 |   |   | + | + |   |  |   |   |  |  |   | + | + | + | + | + |   |  |   |  | + | + | + | + |   |  |  | + | + |
| Միջազգային առևտուր                           | 0201/Բ36 | + |   | + | + |   |  |   |   |  |  |   | + | + | + | + | + |   |  |   |  | + | + | + | + |   |  |  | + | + |
| Առևտրի հիմունքներ                            | 0201/Բ33 |   |   | + | + |   |  |   |   |  |  |   | + | + | + | + | + |   |  |   |  | + | + | + | + |   |  |  | + | + |
| Տնտեսական գործունեության վերլուծություն      | 0201/Բ38 |   |   | + | + |   |  |   |   |  |  |   | + | + | + | + | + |   |  |   |  | + | + | + | + |   |  |  | + | + |
| Հաշվապահական հաշվառման ծրագրեր               | 0201/Բ41 | + |   | + | + |   |  |   |   |  |  |   | + | + | + | + | + |   |  |   |  | + | + | + | + |   |  |  | + | + |
| Մասնագիտական պրակտիկա-1                      | 0201/Բ43 | + |   | + | + |   |  |   |   |  |  |   | + | + | + | + | + |   |  |   |  | + | + | + | + |   |  |  | + | + |
| Մասնագիտական պրակտիկա-2                      | 0201/Բ45 |   |   | + | + |   |  |   |   |  |  |   | + | + | + | + | + |   |  |   |  | + | + | + | + |   |  |  | + | + |
| Ավարտական աշխատանք                           | 0201/Բ44 | + |   | + | + |   |  |   |   |  |  |   | + | + | + | + | + |   |  |   |  | + | + | + | + |   |  |  | + | + |

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ**  
**ԻԶԵՎԱՆԻ ՄԱՍՆԱԶՅՈՒՂ**  
**Տնտեսագիտության ֆակուլտետ**  
**«Ֆինանսներ»**  
**ԾՐԱԳՐԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉՆԵՐ**  
**ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (ՊԱՐՏԱԴՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ)**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                   |                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-----------------|
| 1.0302/Բ 01                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2.Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -1 | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/ շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 5.0/30/0                          |                 |
| 6.1-ին կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 7.Ստուգաք                         |                 |
| <p><b>8.Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել խոսքը, նրա դրսևորման ձևերը, ուղղախոսական ու արտասանական նորմերը, խոսքի բաղադրիչների կապակցման միջոցները, խոսքի մասերի գործածության յուրահատկությունները, գրագրության ձևերը և խոսքային էթիկան, կառուցել արտահայտիչ ու ներգործուն գրավոր ու բանավոր խոսք:</b></p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսուցանել խոսքի մշակույթի ընդհանուր օրինաչափությունները, լեզվական և գրական նորմերը, հնչյունական, բառային և քերականական մակարդակներն ու նրանց կիրառության յուրահատկությունները,</li> <li>• ձևավորել ու մշակել գրական խոսքի բարձր ճաշակ ու մշակույթ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                   |                 |
| <p><b>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և խնայողություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու խոսքի ընդհանուր հատկանիշները, դրսևորման ձևերը, սահմանելու և ճիշտ կիրառելու լեզվական և հնչյունական-արտասանական, ուղղախոսական նորմերը,</li> <li>2. ձևավորելու բանավոր խոսքի և գրավոր խոսքի բարձր մակարդակ՝ ճիշտ և տեղին կիրառելով լեզվական տարբեր իրողությունները (բառապաշարի շերտեր, ձևաիմաստային խմբեր, դարձվածքներ և այլն),</li> <li>3. սահմանելու, բացատրելու գրական, լեզվական, ոճական նորմաները, որոնք կիրառելի են ժամանակակից հայերենում:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կառուցելու հարուստ բառապաշարով, շարահյուսորեն ճշգրիտ կապակցված գրավոր և բանավոր խոսք:</li> <li>2. գործառնելու գրագրության ձևերը, ուղղախոսության և արտասանվածքի նորմերը բանավոր խոսքում:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</li> <li>2. աշխատելու թիմում:</li> </ol> |                                   |                 |
| <p><b>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:</p> <p><b>Գ5.</b>Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                   |                 |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• քննարկում /բանավեճ</li> <li>• համագործակցային աշխատանք</li> <li>• մտազրոհ</li> <li>• վերլուծական մեթոդ</li> <li>• խոսքային կամ բանավոր մեթոդ</li> <li>• գրավոր մեթոդ</li> <li>• բացատրական մեթոդ</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                   |                 |
| <p><b>12.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p><b>Թեմա 1.</b> Խոսքի մշակույթ առարկան, նպատակը և խնդիրները: Խոսքի դրսևորման ձևերը: Լեզվական նորմ:</p> <p><b>Թեմա 2.</b> Հնչյունական /արտասանական/ մակարդակ: Գրագրության ձևեր: <b>Թեմա 3.</b> Բառային մակարդակ: <b>Թեմա 4.</b> Քերականական մակարդակ: Զնաբանություն: <b>Թեմա 5.</b> Շարահյուսություն:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                   |                 |
| <p><b>13.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգաքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում նախապես տրված հարցաշարի շրջանակներում:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                   |                 |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, Եր., 2014:</li> <li>2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, Եր., 2015:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                   |                 |

|                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու/Ձևաբանություն/, Եր., 2002:                         |
| 4. Բաղիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003:                                      |
| 5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2003:                                       |
| 6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:                      |
| 7. Մարության Ա., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2003:                                     |
| 8. Մկրտչյան Ռ., Ժամանակակից հայերենի ձևաբանական ոճագիտություն, Եր., 1992:                  |
| 9. Պապոյան Ա., Բաղիկյան Խ., Ժամանակակից հայոց լեզվի շարահյուսություն, Եր., 2003:           |
| 10. Պողոսյան Պ., Խոսքի մշակույթի և ոճագիտության հիմունքներ, Ա, Բ, Եր., 1990, 1991:         |
| 11. Սուքիասյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Հնչյունաբանություն, բառագիտություն/ Եր., 1982: |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                   |                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-----------------|
| 1.0302/ Բ 02                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2.Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -2 | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 5.0/30/0                          |                 |
| 6.2-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 7.Մտուգարք                        |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցների յուրացմամբ, գործառական բոլոր ոճերի առանձնահատկությունների իմացությամբ ու անսխալ, գրագետ գործառմամբ, ձևավորել կարողություններ՝ գեղարվեստական խոսքի հնչյունական, բառային ու քերականական առանձնահատկությունները ինքնուրույն մեկնաբանելու և արժևորելու համար, ծանոթացնել հրապարակային խոսքի ընդհանուր կառուցվածքին և հիմնական հատկանիշներին և կիրառելի դարձնել ուսումնական գործընթացներում:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>բացահայտել արտահայտչական և պատկերավորման միջոցների դերը խոսքում, խոսքի գործառական տարբերակների համակարգը /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/, գեղարվեստական և հրապարակային խոսքի խնդիրները, կառուցվածքը, լեզվական առանձնահատկությունները:</li> </ul> |                                   |                 |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ներկայացնելու խոսքի արժանիքները,</li> <li>կիրառելու արտահայտչական և պատկերավորման միջոցները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>լուսաբանելու գործառական ոճերի դասակարգման հիմունքները և ոճերի առանձնահատկությունները:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>կառուցելու պատկերավոր և գրագետ խոսքարվեստ, վերացնելու խոսքային անճշտությունները, կունենա խոսքային բարձր էթիկետ:</li> </ol>                                                                                                                                                                                               |                                   |                 |
| <p>10. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                         |                                   |                 |
| <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>քննարկում /բանավեճ</li> <li>համագործակցային աշխատանք</li> <li>մտազրոհ</li> <li>վերլուծական մեթոդ</li> <li>խոսքային կամ բանավոր մեթոդ</li> <li>գրավոր մեթոդ</li> <li>բացատրական մեթոդ</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                   |                 |
| <p>12. <b>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p><b>Թեմա 1.</b> Խոսքի արժանիքները: <b>Թեմա 2.</b> Խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներ: <b>Թեմա 3.</b> Խոսքի գործառական տարբերակներ /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական: <b>Թեմա 4.</b> Գեղարվեստական ոճ: Հրապարակային խոսք:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                   |                 |
| <p>13. <b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում նախապես տրված հարցաշարի շրջանակներում:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                   |                 |

**14. Հիմնական գրականության ցանկ.**

1. Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, Եր., 2014:
2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, Եր., 2015:
3. Ասատրյան Մ.Ե., Ժամանակակից հայոց լեզու/Ձևաբանություն/, Եր., 2002:
4. Բաղիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003:
5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2003:
6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:
7. Մարության Ա., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2003:
8. Մկրտչյան Ռ., Ժամանակակից հայերենի ձևաբանական ոճագիտություն, Եր., 1992:
9. Պապոյան Ա., Բաղիկյան Խ., Ժամանակակից հայոց լեզվի շարահյուսություն, Եր., 2003:
10. Պողոսյան Պ., Խոսքի մշակույթի և ոճագիտության հիմունքներ, Ա, Բ, Եր., 1990, 1991:
11. Սուքիասյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Հնչյունաբանություն, բառագիտություն/, Եր., 1982:

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                               |                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|------------------------|
| <b>1.0304/Բ01</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>2.Հայոց պատմություն -1</b> | <b>3.2 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.2 Ժամ/շաբ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>5.15/0/15</b>              |                        |
| <b>6.3-րդ կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>7. Մտուգարք</b>            |                        |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն</b> է ուսումնասիրել հայ ժողովրդի պատմությունը՝ ծագումից մինչև 17-րդ դարն ընկած ժամանակահատվածը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք Հայկական լեռնաշխարհի պատմական աշխարհագրության, համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտական բարձր մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն ՀՀ քաղաքական լավագույն ապագայի կերտման նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ձևավորել հստակ պատկերացում հայոց հին և միջնադարյան, պետականությունների առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին:</li> <li>• ձևավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կորոշություն,</li> <li>• ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետագա դասընթացների հետ տրամաբանական կամ պատճառահետևանքային կապ ապահովելու համար:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                      |                               |                        |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. վերաբրտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը,</li> <li>2. նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները,</li> <li>3. ներկայացնելու համապատասխան ժամանակաշրջանում ստեղծված հոգևոր և նյութական մշակույթի արժեքները, լուսաբանել Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսության, ռազմական և այլ բնագավառներ ու նվաճումները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը,</li> <li>2. արժևորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում,</li> <li>3. արժևորելու ինչպես նախաքրիստոնեական, այնպես էլ քրիստոնեական դարաշրջաններում ստեղծված մեր մշակութային արժեքները:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան)</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</li> <li>2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</li> </ol> |                               |                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b>Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>         |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն,</li> <li>• սեմինար,</li> <li>• ռեֆերատ,</li> <li>• անհատական և խմբային առաջադրանքներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում նախապես տրված հարցաշարի շրջանակներում:</p>                                                                                                                                                                                                              |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p><b>Թեմա 1.</b> Հայաստանը հնագույն շրջանում: <b>Թեմա 2.</b> Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը /Ք.ա. 9-6-րդ դդ/: Երվանդունիների թագավորությունը: <b>Թեմա 3.</b> Մեծ Հայքի թագավորության վերելքը Արտաշեսյան շրջանում: <b>Թեմա 4.</b> Արշակունիների թագավորությունը: <b>Թեմա 5.</b> Հայաստանը վաղ միջնադարում: <b>Թեմա 6.</b> Հայաստանը զարգացած միջնադարում: <b>Թեմա 7.</b> Հայաստանը ուշ միջնադարում:</p> |
| <p><b>14.Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Հայոց պատմություն, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012:</li> <li>2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախշյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975:</li> <li>3. Հայոց պատմություն հիմնահարցեր, (Հր. Սիմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000:</li> <li>4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Եր., 2009:</li> </ol>                                                                                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                        |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-----------------|
| 1.0304/Բ 02                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2.Հայոց պատմություն -2 | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 5.15/0/15              |                 |
| 6.4-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 7.Ստուգարք             |                 |
| <p><b>8.Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել հայ ժողովրդի պատմությունը՝ 17-րդ դարից մինչև մեր օրերը ընկած ժամանակահատվածը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտության ամենավերջին ձեռքբերումների մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն մեր ապագայի կառուցման գործածելու նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն: Հայոց պատմությունը դիտարկվում է համաշխարհային պատմության համատեքստում:</b></p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ձևավորել հստակ պատկերացում հայոց նոր և նորագույն պատմության առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին,</li> <li>• ձևավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կարողություն,</li> <li>• ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետագա դասընթացների ուսումնասիրման, քննարկման և ներկայացման համար:</li> </ul> |                        |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը,</li> <li>նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը:</li> <li>արժևորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում:</li> </ol> <p><b>գ. քննիչական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>տարբերակելու և գնահատելու հայոց պատմության որոշակի օրինաչափությունները, ինչը ևս հնարավորություն կտա ապագայում ճիշտ կողմնորոշվելու:</li> </ol> |  |  |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b><br/> <b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:<br/> <b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>դասախոսություն,</li> <li>սեմինար,</li> <li>ռեֆերատ,</li> <li>անհատական և խմբային առաջադրանքներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում նախապես տրված հարցաշարի շրջանակներում:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> <b>Թեմա 1.</b> Հայ ազատագրական շարժումները 16-18-րդ դարերում: <b>Թեմա 2.</b> Ռուսաստանի ներթափանցումը Անդրկովկաս 19-րդ դարի սկզբին: <b>Թեմա 3.</b> Հայկական հարցի միջազգայնացումը: <b>Թեմա 4.</b> Ազատագրական խմբակների, կազմակերպությունների ու քաղաքական-ազգային կուսակցությունների ձևավորումը: <b>Թեմա 5.</b> Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: <b>Թեմա 6.</b> Իրավիճակը Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբին: Արևմտահայության Մեծ Եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: <b>Թեմա 7.</b> Հայաստանը 1917թ. ռուսական հեղափոխությունների շրջանում: <b>Թեմա 8.</b> Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920թթ.: <b>Թեմա 9.</b> Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991թթ.: <b>Թեմա 10.</b> Հայաստանի Երրորդ Հանրապետությունը: <b>Թեմա 11.</b> Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:</p>                                                                                                        |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Հայոց պատմություն, (Հր. Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012:</li> <li>Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախշյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975:</li> <li>Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000:</li> <li>Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Եր., 2009:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |  |

|                 |                                           |                 |
|-----------------|-------------------------------------------|-----------------|
| 1.0105/ Բ 01    | 2.Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.    | 5.30 /0/0                                 |                 |
| 6.4-րդ կիսամյակ | 7.Ստուգարք                                |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է</b> ուսումնասիրել կենսոլորտի կառուցվածքի տեսական հիմնահարցերը և «մարդ-կենսոլորտ» համակարգում նրանց փոխազդեցությունը, ինչպես նաև պատրաստել որակյալ մասնագետներ, որոնք կարող են գնահատել շրջակա միջավայրի աղտոտման աստիճանը, որպես հասարակության գործունեության արդյունք և նախագծողաճանաչելու կամ կանխարգելելու անթրոպոգեն գործունեության ոչ ցանկալի հետևանքները: Նպաստել հասկանալու էկոլոգիական հիմնախնդիրների էությունը և զարգացնել այդ խնդիրները լուծելու ունակությունը: Սովորողներին նախապատրաստել աշխարհայացքի ինքնուրույն ընտրության:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսանողներին տալ հիմնարար գիտելիքներ՝ էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունների և օրենքների, էկոլոգիական համակարգերի և գործընթացների, շրջակա միջավայրի էկոլոգիական հնարավորությունների, բնական և տեխնոգեն միջավայրերի, ժամանակակից զարգացման տենդենցների, էկոլոգիական մշակույթի, որպես գործոնի ձևավորման, էկոլոգիական ճգնաժամերի, էկոլոգիայի բնագավառում միջազգային իրավական նորմերի, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող էկոլոգիական օրենսդրության մասին,</li> <li>• ուսանողների մոտ զարգացնել հմտություններ բնագիտությունից, էկոլոգիայից, բնապահպանությունից՝ ձևավորելով դիտարկելու, ստեղծագործելու, հետազոտելու ունակությունները, տրամաբանական և գիտական լեզվամտածողությունները, եզրակացություն անելու կարողությունները,</li> <li>• դաստիարակել քաղաքացիական դիրքորոշում և պատասխանատվություն՝ մարդկության և բնական միջավայրի նկատմամբ:</li> </ul>                             |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. սահմանելու էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունները, էկոլոգիական հիմնական և կարևոր օրենքները, սկզբունքները, օրինաչափությունները և կանոնները,</li> <li>2. նշելու շրջակա միջավայրի զարգացման կոնցեպցիաները և թվարկելու մթնոլորտի, ջրոլորտի և հողոլորտի վրա հիմնական անթրոպոգեն ազդեցություն ունեցող աղտոտող նյութերը և ներկայացնելու նրանց վերլուծության մեթոդները,</li> <li>3. բացատրելու, թե ի՞նչ ազդեցություն կարող է ունենալ բնակչության վրա շրջակա միջավայրի աղտոտման հետևանքները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. էկոլոգիական գնահատական տալու շրջակա միջավայրի հիմնական գործոններին, նախագծողական միջոցառումներ ներկայացնելու՝ զերծ պահելու շրջակա միջավայրը էկոլոգիական աղետներից,</li> <li>3. անցկացնելու մոնիթորինգ և գնահատելու տարածաշրջանի էկոլոգիական իրավիճակը, համապատասխան եզրակացություն տալ այն նպաստող գործոնների մասին, որոնք կբարելավեն տարածաշրջանի էկոլոգիան:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ցուցաբերելու ինքնուրույն ուսումնասիրելու ունակություն:</li> <li>2. հետազոտություններ անելու, ստացած տեղեկությունը արհեստավարժ օգտագործելու խնդիրների լուծման նպատակով:</li> <li>3. տվյալ էկոհամակարգի վրա կիրառելու կանխատեսման մեթոդը՝ որոշելու նրա վրա այս կամ այն գործոնի ազդեցությունը:</li> </ol> |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնությունը ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• պասիվ դասխոսություն,</li> <li>• ակտիվ դասախոսություն, հարց ու պատասխան, զրույց,</li> <li>• ինտերակտիվ դասախոսություն՝ «Power Point» համակարգչային ծրագրով դրվագների ցուցադրում,</li> <li>• հարց ու պատասխան,</li> <li>• բանավեճ,</li> <li>• զրույց:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                         |                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|------------------------|
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում նախապես տրված հարցաշարի շրջանակներում:<br/> 1. Բանավոր քննում ըստ նախապես ներկայացված հարցաշարի կամ դասախոսի կողմից առաջադրված թեմայով ռեֆերատի գեկուցում:<br/> 2. Այն ուսանողները, որոնք ամբողջական դասընթացի մաս կազմող 5 և ավելի թեմաներից կամ ինքնուրույն աշխատանքների թեմաներից գնահատվել են «ստուգված», ապա ստանում են «Ստուգված»:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                         |                        |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> <b>Թեմա 1.</b> Էկոլոգիայի համառոտ պատմությունը: Էկոլոգիայի կառուցվածքը, առարկան և օբյեկտը: Լիբիխի, մինիմումի, Վիյամի գործոնների անկախության և Շելֆորդի տոլերանտության օրենքները: <b>Թեմա 2.</b> Էկոհամակարգի գործունեության սկզբունքները: Էկոհամակարգի կառուցվածքը: Պրոդուցենտներ, կոնսումենտներ, ռեդուցենտներ /ավտոտրոֆներ, հետերոտրոֆներ/: <b>Թեմա 3.</b> Օրգանիզմների գոյության միջավայրը և պայմանները: Կենսական, ոչ կենսական, մարդածին, սահմանափակող գործոններ: Օրգանիզմների հարմարվելը միջավայրի պայմաններին: <b>Թեմա 4.</b> Էներգիայի և նյութերի հոսքը Էկոհամակարգում: Էկոհամակարգերի էներգետիկական դասակարգումը: Էներգիայի և նյութերի փոխանցումը Էկոհամակարգերում, Էներգիայի կորուստները սննդային շղթաներում: Ազոտի, ֆոսֆորի, ծծմբի, ածխածնի շրջանառությունը: <b>Թեմա 5.</b> Մարդու առողջության էկոլոգիական ասպեկտները: Միջավայրի քիմիական, կենսաբանական աղտոտումը, միջավայրի աղտոտումը աղմուկով, սննդամթերքների աղտոտումը: Գյուղատնտեսական և ուրբանիստական համակարգեր: <b>Թեմա 6.</b> Անսպառ և սպառվող պաշարները: Մարդու ազդեցությունը կենսոլորտի վրա: Արդյունաբերության առաջընթացը և բնապահպանության հիմնախնդիրները: Արդյունաբերության էկոլոգիացման սկզբունքները: <b>Թեմա 7.</b> Քարոլորտի կառուցվածքը: Մթնոլորտի կառուցվածքը, նշանակությունը: Ջուրը երկրի վրա և նրա հատկությունները: Կենսոլորտի կառուցվածքը: Հողը, նրա կառուցվածքը և նշանակությունը բնության մեջ: <b>Թեմա 8.</b> Պոպուլյացիայի բնութագիրը: Ծնելիություն և մահացություն, պոպուլյացիայի սեռային կազմը: պոպուլյացիաների միջև գոյություն ունեցող փոխազդեցության ձևերը, գիշատիչ-գոհ փոխհարաբերությունը: <b>Թեմա 9.</b> Մթնոլորտային օդի աղտոտման հիմնական աղբյուրները և դրա էկոլոգիական հետևանքները: Զրոլորտի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Քարոլորտի և բնահողի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Երկրի կլիմայի փոփոխության և անապատացման հիմնախնդիրները:</p> |                         |                        |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b><br/> 1. Գրիգորյան Կ., Եսայան Ա., Ժամհարյան Հ., Խոյեցյան Ա., Մովսեսյան Հ., Փիրումյան Գ., Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ, Եր., 2010:<br/> 2. Գրիգորյան Ա., Աղասյան Ա., ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների համակարգի ներկա վիճակը, Եր., 2008<br/> 3. Մելքումյան Լ., Գալստյան Մ., Բնապահպանության հիմունքներ, Եր., 2010:<br/> 4. Շահինյան Մ., Թամրազյան Ն., Էկոլոգիա, Եր., 2002:<br/> 5. Валова В., Основы экологии: Учебное пособие.-5-е изд., Москва, «Дашков и К» 2005..</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                         |                        |
| <b>1.0305/ Բ001</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>2.Ռուսաց լեզու-1</b> | <b>3.2 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.2 Ժամ/շաբ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>5.0/30/0</b>         |                        |
| <b>6.2-րդ կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>7.Ստուգարք</b>       |                        |
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողի մոտ ձևավորել բանավոր և գրավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակություններ, ելնելով հաղորդակցման հիմնական պահանջմունքներից<br/> <b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• սովորեցնել ռուսաց գրական լեզվի նորմերը,</li> <li>• ձևավորել մասնագիտական բառապաշար:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         |                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                    |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------|
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b><br/> 1. ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված քերականական նյութը,<br/> 2. ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված անհրաժեշտ բառապաշար,<br/> 3. կիրառելու ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները:<br/> <b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b><br/> 1. կարդալու, պատմելու, մեկնաբանելու և վերարտադրելու գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստեր գրքերից, թերթերից, ամսագրերից:<br/> <b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b><br/> 1. օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:<br/> 2. գնահատելու, վերլուծելու և գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը,<br/> 3. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:</p>                           |                    |                 |
| <p><b>10. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• քննարկում /բանավեճ,</li> <li>• համագործակցային աշխատանք,</li> <li>• էվրիստիկական մեթոդ,</li> <li>• մտազրոհ,</li> <li>• ինդուկտիվ մեթոդ</li> <li>• դեդուկտիվ մեթոդ,</li> <li>• վերլուծական մեթոդ,</li> <li>• խոսքային կամ բանավոր մեթոդ,</li> <li>• գրավոր մեթոդ,</li> <li>• բացատրական մեթոդ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                    |                 |
| <p><b>11. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</b><br/> <b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:<br/> <b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:<br/> <b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                    |                 |
| <p><b>12. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> <b>Թեմա 1.</b> Հնչյունաբանություն: Ձայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը: Արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: <b>Թեմա 2.</b> Բառագիտություն. բառիմաստ, մենիմաստ և բազմիմաստ բառեր: Բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստները: Հոմանիշներ, հականիշներ, համանուններ, հարանուններ: Դարձվածքներ: <b>Թեմա 3.</b> Բառակազմություն, բառի ձևաբանական կազմը /արմատներ, ածանցներ, վերջավորություններ, նրանց ուղղագրությունը/: <b>Թեմա 4.</b> Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևոյթ/: Խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: Գոյական անուն, քերականական կարգերը, գոյականի ուղղագրությունը: Ածական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Թվական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Դերանուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը:</p> |                    |                 |
| <p><b>13. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգաքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը, որից հետո տրված հարցաշարի շրջանակում անց է կացվում բանավոր հարցում:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                    |                 |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b><br/> 1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., 2004.<br/> 2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация. Речь., П. Б. Балаян, Л. А. Тер-Саркисян, Б. С. Ходжумян, Ер., 2015.<br/> 3. Учебные пособия по специальности.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                    |                 |
| 1.0305/ F002                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2. Ռուսաց լեզու -2 | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 5.0/30/0           |                 |
| 6.3-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 7. Ստուգաք         |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է</b> ապահովել և կատարելագործել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ռուսերեն լեզվով մասնագիտական ոլորտներում հաղորդակցվելու հմտությունների ձևավորում,</li> <li>• մասնագիտական բառապաշարի զարգացում,</li> <li>• մասնագիտական գրականության և տարբեր նյութերի հետ աշխատելու հմտությունների զարգացում:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. գործածելու տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը,</li> <li>2. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով,</li> <li>3. գործածելու մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ընտրելու, վերլուծելու և ադապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով,</li> <li>2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները,</li> <li>3. վերաբրտադրելու մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնելու նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ:</li> <li>4. թարգմանելու մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն և հակառակը,</li> <li>5. զանազանելու մասնագիտական հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. գնահատելու, վերլուծելու և զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը,</li> <li>2. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:</li> </ol> |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ8.</b> Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• քննարկում /բանավեճ/,</li> <li>• համագործակցային աշխատանք,</li> <li>• էվրիստիկական մեթոդ,</li> <li>• մտազրոհ,</li> <li>• ինդուկտիվ մեթոդ,</li> <li>• դեդուկտիվ մեթոդ,</li> <li>• վերլուծական մեթոդ,</li> <li>• խոսքային կամ բանավոր մեթոդ,</li> <li>• գրավոր մեթոդ,</li> <li>• բացատրական մեթոդ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>12. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p><b>Թեմա 1.</b> Ձևաբանություն: Դերբայ, դերբայական դարձված, ուղղագրությունը: Մակբայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Կապեր, շաղկապներ, մասնիկներ, ձայնարկություններ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: <b>Թեմա 2.</b> Շարահյուսություն. շարահյուսության հիմնական միավորները /բառակապակցություն, նախադասու թյանդամներ/: Պարզ նախադասություն, դասակարգումը, նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները: Բարդ նախադասություն, դասակարգումը, տեսակները: <b>Թեմա 3.</b> Մասնագիտական տեքստ, կառուցվածքը, տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները: <b>Թեմա 4.</b> Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրները: Գիտական զեկույցների և մասնագիտական ռեֆերատների կառուցման հիմնական</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| սկզբունքները:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>13.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը, որից հետո տրված հարցաշարի շրջանակում անց է կացվում բանավոր հարցում:</p> <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկը</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Русский язык. Под общ. ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., 2004.</li> <li>2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация. Речь. П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ер., 2015.</li> <li>3. Учебные пособия по специальности.</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                           |                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| 1.0001/F02                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2.Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն | 3. 2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 5.10 /20/0                                                                                |                  |
| 6.1-ին կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 7.Ստուգարք                                                                                |                  |
| <p><b>8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել արտակարգ իրավիճակներում (երկրաշարժ, ջրհեղեղ, հրդեհներ, արտադրական և տրանսպորտային վթարներ, թունավոր նյութեր, ճառագայթային ախտահանում և այլն) և պատերազմական պայմաններում պաշտպանվելու ձևերին և մեթոդներին, նաև փրկարարական աշխատանքների ծավալներին, բովանդակությանը և կատարմանը, ինչպես նաև զարգացնել քսրեմալ պայմաններում մինչբժշկական օգնության ցուցաբերման հմտությունները:</b></p> <p><b>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու տարաբնույթ ԱԻ-ների հետևանքով ստեղծված իրավիճակները և դրան դիմակայելու ուղիները,</li> <li>2. ներկայացնելու տեղեկատվություն ԱԻ-ում և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից բնակչության պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների մասին,</li> <li>3. մեկնաբանելու ՀՀ-ում հավանական ԱԻ-ներից բխող ռիսկերի գնահատման մեթոդները,</li> <li>4. ներկայացնելու համաճարակային իրավիճակներում վարակի տարածման հնարավոր ուղիներն ու բացատրելու դրանցից պաշտպանության ձևերը,</li> <li>5. ներկայացնելու առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելու հիմնահարցերը:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. գնահատելու տուժածի վիճակը (առաջնային և երկրորդային զննում), վնասվածքի տեսակն ու ծանրությունը և ցույց տալ առաջին բուժօգնություն,</li> <li>2. դրսևորելու նախընտրելի վարքագիծ տարաբնույթ արտակարգ իրավիճակներում,</li> <li>3. ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն տարաբնույթ վնասվածքների և ախտահարումների դեպքերում,</li> <li>4. օգտագործելու ձեռք բերված կարողությունները ԱԻ և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից իրականացվող միջոցառումների ընթացքում:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում,</li> <li>2. աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ,</li> <li>3. վերլուծելու իրավիճակը և կատարելու անհրաժեշտ գործողություններ իր և շրջապատի համար:</li> </ol> |                                                                                           |                  |
| <p><b>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ7.</b>Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                           |                  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• հարցադրումներ և քննարկումներ,</li> <li>• գործնական աշխատանքներ,</li> <li>• տնային, ինքնուրույն , ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                           |                  |
| <p><b>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը, որից հետո տրված հարցաշարի շրջանակում անց է կացվում բանավոր հարցում:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                           |                  |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p><b>Թեմա 1.</b> Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: <b>Թեմա 2.</b> Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: <b>Թեմա 3.</b> Բնակչության</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                           |                  |

գործողությունները ահաբեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: **Թեմա 4.** Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: **Թեմա 5.** Բնակչության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: **Թեմա 6.** Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: **Թեմա 7.** Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումն արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը: **Թեմա 8.** Առաջին բուժօգնությունն ու մինչբժշկական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 9.** Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: **Թեմա 10.** Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: **Թեմա 11.** Հակահամաճարակային միջոցառումներն արտակարգ իրավիճակներում: **Թեմա 12.** Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:

#### 14. Հիմնական գրականության ցանկը.

1. Եզորով Պ., Շյախով Ի., Մորովինով Դ., Սիմոնենկո Ի., Սիպայլո Յու., Քաղաքացիական պաշտպանություն, Եր., 1968:
2. Զայցև Ա., Կորժավին Ա., Կոնյև Ա., Քաղաքացիական պաշտպանություն, Եր., 1984:
3. Հ.Մ. Գրիգորյան Առաջին բուժօգնություն, Երևան 2013
4. Буонов В., «Первич. Медицинская помощь М, 1980.
5. Юуенич В., «Первич. помощь при травмах», М., 1984.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                     |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-----------------|
| 1.0304/ Բ 07                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2. Փիլիսոփայություն | 3.3 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 5.30/0/0            |                 |
| 6.5-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 7. Մտուգարք         |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացքով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված և լավ մասնագետի համար:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• բացահայտել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները,</li> <li>• բացատրել կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները,</li> <li>• հիմնարար գիտությունների տվյալների փիլիսոփայական մեկնաբանությունների միջոցով աջակցել ուսանողի համակարգված աշխարհայացքի, քաղաքակրթական զարգացումների, արդի միտումներին և այդ համատեքստում ազգային մրցունակ համակարգի մասին պատկերացումների ձևավորմանը:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                 |                     |                 |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Սահմանելու կեցության համընդհանուր օրենքները, կատեգորիաները, հիմնական ձևերն ու առանձնահատկությունները,</li> <li>2. բացահայտելու ճանաչողության, գիտության էության առանձնահատկությունները,</li> <li>3. ներկայացնելու աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի փիլիսոփայական հայեցակարգի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները, ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքների և հավատի, ռացիոնալ և իռացիոնալ սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. տարբերելու գիտականը ոչ գիտականից, ճշմարիտը կեղծից, էականը ոչ էականից,</li> <li>2. վերլուծելու հասարակական կյանքում տեղի ունեցող գործընթացները և դրանց պատճառահետևանքային կապերը,</li> <li>3. կողմնորոշվելու մարդ-մարդ և մարդ-բնություն փոխհարաբերություններում:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Տեղին և ժամանակին գործածելու փիլիսոփայական մտածողության կոնցեպտուալ ապարատը:</li> </ol> |                     |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</b></p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն,</li> <li>• սեմինար,</li> <li>• քննարկում,</li> <li>• զեկուցում,</li> <li>• ռեֆերատ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/>Ստուգաբար նախապես տրված հարցաշարի շրջականում անցկացվում է բանավոր:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/><b>Թեմա 1.</b> Փիլիսոփայության առարկան: <b>Թեմա 2.</b> Կեցություն և մատերիա: <b>Թեմա 3.</b> Դիալեկտիկա: <b>Թեմա 4.</b> Բնություն: <b>Թեմա 5.</b> Մարդ և պրակտիկա: <b>Թեմա 6.</b> Գիտակցությունն ճանաչողություն: <b>Թեմա 7.</b> Գիտություն: <b>Թեմա 8.</b> Հասարակություն:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Դավիթ Անհաղթ, Երկեր, Եր., 1980:</li> <li>2. Բրուտյան Գ., Իմաստասիրական երկխոսություններ, Հ.1, Եր., 1987:</li> <li>3. Բրուտյան Գ., Իմաստասիրական երկխոսություններ, Հ.2, Եր., 1987:</li> <li>4. Գաբրիելյան Հ., Հայ փիլիսոփայության պատմություն, Եր., 1980:</li> <li>5. Կյուրեղյան Է., Փիլիսոփայություն, Եր., 2004:</li> <li>6. Փիլիսոփայության բառարան, Եր., 1975:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|---------------|
| 1.0305/ Բ 004                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2.Անգլերեն-1 | 2 ECTS կրեդիտ |
| 4. 2 ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 5. 0/30/0    |               |
| 6.1-ին կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 7. Ստուգաբար |               |
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է ձևավորել ուսանողների լեզվական գիտելիքները անգլերեն լեզվից՝ լեզվի բոլոր մակարդակներում (կարդալ, գրել, ունկնդրել, խոսել), զարգացնել ուսանողների հաղորդակցական հմտությունները՝ միջմշակութային հաղորդակցման:</b></p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ներկայացնել տվյալ մասնագիտության ոլորտում խիստ գործածական բառապաշար,</li> <li>• զարգացնել ձեռք բերված գիտելիքները համապատասխան խոսքային իրավիճակներում:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |              |               |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. անգիր վերարտադրելու մասնագիտական բառապաշարը,</li> <li>2. թվարկելու հնչյունական և ուղղախոսական կանոնները և բացառությունները,</li> <li>3. թվարկելու նախադասության տիպերը և դրանց շարադասական հատկանիշները,</li> <li>4. տարբերելու խոսքի մասերը և դրանց կիրառական առանձնահատկությունները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կիրառելու մասնագիտական բառապաշարը և քերականական գիտելիքները՝ ճիշտ բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելիս,</li> <li>2. ընկալելու կարդացած և ունկնդրած նյութի հիմնական բովանդակությունը,</li> <li>3. կատարելու A1 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. տարանջատելու հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից,</li> <li>2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում,</li> <li>3. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:</li> </ol> |              |               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույնները.</b></p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և ատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• հաղորդակցական մեթոդ,</li> <li>• տագրոհ,</li> <li>• ուսանողական պորտֆոլիո,</li> <li>• խմբային աշխատանք,</li> <li>• հրավոր և բանավոր թարգմանություն,</li> <li>• աշխատանք տեղեկագրով,</li> <li>• ռեֆերատ,</li> <li>• ինքնուրույն աշխատանք:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Թեստն անցնելուց հետո ուսանողը ստուգարքը ստանում է մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ/և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• գրավոր և բանավոր թարգմանություններ,</li> <li>• ռեֆերատ,</li> <li>• լուսատեսաշար</li> <li>• խմբային աշխատանք,</li> <li>• ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ):</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից</b></p> <p><b>Թեմա 1.</b> Ներածություն: Ներկայացրու ինքդ քեզ: Լինել բայը, հոդեր: — From Small Town to Global Leader!, <b>Թեմա 2.</b> Աշխատանք և ազատ ժամանակ: Օր, ամիս, տարի: Պարզ ներկա: —Business Diary: Eugene Kaspersky! <b>Թեմա 3.</b> Խնդիրներ: Ածականներ: Պարզ ներկա. հարցական և ժխտական: Some/any, <b>Թեմա 4.</b> Ճանապարհորդություն: Կա/կան: — Hilton Tokyo!, <b>Թեմա 5.</b> Ուտելիք և զբաղմունք: Հաշվելի և անհաշվելի գոյականներ — India Likes Fast Food Chains!, <b>Թեմա 6.</b> Առք և վաճառք: Պարզ անցյալ, —Uniqlo; a Global Success Story!, <b>Թեմա 7.</b> Մարդիկ, հարցական նախադասություններ, — Women at the Top; Andrea Jung!, <b>Թեմա 8.</b> Գովազդ, Հեռուստագովազդներ, Հարաբերականներ և գերադրականներ, — Volkswagen Black Beetle ad!, <b>Թեմա 9.</b> Ընկերություններ, Ներկա շարունակական և պարզ ներկա, — New Market for Games!, <b>Թեմա 10.</b> Հաղորդակցություն, Ապառնի անորոշ, — I am a Fan of Facebook but not of Video Calling!, <b>Թեմա 11.</b> Մշակույթներ, should/shouldn't, could/would, —Lessons in Cultural Differences!, Աշխատանք, Ներկա վաղակատար</p> |  |  |
| <p><b>11. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. David Cotton, David Falvey -Matket Leader Elementary, 2004</li> <li>2. Michael Vince Intermediate, 2013</li> <li>3. Gevorgyan G., Galstyan A., English Armenian. More Commonly Used Words and Combinations, Yerevan: Areg, 2005.</li> <li>4. World Book, Encyclopedia, 2002.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |               |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-----------------|
| 1.0305/ F 005                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2.Անգլերեն- 2 | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 5.0/30/0      |                 |
| 6.2-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 7. Ստուգարք   |                 |
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է</b> հարստացնել մասնագիտական բառապաշարը, խորացնել ուսանողների գիտելիքները և հմտությունները հաղորդակցական բարդ իրավիճակներում,</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ներկայացնել պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և նմուշների հիման վրա ձևակերպել սեփականը,</li> <li>• հաղորդել գիտելիքներ մասնագիտական նորաբանությունների ոլորտից:</li> </ul> |               |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. թվարկելու պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և ներկայացնելու սեփական օրինակները,</li> <li>2. կազմելու գրավոր և բանավոր շարադրանք՝ օգտագործելով A2 մակարդակին համապատասխան բառապաշար և քերականական կառույցներ:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ընկալելու և վերարտադրելու կարողացած և ունկնդրած A2 մակարդակի տեքստերի և երկխոսությունների հիմնական բովանդակությունը,</li> <li>2. շարադրելու խոսքային իրավիճակին համապատասխան գրավոր և բանավոր պատասխան,</li> <li>3. կատարելու A2 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում,</li> <li>2. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ,</li> <li>3. ներգրավելու ձեռքբերված գիտելիքները և կարողությունները միջազգային ասպարեզում՝ անգլերենը օգտագործելով, որպես հետագա մասնագիտական առաջընթացի միջոց:</li> </ol> | <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• հաղորդակցական մեթոդ,</li> <li>• տագրոհ,</li> <li>• ուսանողական պորտֆոլիո,</li> <li>• խմբային աշխատանք,</li> <li>• հրավոր և բանավոր թարգմանություն,</li> <li>• աշխատանք տեղեկագրով,</li> <li>• ռեֆերատ,</li> <li>• ինքնուրույն աշխատանք:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Թեստն անցնելուց հետո ուսանողը ստուգարքը ստանում է մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ/և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• գրավոր և բանավոր թարգմանություններ,</li> <li>• ռեֆերատ,</li> <li>• լուսատեսաշար</li> <li>• խմբային աշխատանք,</li> <li>• ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ):</li> </ul>                                                                                                                                                                                               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <p><b>12. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից</b></p> <p><b>Թեմա 1.</b> Կարիերաներ. Մոդալ բայեր — Article by Andy Bloxham, <b>Թեմա 2.</b> Ընկերություններ; Պարզ ներկա, ներկա շարունակական — Tata's Search for a new CEO, <b>Թեմա 3.</b> Վաճառք: Մոդալ բայեր: — Women on Top, <b>Թեմա 4.</b> Մեծ գաղափարներ: Պարզ անցյալ, անցյալ շարունակական, — Going for Gold, <b>Թեմա 5.</b> Սթրես: Պարզ անցյալ, ներկա վաղակատար: — Over half of business owners feeling increasingly stressed, <b>Թեմա 6.</b> Ժամանց: Բաղադրյալ բայեր: <b>Թեմա 7.</b> Նոր բիզնես: Ժամանակ ցույց տվող արտահայտություններ: — Internet whiz-kid's discount idea makes billions in two years:, <b>Թեմա 8.</b> Մարքեթինգ. Հարցական նախադասություններ, —Adidas targets the Chinese interior, <b>Թեմա 9.</b> Պլանավորում, Ծրագրեր կազմել: Ապառնի ժամանակաձև: — When There is No Plan A, <b>Թեմա 10.</b> Կառավարել մարդկանց: Բայեր և նախդիրներ: Փոխակերպված խոսք — Share the Power, <b>Թեմա 11.</b> Կոնֆլիկտ: Պայմանական նախադասություններ: —Intervening quickly in cases of conflict, <b>Թեմա 12.</b> Արտադրանք: Կրավորական նախադասություններ, — A Path to Salvation Through Innovation:</p> |  |
| <p><b>13. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. David Cotton, David Falvey - Market Leader Pre-Intermediate, 2006</li> <li>2. Zatikyan, A.T. Economics and Business, Yerevan, 1992.</li> <li>3. Gevorgyan, G., Galstyan, A. English Armenian. More Commonly Used Words and Combinations, Yerevan: Areg, 2005.</li> <li>4. World Book, Encyclopedia, 2002.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                              |                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|------------------------|
| <b>1.0001/ F 01, F03</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>2.Ֆիզդաստիարակություն</b> | <b>3.0 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.2 Ժամ/շաբ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>5.0/60/0</b>              |                        |
| <b>6.1-ին /2-րդ կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>7.Ստուգաք</b>             |                        |
| <p><b>8.Դասընթացի նպատակն է</b> հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակլիմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները ապահովելու և շարունակելու վերաբերյալ: Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը՝ դասընթացը նպատակ ունի.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը,</li> <li>• նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը,</li> <li>• բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց, նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը,</li> <li>• զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ճկունություն, դիմացկունություն, ճարպկություն, կոորդինացիա և այլն:</li> </ul> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում,</li> <li>• ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ,</li> <li>• ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում,</li> <li>• ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք,</li> <li>• ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը</li> <li>• զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ:</li> </ul> |                              |                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. սահմանելու անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները,</li> <li>2. թվարկելու կոփման կանոնները և բացատրել դրանց նշանակությունը,</li> <li>3. ներկայացնելու ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքների ժամանակ անվտանգության պահպանման կանոնները,</li> <li>4. ներկայացնելու առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքները,</li> <li>5. առանձնացնելու վնասակար սովորությունները և բացատրել դրանց կործանարար ազդեցությունը անձի մտավոր և ֆիզիկական զարգացման վրա:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կատարելու նորմատիվներին համապատասխան ֆիզիկական վարժություններ (ակրոբատիկ վարժություններ, վազք, հեռացատկ ):</li> <li>2. ցուցաբերելու շարժողական ընդունակություններ ու ֆունկցիոնալ կարողություններ ուսուցանվող մարզաձևերում:</li> <li>3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. աջակցելու կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս անցկացվող մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի ու սպորտային միջոցառումների կազմակերպմանը,</li> <li>2. դասընթացի ժամանակ կազմակերպելու թիմային մրցախաղեր տարբեր սպորտաձևերից,</li> <li>3. կազմելու իր և ընկերների առողջ կենսակերպի ապահովման ուսումնամարզական պարապմունքների պլան:</li> </ol> |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b><br/> <b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:<br/> <b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <b>վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ .</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),</li> <li>• մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),</li> <li>• ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),</li> <li>• անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),</li> <li>• ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),</li> </ul> </li> <li>2. <b>արտաուսումնական պարապմունքներ.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,</li> <li>• վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,</li> <li>• մասնակցություն պարապմունքների ըստ նախընտրած մարզաձևերի,</li> <li>• ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,</li> <li>• մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումների բուհում,</li> <li>• մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:</li> </ul> </li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> Դասընթացն ավարտվում է 2-րդ կիսամյակում ստուգաբքով: Ստուգաբքը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

### **13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.**

#### **1-ին կիսամյակ աշնանային**

Թեմա 1. Ֆիզիկական դաստիարակություն, նրա դերն ու նշանակությունը ընդհանուր կրթական համակարգում: Ֆիզկուլտուրայի և սպորտի հիգիենիկ հիմունքները: Անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները: Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլը: Թեմա 2. Մարմնի կոփման կանոնները և դրանց նշանակությունը: Վազը: Վազքի տեխնիկայի ուսուցում: Վազք. փոփոխական արագությամբ, արգելքների հաղթահարումով, 60 մ /ցածր մեկնարկից/, 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: Հեռացատկ: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում: Հեռացատկ տեղից: Թեմա 3. Սպորտային խաղերի դերն ու նշանակությունը ուսանողի մտավոր և ֆիզիկական դաստիարակության, ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման գործում: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում, գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ուսուցում: Գնդակի վարում և փոխանցում 2 ձեռքով: Զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկայի ուսուցում: Թեմա 4. Ուսանողի առողջ կենցաղավարության հիմունքները, նրա արդյունավետության չափանիշները, պայքարը բացասական երևույթների դեմ: Երկկողմանի խաղ (վոլեյբոլ, բասկետբոլ):

#### **2-րդ կիսամյակ՝ գարնանային**

Թեմա1. Ընդհանուր ֆիզիկական և սպորտային պատրաստու թյան դերը ֆիզիկական դաստիարակության գործում: Շարժողական ընդունակությունների կատարելագործման հիմունքները: Մարմնամարզություն: Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնձի առաջ, ետ, «կամուրջ» պատկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխկոնձի երկարությամբ: Թեմա2. Ֆիզիկական բեռնվածու թյան ծավալը ուսանողական տարիքում, նրա միջոցով ֆիզիկական զարգացման և մարմնակազմության հնարավորություններն ու շտկման պայմանները: Մարմնամարզություն: Մարզանստարանի վրա հենում պատկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: Թեմա 3. Ինքնուրույն պարապմունքների մեթոդական հիմունքները, նրանց ձևերը և տարիքային և սեռային առանձնահատկությունները: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. վերնից սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցում: Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս. տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ուսուցում: Սպորտային խաղ բասկետբոլ. գնդակին տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում, պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում, գնդակի նետում զամբյուղի մեջ: Թեմա 4. Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Հարձակողական հարվածի տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում: Խաղի պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում: Երկկողմանի խաղ: Թեմա 5. Ինքնուրույն պարապմունքների հիգիենան և ինքնահսկումը: Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական վազք: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Երկար վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները: Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): Հեռացատկ: Հեռացատկ տեղից՝ զույգ ոտքերի հրումով: Թեմա 6. Մասնակցությունը սպորտային մրցումների, դրանց ֆիզիկական և հոգևոր դաստիարակչական նշանակությունը: Թեմա 8. Ստուգարքային ձևերի նախապատրաստում:

### **14. Հիմնական գրականության ցանկը.**

1. Սամվելյան Լ., Պետրոսյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Եր., 2007:
2. Ազիզյան Գ., Վանեսյան Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավագյան Է., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բաբայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
5. Բաբայան Մ., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյախյան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
7. Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսեթյան Ռ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:
10. Նահապետյան Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

|                                                                      |                       |                 |
|----------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------|
| 1.0001/ Բ 04, Բ 05                                                   | 2.Ֆիզդաստիարակություն | 3.0 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                         | 5.0/60/0              |                 |
| 6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ                                                | 7.Ստուգարք            |                 |
| 8.Դասընթացի նպատակն է հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման |                       |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակլիմայական պայմանները ձևավորել</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսանողների ֆիզիկական զարգացման, բարոյական և կամային հատկանիշները, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում,</li> <li>• ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք,</li> <li>• ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններն ու հմտություններ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու մասսայական սպորտի, բարձր նվաճումների սպորտի և ուսանողական սպորտի առանձնահատկությունները, թվարկել սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման փուլերը,</li> <li>2. ներկայացնելու ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգի կառուցվածքը, ունիվերսիադաների և օլիմպիական խաղերի տարբերությունները, թվարկել նրանց դաստիարակչական հատկությունները, ներկայացնել տեղեկություններ օլիմպիական խաղերի և անվանի մարզիկների վերաբերյալ,</li> <li>3. հիմնավորելու կոնկրետ սպորտաձևի ընտրումը կանոնավոր պարապմունքների համար, թվարկել հիմնական սպորտաձևերի և ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կիրառման բնութագրերը: թվարկելու տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները, մեկնաբանել անհատի վրա դրանց ներգործության բնութագրերը,</li> <li>4. ներկայացնելու արտադրական ֆիզիկական կուլտուրայի, արտադրական մարմնամարզության առանձնահատկությունները և մեկնաբանել նրանց անհրաժեշտությունը մասնագիտական գործունեության մեջ:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. պահպանելու ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները,</li> <li>2. սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում իրականացնելու օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողություն կիրառելով նրա հիմնական մեթոդները և ցուցանիշները, վարել ինքնավերահսկման օրագիր,</li> <li>3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ,</li> <li>4. կատարելու շարժողական գործողություններ ֆիզիկական վարժությունների կատարման մատուցված մեթոդներով և ցուցաբերել նորմատիվներին համապատասխան արդյունքներ:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. դասախոսի անմիջական հսկողությամբ ուսանողների խմբում իրականացնելու թեմատիկ հանձնարարականի փոխադարձ վերահսկողություն</li> <li>2. աջակցելու ընկերներին թեմատիկ շարժողական գործողությունների, հնարքների կատարման ժամանակ, ներկայացնել իր կարծիքը ընկերների ֆիզիկական պատրաստվածության վերաբերյալ,</li> <li>3. վերլուծելու դասախոսի կողմից իրեն և խմբին տրված անհատական և խմբային հանձնարարականների իրականացման արդյունքները,</li> <li>4. կազմակերպելու մասսայական և առողջաբարական ֆիզկուլտուրայի պարապմունքներ, սպորտային միջոցառումներ կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս,</li> <li>5. կողմնորոշվելու տարբեր իրավիճակներում, ցուցաբերել առաջին բուժօգնություն վնասվածքների դեպքում</li> </ol> |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <p><b>1. վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ),</li> <li>• մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),</li> <li>• ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ),</li> <li>• անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ),</li> <li>• ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ),</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>2. արտատուսումնական պարապմունքներ.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում,</li> <li>• վերականգնողական միջոցառումների իրականացում,</li> <li>• մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի,</li> <li>• ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով,</li> <li>• մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում,</li> <li>• մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p><b>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/>Դասընթացն ավարտվում է 4-րդ կիսամյակում ստուգարքով: Ստուգարքը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/><b>3-րդ կիսամյակ՝ աշնանային</b><br/>Թեմա1. Ուսանողական սպորտը, բուհում սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման առանձնահատկությունները: Թեմա2. Շարային պատրաստու թյուն, դարձումներ տեղում, շարային քայլք: Թեմա 3. Վազքի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում, վազք փոփոխական արագությամբ, վազք 60 մ, 100 մ /ցածր մեկնարկից/: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Հեռացատկ տեղից, տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Վազք արգելքների հաղթահարումով: Վազք 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: Թեմա 4. Ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգը, ունիվերսիադաներ, օլիմպիական խաղեր: Օլիմպիզմը և օլիմպիական դաստիարակությունը: Թեմա 5. Սպորտային խաղ վոլեյբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում, սկզբնահարվածի ուսուցում և ամրապնդում: Գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: Թեմա 6. Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում: Թեմա 7. Կանոնավոր պարապմունքների համար սպորտաձևի ընտրման դրդապատճառները և հիմնավորումը: Հիմնական սպորտաձևերի և ֆիզիկական վարժությունների համամակարգերի համառոտ հոգեֆիզիոլոգիական բնութագրերը: Թեմա 8. Սպորտային խաղ սեղանի թենիս, խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում: Թեմա 9. Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ», կանգ թիակների վրա պառկած դրությունից: Թեմա 10. Մարմնամարզություն: Ցատկ այծիկի վրայից՝ ոտքերը զատած եղանակով:<br/><b>4-րդ կիսամյակ՝ գարնանային</b><br/>Թեմա1. Տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները: Անհատի ֆիզիկական, շարժողական և հոգեկան հատկությունների վրա դրանց ներգործության բնութագրերը: Թեմա 2. Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ» պառկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխկոնծի երկարությամբ: Մարզանստարանի վրա հենում պառկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: Թեմա 3. Մարզապարապմունքների արդյունավետության հսկողությունը, ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները: Թեմա 4. Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Վերևից սկզբնահարվածի, հարձակողական հարվածի տիրապետման, խաղի պաշտպանության տեխնիկաների ուսուցում և ամրապնդում: Թեմա 5. Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս, նրանց տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ամրապնդում: Թեմա 6. Սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողությունը, նրա հիմնական մեթոդները, ցուցանիշները և ինքնավերահսկման օրագիրը: Թեմա 7. Սպորտային խաղ բասկետբոլ, գնդակին տիրապետելու, պաշտպանության, զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկաների ամրապնդում: Թեմա 8. Սպորտային խաղեր վոլեյբոլ և բասկետբոլ: Երկկողմանի խաղ: Թեմա 9. Առաջին բուժօգնությունը վնասվածքների դեպքում: Թեմա 10. Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): Թեմա 11. Հեռացատկ տեղից գույգ ոտքերի հրումով: Թեմա 12. Արտադրական ֆիզիկական կուլտուրա, արտադրական մարմնամարզություն, նրանց նշանակությունը մասնագիտական գործունեության մեջ և նրանց առանձնահատկությունները: Թեմա 13. Ստուգարքային ձևերի նախապատրաստում:</p> |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Սամվելյան Լ., Պետրոսյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր, (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Եր., 2007:</li> <li>2. Ազիզյան Գ., Վանեսյան Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:</li> <li>3. Ավագյան Է., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:</li> <li>4. Բաբայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:</li> <li>5. Բաբայան Մ., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:</li> <li>6. Բոյախյան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:</li> <li>7. Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

8. Մելիքսեթյան Ռ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:  
 9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարգարյան Եր.: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:  
 10. Նահապետյան Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

**ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ  
 (ԿԱՍԸՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ)**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                        |                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------------------|
| 1.0304/ Բ 05                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2.Իրավունքի հիմունքներ | 3. 2 ECTS կրեդիտ |
| 4. 2 ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 5.30/0/0               |                  |
| 6. 3/4-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 7.Ստուգաք              |                  |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողին սովորեցնել հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները, ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ, ինչպես նաև ձևավորել իրավական աշխարհայացք ու մշակույթ:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ձևավորել կայուն գիտելիքներ իրավունքի տեսության և իրավունքի առանձին ճյուղերի վերաբերյալ,</li> <li>• ձևավորել մասնագիտական գործունեության մեջ նորմատիվ իրավական ակտերի, իրավաբանական փաստաթղթերի կիրառման կարողություններ ու ունակություններ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                        |                  |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. սահմանելու իրավագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, ինստիտուտները և տերմինները,</li> <li>2. ներկայացնելու հայկական իրավունքի և օրենսդրության համակարգի կառուցվածքը, իրավական նորմերի առանձնահատկությունները և նրանց տեսակները, նորմատիվ իրավական ակտերի համակարգը,</li> <li>3. մեկնաբանելու իր մասնագիտական ոլորտում իրավաբանական տերմինաբանությունը:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կիրառելու իրավական ակտերը, իրավաբանական փաստաթղթերը իր մասնագիտական գործունեության մեջ,</li> <li>2. վերլուծելու իրավական նորմը՝ այն կիրառելով կոնկրետ իրավիճակներում,</li> <li>3. վերլուծելու և համակարգելու իրավական տեղեկատվությունը:</li> </ol> |                        |                  |
| <p><b>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրությունները.</b></p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և ուրիշ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցված բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, դեկլարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>                                                  |                        |                  |
| <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն,</li> <li>• ռեֆերատ,</li> <li>• զեկուցում:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                        |                  |
| <p>12. <b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/>         Ստուգաքը նախապես տրված հարցաշարով անց է կացվում բանավոր:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                        |                  |
| <p>13. <b>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> <b>Թեմա 1.</b> Պետության և իրավունքի տեսություն: <b>Թեմա 2.</b> Սահմանադրական իրավունք: <b>Թեմա 3.</b> Քաղաքացիական իրավունք: <b>Թեմա 4.</b> Քրեական իրավունք: <b>Թեմա 5.</b> Աշխատանքային իրավունք: <b>Թեմա 6.</b> Ընտանեկան իրավունք: <b>Թեմա 7.</b> Տեղական ինքնակառավարում: <b>Թեմա 8.</b> Վարչական իրավունք: <b>Թեմա 9.</b> Դատավարական իրավունք: <b>Թեմա 10.</b> Արդարադատություն, դատախազություն և նոտարիատ: <b>Թեմա 11.</b> Կրթության, գիտության, մշակույթի և սոցիալական ոլորտի ՀՀ օրենսդրություն: <b>Թեմա 12.</b> Միջազգային իրավունք:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                    |                        |                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>14. Հիմնական գրականության ցանկը</b><br>1. Այվազյան Ն., Սահմանադրական իրավունք, Երևան 2001:<br>2. Առաքելյան Ս., Գաբուկյան Ա., ՀՀ քրեական իրավունք, Երևան, 2003, 2006:<br>3. Բարսեղյան Ս., ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք, 4-րդ մաս, Երևան, 2000:<br>4. Բարսեղյան Ս., ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք, 1-ին մաս, Երևան 2000:<br>5. Գրիգորյան Մ., Քրեական իրավունք, Երևան 2007:<br>6. Խրոպանյուկ Վ. Ն., Պետության և իրավունքի տեսություն, հայերեն թարգմանությունը՝ Խ. Հարությունյանի, Երևան 1997թ.:<br>7. Ղարախանյան Գ., Ընտանեկան իրավունք, Երևան, 2001:<br>8. Պետրոսյան Գ., Աշխատանքային իրավունք, Երևան, 2009:<br>9. Քոչարյան Վ., Միջազգային իրավունք, Երևան, 2002:<br><b>Նորմատիվ իրավական ակտեր</b><br>1. ՀՀ Սահմանադրություն, 06.12.2015թ.,<br>2. ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք,<br>3. ՀՀ քրեական օրենսգիրք,<br>4. ՀՀ ընտանեկան օրենսգիրք,<br>5. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրք,<br>6. ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրք,<br>7. ՀՀ հակակոռուպցիոն ռազմավարությունը և դրա իրականացման միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին ՀՀ կառավարության 06.11.2003թ. թիվ 1522-Ն որոշում:<br>8. Նորմատիվ իրավական ակտերը՝ դրանցում կատարված վերջին փոփոխություններով և լրացումներով տեղադրված են <a href="http://www.arlis.am">www.arlis.am</a> Հայաստանի իրավական տեղեկատվական համակարգում: |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                              |               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|---------------|
| 1.0303/ Բ 05                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2.Բարոյագիտության հիմունքներ | 2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 5.30/0/0                     |               |
| 6. 3/4-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 7.Մտուգարք                   |               |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ներկայացնել բարոյականության տեսության հիմնահարցերը, ամբողջացնել բարոյականության մասին սովորողի պատկերացումները, բարձրացնել բարոյական գիտակցությունը և համաշխարհայինացման արդի ժամանակաշրջանում նպաստել ուսանողի բարոյափոխության և աշխարհայացքի ձևավորմանը:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ծանոթացնել բարոյագիտության հիմնական հասկացություններին, բարոյական առաջընթացի էությանն ու չափանիշներին, բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչներին, յուրահասկությանը, գործառնություններին, բարոյականության և ազատության հարաբերությանը, ազգային ու համամարդկային բարոյամշակութային արժեքներին, բարոյական արժեհամակարգին,</li> <li>• ցույց տալ ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին,</li> <li>• նպաստել անձի բարոյական մտահաղորդակցության ձևավորմանը,</li> <li>• ացահայտել բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից,</li> <li>• վերլուծել բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները,</li> <li>• նդլայնել սովորողների մտահորիզոնը:</li> </ul> |                              |               |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. սահմանելու բարոյագիտության հիմնական հասկացությունները, բարոյական առաջընթացի էությունը ու չափանիշները,</li> <li>2. արժևորելու ազգային և համամարդկային բարոյամշակութային արժեքները, բարոյական արժեհամակարգը:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ցույց տալու ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին,</li> <li>2. բացահայտելու բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից,</li> <li>3. վերլուծելու բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները:</li> </ol> <p><b>գ. քնդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                 |                              |               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b>Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն,</li> <li>• քննարկումներ,</li> <li>• զեկուցումներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
| <p><b>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/>Ստուգարքի համար անց է կացվում բանավոր հարցում:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p><b>Բաժին 1.</b> Բարոյագիտության հիմնական կատեգորիաները. Թեմա 1. Հասկացություն բարոյագիտության կատեգորիաների մասին: Թեմա 2. Բարին և չարը: Թեմա 3. Պարտք և պատասխանատվություն: Թեմա 4. Պատիվ և արժանապատվություն: Թեմա 5. Խիղճ: Բարոյական իդեալ: Թեմա 6. Կյանքի իմաստն ու նպատակը: Թեմա 7. Երջանկություն, սեր:</p> <p><b>Բաժին 2.</b> Բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչները, յուրահատկությունը և գործառնությունը: Թեմա 8. Բարոյականության էությունը, յուրահատկությունը և կառուցվածքային բաղադրիչները: Թեմա 9. Բարոյականության հիմնական սոցիալական գործառնությունը:</p> <p><b>Բաժին 3.</b> Բարոյականություն և ազատություն: Թեմա10. Անձը և համակեցությունը: Թեմա 11. Բարոյականության հասարակական խնդիրները:</p> <p><b>Բաժին 4.</b> Անձի բարոյական գիտակցությունը: Թեմա 12. Անձի բարոյական գիտակցությունը: Թեմա 13. Անձի բարոյական գործունեությունը: Թեմա 14. Անձի բարոյական հարաբերությունները: Թեմա 15. Անձի բարոյական մշակույթը:</p> <p><b>Բաժին 5.</b> Համամարդկային բարոյական արժեքներ և ազգային բարոյական նկարագիր: Թեմա 16. Ժողովրդավարության և մարդու իրավունքների վերաիմաստավորումը եվրոպական բարոյամշակութային արժեհամակարգի համատեքստում: Թեմա 17. Ազգային-բարոյական նկարագիր:</p> <p><b>Բաժին 6.</b> Բարոյագիտության կիրառական խնդիրներ: Թեմա 18. Կիրառական բարոյագիտություն:</p> |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Разин А., Этика, М., 2003.</li> <li>2. Дробницкий О., Понятие морали, М., 2004.</li> <li>3. Мур Дж., Принципы этики, М., 1984.</li> <li>4. Этика, Учебник под. Ред. А. Гусейнова и Е. Дубко, М., 2000.</li> <li>5. Словарь по этике.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                         |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------|
| 1. 0105/ Բ 02                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 2.Բնագիտության ժամանակակից հայացակարգեր | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4. 2 ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 5.30/0/0                                |                 |
| 6. 3/4-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 7.Ստուգարք                              |                 |
| <p><b>8.Դասընթացի նպատակն է</b> ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք՝ ծանոթացնելով նրանց բնագիտության զարգացման պատմությանը, բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափություններին, բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում կներկայացվի ժամանակակից բնագիտությունը համապիտանի մեթոդների և օրենքների ամբողջության մեջ՝ ցուցադրելով շրջապատող աշխարհի ճանաչման ռացիոնալ մեթոդի առանձնահատկությունը, բնագիտության տրամաբանությունը և կառուցվածքը:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք,</li> <li>• ծանոթացնել բնագիտության զարգացման պատմությանը,</li> <li>• բացատրել բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափությունները,</li> <li>• ուսանողներին ծանոթացնել բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին:</li> </ul> |                                         |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ներկայացնելու բնագիտության զարգացման փուլերը,</li> <li>ներկայացնելու բնագիտության հիմնական սկզբունքներին,</li> <li>մեկնաբանելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>կիրառելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, զարգացման ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքները տարբեր հետազոտություններում,</li> <li>կատարելու հաշվարկներ որոշակի գործընթացների վերաբերյալ և տալ որակական ու քանակական գնահատական բնության երևույթների վերջնական արդյունքների մասին,</li> <li>կատարելու համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ներկայացնելու թիմային աշխատանքի ընթացքում հստակ սեփական միտքը,</li> <li>օգտվելով տարբեր աղբյուրներից կատարելու վերլուծություններ և դասակարգելու ստացած ինֆորմացիան,</li> <li>ստեղծագործելու՝ պահպանելով մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</li> </ol> |  |  |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>խոսքային (դասախոսումը, բացատրումը, պատմումը, զեկուցումը),</li> <li>գործնական (վարժությունների և տնային առաջադրանքի կատարումը),</li> <li>տրամաբանական (ինդուկտիվ, դեդուկտիվ, անալոգիա),</li> <li>ճանաչողական-ստեղծագործական (բացատրական - ցուցադրական, պրոբլեմային - որոնողական),</li> <li>համագործակցային ուսուցման (թիմային և խմբային աշխատանքներ),</li> <li>քննադական մտածողության,</li> <li>ինքնուրույն աշխատանքի:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Ուսանողին տրվում է ինքնուրույն աշխատանք՝ ռեֆերատ: Ռեֆերատը բանավոր և ժամանակակից մեթոդներով ներկայացնելու և անհրաժեշտ վերջնարդյունքի 50 տոկոսից ավելին ապահովվելու դեպքում նշանակվում է ստուգված:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p><b>Թեմա 1.</b> Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ առարկայի նպատակները, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման հիմնական փուլերը: <b>Թեմա 2.</b> Բնագիտական և հումանիտար մշակույթներ: Աշխարհի մեխանիկական, էլեկտրամագնիսական և ժամանակակից պատկերները: <b>Թեմա 3.</b> Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները: Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: Տարրական մասնիկները: Հիմնարար փոխազդեցությունները: <b>Թեմա 4.</b> Հարաբերականության հատուկ և ընդհանուր սկզբունքները: Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առնչություն: Լրացման սկզբունք: <b>Թեմա 5.</b> Աստղերի, մոլորակների և տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: <b>Թեմա 6.</b> Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: <b>Թեմա 7.</b> Էվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Ասլանյան Լ., Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ, Եր., 2007:</li> <li>Канке В.А. Концепции современного естествознания, Логос. М., 2002.</li> <li>Под. редакц. Л.А.Михайлова, Концепции современного естествознания, Питер 2008.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |  |

|                    |                             |                 |
|--------------------|-----------------------------|-----------------|
| 1.0304/ Բ 03       | 2.Կրոնագիտության հիմունքներ | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.       | 5.30/0/0                    |                 |
| 6. 3/4-րդ կիսամյակ | 7.Ստուգարք                  |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դենոմինացիաների վերաբերյալ:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների վերաբերյալ,</li> <li>• ուսումնասիրել կրոնական տարատեսակ ուղղությունների դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունները:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դավանաբանական, պաշտամունքային, տոնածիսական առանձնահատկություններ ունեն դրանք:</li> <li>2. նկարագրելու Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական առանձնահատկությունները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. մեկնաբանելու ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները,</li> <li>2. համեմատական վերլուծության ենթարկելու և իրարից տարբերելու հին աշխարհի տարբեր ժողովուրդների դիցաբանական համակարգերը:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</li> </ol> |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն,</li> <li>• քննարկումներ,</li> <li>• բանավեճ,</li> <li>• զեկուցում,</li> <li>• ռեֆերատ,</li> <li>• անհատական և խմբային առաջադրանքներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են .</b><br/>Ստուգարքով գնահատվում է վերջնարդյունքների ձևավորումը՝ բանավոր հարցումով:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p><b>Թեմա 1.</b> Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: <b>Թեմա 2.</b> Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: <b>Թեմա 3.</b> Բուդդայականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: <b>Թեմա 4.</b> Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: <b>Թեմա 5.</b> Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: <b>Թեմա 6.</b> Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: <b>Թեմա 7.</b> Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: <b>Թեմա 8.</b> Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: <b>Թեմա 9.</b> Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: <b>Թեմա 10.</b> Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:</p>                                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>14. Հիմնական գրականության ցանկ</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ալիշան Ղ., Հայոց հին հավատքը կամ հեթանոսական կրոնը, Եր., 2002:</li> <li>2. Աստվածաշունչ:</li> <li>3. Գուրան, Սոֆիա, 1929:</li> <li>4. Երուանդ Վրդ. Տէր-Մինասեանց, Ընդհանուր եկեղեցական պատմություն, հ. Ա, Հին եկեղեցին, Էջմիածին, 1908:</li> <li>5. Алов А.А., Владимиров Н.Г., Овсиенко Ф. Г., Мировые религии, М., 1998.</li> <li>6. А.Мень «История религии», Т. 1-2, М., 2002.</li> <li>7. James Hastings «Encyclopedia of religion and ethics», New York, 1961-1964.</li> </ol> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                            |                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-----------------|
| 1.0303/ Բ 04                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2.Հոգեբանության հիմունքներ | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 5.30/0/0                   |                 |
| 6. 3/4-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 7.Մտուգաբք                 |                 |
| <p>8.Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողին ընդհանուր հոգեբանության և դրա հիմունքներին, տարբեր բաժինների կառուցվածքին ու զարգացմանը, ծանոթացնել հոգեկանի ակտիվության մակարդակներին, անձնավորությանը, նրա կառուցվածքին և դրսևորումներին, անձի պարզագույն, հոգեկան իմացական գործընթացներին: Ուսումնասիրել ընկալման, ըմբռնման առանձնահատկությունները, հիշողության, մտածողության, երևակայության առանձնահատկությունները, պարզաբանել անձի հուզականային կողմը, անձի հոգեբանական անհատական առանձնահատկությունները:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• բացահայտել հոգեբանության սկզբունքներն ու հիմնական դրույթները, կրթական նոր տեխնոլոգիաները,</li> <li>• լուծել մասնագիտական խնդիրներ, պլանավորել և իրականացնել հետազոտություններ,</li> <li>• ցույց տալ ընդհանուր հոգեբանության առանցքային տեսությունները:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                        |                            |                 |
| <p><b>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու ընդհանուր հոգեբանության հիմքերից՝ մարդու հոգեկան գործընթացների, վիճակների և հոգեկան առանձնահատկությունների մասին,</li> <li>2. բացատրելու հոգեբանական ներգործության մեխանիզմները ու ձևերը,</li> <li>3. նկարագրելու ազգային հոգեբանական առանձնահատկությունները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ինքնուրույն վերլուծելու մարդու հոգեբանական նկարագիրը,</li> <li>2. համեմատական վերլուծության ենթարկելու և իրարից տարբերելու մարդու հոգեկան գործընթացները և վիճակները,</li> <li>3. մեկնաբանելու արդյունավետ կառավարման հոգեբանական մոդելները:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. համադրելու հոգեբանական նոր ինֆորմացիան իր՝ տնտեսագիտական, կառավարման, գիտելիքների հետ,</li> <li>2. բանավոր և գրավոր խոսքով ներկայացնելու իր գիտելիքները:</li> </ol> |                            |                 |
| <p><b>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b>Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                            |                 |
| <p><b>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն,</li> <li>• քննարկում,</li> <li>• բանավեճ,</li> <li>• գործնական պարապմունք,</li> <li>• ռեֆերատ/էսսե,</li> <li>• անհատական և խմբային առաջադրանքներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                            |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/>Ստուգարքով գնահատվում է վերջնարդյունքների ձևավորումը՝ անց է կացվում բանավոր հարցում:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/><b>Թեմա 1.</b> Հոգեբանության առարկան, խնդիրները: <b>Թեմա 2.</b> Հոգեբանական հիմնական մեթոդները, բնագավառները: <b>Թեմա 3.</b> Հոգեկանի ռեֆլեկտորային մեկնաբանությունը: <b>Թեմա 4.</b> Հոգեկանի ակտիվության մակարդակները: <b>Թեմա 5.</b> Հոգեկանի և գիտակցության զարգացումը: <b>Թեմա 6.</b> Անձի հոգեբանական բնութագիրը: <b>Թեմա 7.</b> Ուշադրություն, ֆիզիոլոգիական հիմքերը, տեսակները, զարգացումը: <b>Թեմա 8.</b> Անձի իմացական հոգեկան գործընթացները՝ զգայություններ: <b>Թեմա 9.</b> Զգայությունների դասակարգումը, զգայունակություն: <b>Թեմա 10.</b> Ընկալում, ըմբռնում, առանձնահատկությունները: <b>Թեմա 11.</b> Հիշողություն և անձ, տեսակները, գործընթացները: <b>Թեմա 12.</b> Մտածողություն, տեսակները, գործընթացները: <b>Թեմա 13.</b> Երևակայության և պրոբլեմային իրադրություն, տեսակները: <b>Թեմա 14.</b> Անձի հուզակամային կողմը: <b>Թեմա 15.</b> Անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները՝ խառնվածք, բնավորություն, ընդունակություններ:</p> |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ավանեսյան Հ., Հովհաննիսյան Հ., Ասրիյան Է., Հոգեբանություն, դեմքեր, փաստեր/ Ուսումնական ձեռնարկ. Եր., 2010:</li> <li>2. Նալչաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Եր., 1997:</li> <li>3. Психология. Учебное пособие под. Ред. Е. И. Рогова. М., 2005.</li> <li>4. Маклаков А.Г. Общая психология. М., 2007.</li> <li>5. Немов, Р.С., "Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС (2003).</li> <li>6. Столяренко, Людмила Дмитриевна. Психологии.учебник для вузов.-СПб.: Питер,2010.</li> <li>7. Столяренко Л.Д., Основы психологии. Ростов-на-Дону, 2005.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                       |                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|-------------------------|
| <b>1.0202/ Բ 01</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>2.Մշակութաբանության հիմունքներ</b> | <b>3. 2 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.2 Ժամ/շաբ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>5.30/0/0</b>                       |                         |
| <b>6. 3/4-րդ կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>7.Ստուգարք</b>                     |                         |
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանության առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային ու հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա:</b></p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ձևավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների վերաբերյալ,</li> <li>• ուսումնասիրել հայ և համաշխարհային մշակույթների ընդհանուր բնութագրերը:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                       |                         |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու գիտության մեջ «մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները:</li> <li>2. սահմանելու մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպաբանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. մեկնաբանելու մշակույթ, ենթամշակույթ, հակամշակույթ հասկացությունները,</li> <li>2. վերլուծելու մշակութային գործընթացները և մշակույթի զարգացման դինամիկան,</li> <li>3. մեկնաբանելու ժամանակակից մշակութային գործընթացների առանձնահատկությունները:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. աշխատելու թիմում,</li> <li>2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</li> </ol> |                                       |                         |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                                               |                                       |                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն,</li> <li>• քննարկումներ,</li> <li>• բանավեճեր,</li> <li>• ռեֆերատներ,</li> <li>• զեկուցումներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p>12. <b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/>Ստուգաբքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p>13. <b>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> <b>Թեմա 1.</b> Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: <b>Թեմա 2.</b> Մշակույթի մակարդակները: Ազգային և համամարդկային բնույթը: Զանգվածային և էլիտար մշակույթ: <b>Թեմա 3.</b> Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը: Կրոն, գիտություն և արվեստ: <b>Թեմա 4.</b> Մշակույթ-բնություն-հասարակություն: <b>Թեմա 5.</b> Նախնադարյան մշակույթ: Հին Արևելյան քաղաքակրթություններ (միջագետքյան, եգիպտական, հին հնդկական և չինական): <b>Թեմա 6.</b> Անտիկ (հունահռոմեական) մշակույթ: <b>Թեմա 7.</b> Միջնադար՝ քրիստոնեական և իսլամական մշակույթներ: <b>Թեմա 8.</b> Վերածնունդ և Ռեֆորմացիա: <b>Թեմա 9.</b> Նոր դարաշրջանի եվրոպական մշակույթը: <b>Թեմա 10.</b> Մոդեռնիզմի և պոստմոդեռնիզմի դարաշրջանների մշակույթը: <b>Թեմա 11.</b> Հայկական մշակույթ:</p> |
| <p>14. <b>Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Մելքունյան Գ., Մշակութաբանություն, Եր., 2000:</li> <li>2. Սարգսյան Ս.Ա., Մշակութաբանություն, Եր., 1997</li> <li>3. Սարգսյան Ս.Ա., Մշակույթի տեսություն և հայ մշակույթի պատմություն, Եր., 2004:</li> <li>4. Арутюнов С.А., Рыжакова С. И., Культурная антропология, М., 2004.</li> <li>5. Розин В. М., Культурология, М., 1998.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                             |                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-----------------|
| 1.0304/ Բ 04                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2.Տրամաբանության հիմունքներ | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 5.30/0/0                    |                 |
| 6. 3/4-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 7.Ստուգաբք                  |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել մտածողության օրենքները և կանոնները, սովորեցնել մտածել, կոռեկտ դատել, գերծ մնալ տրամաբանական այն սխալներից:</b><br/> <b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ցույց տալ հասկացության և բառի տարբերությունները,</li> <li>• ծանոթացնել հասկացության տեսակների, տրամաբանական հնարների հետ,</li> <li>• ծանոթացնել տրամաբանության և նախադասության կապին, անդրադառնալ դատողության տեսակներին, տրամաբանության օրենքներին,</li> <li>• ծանոթացնել մտահանգման տարբեր տեսակներին և նրանց կանոններին, պարզաբանել ապացուցման և հերքման էությունը, նրանց եղանակները, բացահայտել ապացուցման և հերքման ընթացքում հնարքները, տրամաբանական սխալները:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                             |                 |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. սահմանելու հասկացության, նրա տեսակների, հասկացության ծավալների միջև հիմնական հարաբերությունները, տրամաբանական հնարները,</li> <li>2. մեկնաբանելու դատողության, նրա տեսակների, դատողությունների միջև հիմնական հարաբերությունների, տրամաբանական հիմնական օրենքները,</li> <li>3. սահմանելու մտահանգումը, նրա տեսակները, անհրաժեշտ մտահանգման տեսակները, նրանց կանոնները, ապացուցումն ու հերքումը, նրանց տեսակները, վարկածը, տրամաբանական սխալները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. բաժանելու, դասակարգելու, տեսակավորելու հասկացությունները, դրանց տեսակները,</li> <li>2. զանազանելու հասկացությունն ու դատողությունը, դատողությունները տեսակավորելու ըստ տարբեր հիմքերի, գործածելու տրամաբանության հիմնական օրենքները,</li> <li>3. զանազանելու մտահանգման տարբեր տեսակները, անսխալ ապացուցել և հերքել:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կառուցելու և հիմնավորելու սեփական մտքերը առանց տրամաբանական սխալների:</li> </ol> |                             |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն,</li> <li>• քննարկում,</li> <li>• բանավեճ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/>Ստուգարքով գնահատվում է վերջնարդյունքների ձևավորումը՝ անց է կացվում բանավոր հարցում:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> <b>Թեմա 1.</b> Տրամաբանություն առարկան և նրա դերն ու նշանակու թյունը: <b>Թեմա 2.</b> Հասկացություն: <b>Թեմա 3.</b> Դատողություն: <b>Թեմա 4.</b> Տրամաբանության օրենքները: <b>Թեմա 5.</b> Ստահանգում: <b>Թեմա 6.</b> Ապացուցում և հերքում: <b>Թեմա 7.</b> Պարալոգիզմ, սովետություն, սրամտություն, Պարադոքս: Հիպոթեզ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Բրուսյան Գ., Տրամաբանության դասընթաց, Եր., 1976:</li> <li>2. Кондаков Н., Логический словарь, М., 1975.</li> <li>3. Гетманов А., Логика, М., 1993.</li> <li>4. Маковелский А., История логики, М., 1967.</li> <li>5. Демидов И., Логика, М., 2004:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                              |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|-----------------|
| 1.0304/ Բ 06                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 2.Քաղաքագիտության հիմունքներ | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 5.30/0/0                     |                 |
| 6. 3/4-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 7.Ստուգարք                   |                 |
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:</b></p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ներկայացնել քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները,</li> <li>• ներկայացնել քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները,</li> <li>• ներկայացնել ու մեկնաբանել քաղաքական տեխնոլոգիա և քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                              |                 |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը և զարգացման էտապները,</li> <li>2. ներկայացնելու իշխանության կառուցվածքը, ռեսուրսները և տեսակները,</li> <li>3. թվարկելու ու մեկնաբանել պետական կառավարման ձևերը:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. վերլուծելու քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները,</li> <li>2. մեկնաբանելու քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը,</li> <li>3. մեկնաբանելու քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերը:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</li> <li>2. աշխատելու թիմում:</li> </ol> |                              |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրույթում:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կռաավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ6.</b> Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն</li> <li>• քննարկումներ</li> <li>• բանավեճեր</li> <li>• զեկուցումներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Ստուգաքնն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգաքննը համարվում է հանձնված:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.</b></p> <p><b>Թեմա 1.</b> Քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը: <b>Թեմա 2.</b> Քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները: <b>Թեմա 3.</b> Քաղաքական իշխանություն և իշխանական հարաբերություններ: <b>Թեմա 4.</b> Քաղաքական ընտրանի /էլիտա/: <b>Թեմա 5.</b> Քաղաքական լիդերություն: <b>Թեմա 6.</b> Քաղաքական ռեժիմներ: <b>Թեմա 7.</b> Հասարակության քաղաքական համակարգը: Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: Պետության ծագումը, բնույթը, դերը և հիմնական ֆունկցիաները: <b>Թեմա 8.</b> Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր: <b>Թեմա 9.</b> Քաղաքացիական հասարակություն: <b>Թեմա 10.</b> Քաղաքական սոցիալականացում և քաղաքական մասնակցություն: <b>Թեմա 11.</b> Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: <b>Թեմա 12.</b> Գաղափարախոսությունների տեսություն: <b>Թեմա 13.</b> Ազգեր և ազգային քաղաքականություն: <b>Թեմա 14.</b> Քաղաքականությունը և կրոնը: <b>Թեմա 15.</b> Քաղաքական մշակույթ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Քաղաքագիտություն: ԵՊՀ հրատ., Եր., 2006:</li> <li>2. Буренко В., Журавлев В.В., Политология. Изд-во Моск. гуманит. ун-та, М., 2004.</li> <li>3. Гаджиев К., Политология. М., 2005.</li> <li>4. Политология. Под ред. А.А. Радугина. Изд-во Центр, М., 1999.</li> <li>5. Пушкарева Г., Политология. Изд-во Айрис-пресс, М., 2002.</li> <li>6. Мальцев В., Основы политологии. Изд-во ИТРССП, М., 1998.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                           |                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-----------------|
| 1.0303/ F 06                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2.Սոցիոլոգիայի հիմունքներ | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 5.30/0/0                  |                 |
| 6. 3/4-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 7.Ստուգաքն                |                 |
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է՝</b> ուսանողներին ծանոթացնել սոցիոլոգիայի՝ որպես գիտության կայացման առանձնահատկություններին, գիտությունների համակարգում սոցիոլոգիայի տեղին ու դերին, սոցիոլոգիայի աշխարհայացքային և էթիկական առանձնահատկություններին, հասարակությանը և դրա կառուցվածքին, սոցիոլոգիայի հիմնական և հիմնարար տեսություններին, մշակույթին և դրա տարրերին, ինչպես նաև հասարակության մեջ տեղի ունեցող մի շարք սոցիալական գործընթացներին ու առկա հիմնախնդիրներին:</p> <p>Դասընթացի խնդիրներն են</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսանողին ուսուցանել դիսցիպլինի ուսումնասիրության առարկան և մեթոդները,</li> </ul> |                           |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• ձևավորել իմացություն սոցիալական պետությունը և արդարության սկզբունքները,</li> <li>• ծանոթացնել սոցիալական անհավասարությունը և հասարակական դասերի ստրատիֆիկացիոն հիմնական տեսությունները,</li> <li>• ձևավորել տնտեսագիտական մտածողություն սոցիալական շերտավորման հիմնախնդիրները տնտեսությունում,</li> <li>• ծանոթացնել եկամուտների անհավասարությունը և այն պայմանավորող գործոնները:</li> <li>• կենսամակարդակի և կյանքի որակի ցուցանիշները,</li> <li>• ճիշտ պատկերացում ունենան աղքատության վերաբերյալ, նրա դրսևորման ձևերի և չափման եղանակների,</li> <li>• ծանոթացնել գործազրկության և զբաղվածության սոցիալ- տնտեսական ասպեկտներին:</li> <li>• ուսանողին ուսուցանել աշխատանքի սոցիալական կազմակերպման հիմքերը,</li> <li>• ծանոթացնել սոցիալական քաղաքականության էությունը, առանձնահատկությունները ՀՀ-ում,</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. վերաբրտադրելու դասընթացի բովանդակությունը,</li> <li>2. մատնանշելու սոցիոլոգիայի առանձնահատկությունները,</li> <li>3. մատնանշելու աշխատանքի սոցիալական կազմակերպման հիմքեր:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. հետազոտություններում կիրառելու սոցիոլոգիական մեթոդներ,</li> <li>2. համակարգելու սոցիալական անհավասարությունը և հասարակական դասերի ստրատիֆիկացիոն հիմնական տեսությունը,</li> <li>3. ներկայացնելու սոցիալական քաղաքականության էությունը, առանձնահատկությունները ՀՀ-ում:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. տիրապետելու սոցիոլոգիայի մեթոդներին, սոցիալական պետության և արդարության սկզբունքներին,</li> <li>2. տիրապետելու կենսամակարդակի և կյանքի որակի ցուցանիշներին, աղքատության պատկերի, դրսևորման ձևերի և չափման եղանակներին,</li> <li>3. տիրապետելու սոցիալական փոփոխություններին և շարժումներին:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները,</p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ6.</b> Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>11. Կիրառաովում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• խոսքային մեթոդներ /դասախոսություն, բացատրում, պատմում, երկխոսություն/</li> <li>• գննական մեթոդներ /դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում և այլն/</li> <li>• գործնական մեթոդներ</li> <li>• տրամաբանական մեթոդներ</li> <li>• ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ</li> <li>• հետաքրքրությունների խթանման մեթոդներ</li> <li>• համագործակցային ուսուցման մեթոդներ</li> <li>• քննադատական մտածողության մեթոդներ</li> <li>• խմբային աշխատանքի մեթոդներ</li> <li>• վերահսկողության մեթոդներ.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Ստուգաբքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգաբքը համարվում է հանձնված:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p><b>Թեմա 1.</b> Սոցիոլոգիան որպես գիտություն. կայացման առանձնահատկությունները: <b>Թեմա 2.</b> Սոցիոլոգիայի օբյեկտն ու առարկան. մոտեցումներ և տեսական պարադիգմաներ: Սոցիոլոգիան գիտությունների համակարգում: <b>Թեմա 3.</b> Սոցիոլոգիական աշխարհայացք և սոցիոլոգիական էթիկա: <b>Թեմա 4.</b> Սոցիոլոգիական գիտելիքի կառուցվածքը: <b>Թեմա 5.</b> Կիրառական սոցիոլոգիա: <b>Թեմա 6.</b> Հասարակությունը որպես սոցիոլոգիայի ուսումնասիրության առարկա. հասարակության սոցիալական կառուցվածք: <b>Թեմա 7.</b> Հասարակություն և սոցիալական ինստիտուտներ: <b>Թեմա 8.</b> Սոցիալական խմբեր և կազմակերպություններ: <b>Թեմա 9.</b> Հասարակություն և անձ. Սոցիալական փոխազդեցություն և սոցիալականացում: <b>Թեմա 10.</b> Շեղվող վարք և սոցիալական վերահսկողություն: <b>Թեմա 11.</b> Սոցիալական անհավասարություն և շերտավորում: <b>Թեմա 12.</b> Ազգաբնակչություն, ուրբանիզացիա և միգրացիա: <b>Թեմա 13.</b> Սոցիալական փոփոխություններ և շարժումներ:</p> |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Կյուրեղյան Է., Կիրառական սոցիոլոգիա (ուսումնական ձեռնարկ), Ճարտարագետ, Եր., 2006:</li> <li>2. Кравченко А., Социология, М., 2005.</li> <li>3. Рысь Ю., Социология, М., 2005.</li> <li>4. Волков Ю., Социология, М., 2010.</li> <li>5. Голенкова З., Общая социология, М., 2005.</li> <li>6. Тощенко Т., Социология, М., 2005.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                      |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-----------------|
| 1.0302/ Բ 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2.Մեղիագրագիտություն | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 5.30/0/0             |                 |
| 6. 3/4-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 7.Ստուգաբք           |                 |
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է՝</b> ուսանողին ներկայացնել հասարակության և մեդիայի փոխհարաբերությունները, դրանց առանձնահատկությունները, ծանոթացնել մեդիայի կողմից հանրային կարծիքի, սոցիալական դիրքորոշման, արժեհամակարգի ձևավորման մեխանիզմներին, ուսումնասիրել հասարակական գիտակցության և մեդիամիջավայրի փոխազդեցությունների շրջանակը, հասկանալ դրանց նախադրյալները և հետևանքները:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                      |                 |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և խմբություն</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Հիմնավորելու մեդիայի և տեղեկատվական հասարակության էությունը, դրանց հետ կապված հասկացությունները և հիմնական տեսությունները,</li> <li>• Որոշելու մեդիայի արժեքաստեղծ գործառնությունը, վերջինիս միջոցով հասարակական արժեքների ձևավորման փուլերը,</li> <li>• Մատնանշելու սոցիալական դիրքորոշման փոփոխման մեխանիզմները՝ մեդիայի դերն ավելի ամբողջական պատկերացնելու համար,</li> </ul> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Տարբերակելու մեդիայի հաղորդակցային և գաղափարական բնույթը,</li> <li>• Գնահատելու տեղեկատվական հասարակության հայաստանյան յուրահատկությունները,</li> <li>• Հետազոտության ժամանակակից մեթոդներով համեմատելու մեդիատեսակները (մեդիա)՝ ըստ իրենց ազդեցիկության աստիճանի,</li> <li>• Տարբերակելու ամբոխի կարգավորման/մանիպուլացման մեխանիզմներն ու հնարքները կոնկրետ դեպքերում,</li> </ul> |                      |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Արժևորելու և քննադատական մոտեցում ցուցաբերելու մեդիաարտադրանքին,</li> <li>Մեփական հետազոտություններում մեթոդաբանական սկզբունքներով համակարգելու մեդիաազդեցության մեխանիզմները</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |
| <p><b>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ6.</b> Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառությունը շարունակելու համար:</p> |  |  |
| <p><b>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. դասախոսություն</li> <li>2. գործնական պարապմունք</li> <li>3. ինքնուրույն խստանքներ՝</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |  |
| <p><b>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p><b>Թեմա 1.</b> Հասարակության կառուցվածքը: Հասարակություն և անհատ: <b>Թեմա 2.</b> Մեդիա և մեդիամիջավայր: Մեդիայի հաղորդակցային և գաղափարական բնույթը: <b>Թեմա 3.</b> Տեղեկատվական հասարակություն. ձևավորման նախադրյալները: <b>Թեմա 4.</b> Հասարակական գիտակցություն-մեդիամիջավայր. փոխադարձ ազդեցության բնույթը: <b>Թեմա 5.</b> Հասարակական գիտակցության մանիպուլյացիա: <b>Թեմա 6.</b> Մեդիա և արժեքներ. մեդիայի արժեքաստեղծ գործառույթը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Morin E., Au-delà de la globalisation et du développement, société-monde ou empire-monde ? », La revue du MAUSS, 20, pp. 43-53, 2002.</li> <li>2. Назаров М. М., Массовая коммуникация и общество. Введение в теорию и исследования. — М.: «Аванти плюс», 2003.</li> <li>3. Поликарпова Е.В., Аксиологические Функции Масс-Медиа В Современном Обществе, Ростов-на-Дону, 2002.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                     |                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------------------|
| <b>1.0305/ Բ 011</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>2.Հաղորդակցման հմտություններ</b> | <b>3.2 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.2 Ժամ/շաբ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>5.30/0/0</b>                     |                        |
| <b>6. 3/4-րդ կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>7.Ստուգարք</b>                   |                        |
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է՝</b> ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրները՝</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Նպաստել սովորողների քննադատական մտածողության ձևավորմանը՝ ստեղծելով ինքնուրույն որոշումներ կայացնելու, բազմաթիվ կարծիքների ու տեսակետների նկատմամբ հարգանք ունենալու, արդյունավետ հաղորդակցվելու մթնոլորտի զարգացմանը:</li> <li>• ուսումնասիրել լեզվի կիրառական և հաղորդակցային հնարավորությունները,</li> <li>• բացահայտել խոսքի ընդհանուր օինաչափությունները,</li> <li>• դրսևորել գրական խոսքի բարձր մշակույթ,</li> <li>• հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները:</li> </ul> |                                     |                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b><br/> 1. ներկայացնելու լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները.<br/> 2. լուսաբանելու լեզվի դերը որպես հաղորդակցական միջոց,<br/> <b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b><br/> 1. տիրապետելու որոշակի աշխատանքային հմտությունների և տարբեր միջավայրերում քաղաքակիրթ, բարյացակամ հաղորդակցվելու ունակությունների:<br/> 2. ընտրելու հաղորդակցման համար անհրաժեշտ լեզվաոճական միջոցներ.<br/> <b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b><br/> 1. դրսևորելու լեզվական բաժր մշակույթ, հարուստ բառապաշար, լայն աշխարհայացք, մասնագիտական էթիկա, հանրության հետ հաղորդակցվելու ունակություններ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
| <p><b>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները</b><br/> <b>Գ1.</b>Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:<br/> <b>Գ3.</b>Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:<br/> <b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:<br/> <b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:<br/> <b>Գ6.</b> Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառությունը շարունակելու համար:</p> |  |  |
| <p><b>11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b><br/> 1. Պասիվ դասխոսություն<br/> 2. Ակտիվ դասխոսություն<br/> • հարցուպատասխան<br/> • զրույց<br/> 3. Ինտերակտիվ դասխոսություն<br/> • «PowerPoint» համակարգչային ծրագրով տեսադրվագաշարերի ցուցադրում<br/> • հարցուպատասխան<br/> • բանավեճ<br/> • զրույց</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |
| <p><b>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> Ստուգարք. վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> <b>Թեմա 1.</b> Հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը: <b>Թեմա 2.</b> Հաղորդակցման խոչընդոտները. գործնական հաղորդակցում: <b>Թեմա 3.</b> Հաղորդակցման դասակարգումները: <b>Թեմա 4.</b> Ուղղակի և անուղղակի հաղորդակցման ձևերը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b><br/> 1. Ավետիսյան Յու., Պաշտոնական գրագրություն, Երևան, 2001:<br/> 2. Գաբրիելյան Յու., Լեզվական հաղորդակցության տեսություն, Երևան, 2018:<br/> 3. Գաբրիելյան Վ., Գրավոր խոսք, Երկրորդ հրատարակություն, Երևան, 2009:<br/> 4. Պետրոսյան Ա., Գործարար հաղորդակցություն, Երևան, 2003թ.:<br/> 5. Պետրոսյան Հ., Մարտիրոսյան Ա., Գործարար և գիտական հայոց լեզու, Երևան, 2015:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |               |                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-----------------|
| 1. 0305/ Բ 006                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2.Անգլերեն -3 | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4. 2 ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 5.0/30/0      |                 |
| 6. 3/4-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 7.Ստուգարք    |                 |
| <p><b>8.Դասընթացի նպատակն է</b> խորացնել և զարգացնել նախորդ 2 փուլերում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր խոսքի ունակություններ:<br/> <b>Դասընթացի խնդիրները.</b><br/> 1. խորացնել և հարստացնել ուսանողների խոսակցական բառապաշարը,<br/> 2. ակտիվացնել բանավոր խոսքը և շփման կարողությունները,</p> |               |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>3. զարգացնել անգլերենի ուղղախոսության նորմերը, խոսքի մասերի կառուցվածքային և գործառական առանձնահատկությունները,</p> <p>4. զարգացնել անգլերենով ազատ հաղորդակցվելու տեխնիկան:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |  |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <p>1. ներկայացնելու անգլերենի բառակազմության միջոցները:</p> <p>2. կիրառելու հոմանիշները, հականիշները և համանունները համատեքստում:</p> <p>3. գործածելու անգլերենին բնորոշ խոսակցական կառույցներ:</p> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <p>1. ընդհանրացնելու լեզվի նախնական քերականական և բառապաշարային գիտելիքները:</p> <p>2. վարելու գրույց/երկխոսություն՝ կիրառելով ուղղախոսության և շարահյուսության կանոններ:</p> <p>3. արտահայտելու և հիմնավորելու սեփական կարծիքը, կազմելու գործնական նամակներ:</p> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <p>1. ունկնդրելու և վերարտադրելու գրույց/երկխոսություն:</p> <p>2. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ:</p> <p>3. բանավիճելու մասնագիտական թեմաներով:</p> |  |  |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցված բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ6.</b> Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառությունը շարունակելու համար:</p>                                                                          |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <p>1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ</p> <p>2. ընթերցանություն</p> <p>3. թեստ</p> <p>4. ռեֆերատ</p> <p>5. գրույց լեզվակրի հետ</p> <p>6. շնորհանդես</p> <p>7. ինքնուրույն աշխատանք</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.</b></p> <p><b>Թեմա 1.</b> Ընդհանուր անգլերեն՝ շեշտադրելով բառապաշարի ընդլայնումը: <b>Թեմա 2.</b> Խոսակցական անգլերենին բնորոշ կառույցների ուսուցում: <b>Թեմա 3.</b> Բանավոր խոսք՝ ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <p>1. Harutyunyan K., Mkrtchyan H., Bagumyan L., Do you Speak English? Yerevan, Lusakn, 2015.</p> <p>2. Mkhitarian K., Gevorgyan A., Develop Your Vision of English. Yerevan: Antares, 2017.</p> <p>3. Vince M., First Certificate Language Practice. USA: Macmillan, 2010.</p> <p>4. Alexander L.G., Fluency In English, Longman, 1967.</p> <p>5. Alexander L.G., For and Against, Longman, 1969.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |

|                                                                                         |                    |                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------|
| 1.0305/ Բ 003                                                                           | 2. Ռուսաց լեզու -3 | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                            | 5.0/30/0           |                 |
| 6. 3/4-րդ կիսամյակ                                                                      | 7. Ստուգարք        |                 |
| 8. Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ 2 փուլերում ձեռք բերված գիտելիքները, |                    |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր խոսքի ունակություններ:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրները.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. խորացնել և հարստացնել ուսանողների խոսակցական բառապաշարը,</li> <li>2. ակտիվացնել բանավոր խոսքը և շփման կարողությունները,</li> <li>3. զարգացնել ռուսերենի ուղղախոսության նորմերը, խոսքի մասերի կառուցվածքային և գործառական առանձնահատկությունները,</li> <li>4. զարգացնել ռուսերենով ազատ հաղորդակցվելու տեխնիկան:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |  |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու ռուսերենի բառակազմության միջոցները:</li> <li>2. կիրառելու հոմանիշները, հակառիշները և համանունները համատեքստում:</li> <li>3. գործածելու ռուսերենին բնորոշ խոսակցական կառույցներ՝</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ընդհանրացնելու լեզվի նախնական քերականական և բառապաշարային գիտելիքները:</li> <li>2. վարելու զրույց/երկխոսություն՝ կիրառելով ուղղախոսության և շարահյուսության կանոններ՝</li> <li>3. արտահայտելու և հիմնավորելու սեփական կարծիքը, կազմելու գործնական նամակներ:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ունկնդրելու և վերարտադրելու զրույց/երկխոսություն:</li> <li>2. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ:</li> <li>3. բանավիճելու մասնագիտական թեմաներով:</li> </ol> |  |  |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցված բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ6.</b> Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառությունը շարունակելու համար:</p>                                                                                                                                                                                                                   |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ</li> <li>2. ընթերցանություն</li> <li>3. թեստ</li> <li>4. ռեֆերատ</li> <li>5. զրույց լեզվակրի հետ</li> <li>6. շնորհանդես</li> <li>7. ինքնուրույն աշխատանք</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> <b>Բաժին 1.</b> Շարահյուսություն: <b>Բաժին 2.</b> Ուղղագրության հիմնական կանոնները: <b>Բաժին 3.</b> Մասնագիտական տեքստ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Русский язык. Под общ.ред. к.ф.н. доцента Лалаян С.А. Ер., изд-во ЕГУ, 2018.</li> <li>2. Русский язык. Под общ.ред. Л.М.Мкртчяна. Ер., изд-во ЕГУ, 2004.</li> <li>3. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация Речь., П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015.</li> <li>4. Учебные пособия по специальности.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |  |

|                   |                                           |                 |
|-------------------|-------------------------------------------|-----------------|
| 1.0304/ Բ 08      | 2. Քննական և ստեղծագործական մտածողություն | 3.2 ECTS կրեդիտ |
| 4. 2 ժամ/շաբ.     | 5. 30/0/0                                 |                 |
| 6.3/4-րդ կիսամյակ | 7.ստուգարք                                |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել քննական և ստեղծագործական մտածողության առանձնահատկությունները, ուսանողների մոտ ձևավորել ստեղծագործական և քննական մտածողություն:</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b><br/> 1. սահմանելու քննական և ստեղծագործական մտածողությունը<br/> 2. մեկնաբանելու քննական և ստեղծագործական մտածողության հիմնական սկզբունքներն ու հատկանիշները:<br/> <b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b><br/> 1. կիրառելու քննական և ստեղծագործական մտածողության գործիքները:<br/> 2. մեկնաբանելու քննական մտածողության տեսակները:<br/> <b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b><br/> 1. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b><br/> <b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:<br/> <b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:<br/> <b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:<br/> <b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:<br/> <b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:<br/> <b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b><br/> 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ<br/> 2. ընթերցանություն<br/> 3. թեստ<br/> 4. ռեֆերատ<br/> 5. զրույց լեզվակրի հետ<br/> 6. շնորհանդես<br/> 7. ինքնուրույն աշխատանք</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգաբքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգաբքը համարվում է հանձնված:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.</b><br/> <b>Թեմա 1.</b> Ստեղծագործական և քննական մտածողության սահմանումը: <b>Թեմա 2.</b> ստեղծագործական և քննական մտածողության կարևորությունը: <b>Թեմա 3.</b> ստեղծագործական և քննական մտածողության զարգացման փուլերը: <b>Թեմա 4.</b> Ստեղծագործական և քննական մտածողության խրախուսման մեթոդները: <b>Թեմա 5.</b> Քննական և ստեղծագործական մտածողության հմտությունների զարգացման մոտեցումները: <b>Թեմա 6.</b> Ստեղծագործական և քննական մտածողության զարգացման գործիքները: <b>Թեմա 7.</b> Քննական մտածողության տեսակները: <b>Թեմա 8.</b> Ստեղծագործական մտածողության սկզբունքները, հիմնական հատկանիշները:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b><br/> 1. Бутенко А. В., Ходос Е. А. <b>Критическое мышление: метод, теория, практика.</b> Учеб.-метод. пособие. М.: Мирос, 2002. — 176 с.<br/> 2. Ивунина Е. Е. <b>О различных подходах к понятию «критическое мышление»</b>// Молодой учёный. — 2009. — № 11. — С. 170—174.<br/> 3. Турчин В. Ф. <b>Феномен науки. Кибернетический подход к эволюции.</b> — Изд. 2-е — М.: Словарное издательство ЭТС. — 2000. — 368 с.<br/> 4. Халперн Д. Психология критического мышления. — СПб.: <b>Питер</b>, 2000. — 512 с.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

**ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ  
(ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ)**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                 |                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------|
| <b>1.0105/Բ 04</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>2.Մաթեմատիկական անալիզ-1</b> | <b>3.6 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.4 Ժամ/շաբ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>5.30/30/0</b>                |                        |
| <b>6.1-ին կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>7.Եզրափակիչ գնահատումով</b>  |                        |
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողներին ներկայացնել մաթեմատիկական անալիզի ներածական մասը՝ իրական թվեր, հաջորդականություն, ֆունկցիա, սահման, անընդհատություն, ածանցյալ, կիրառություններ:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներ են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ձևավորել մաթեմատիկական հիմնարար պատրաստվածության անհրաժեշտ մակարդակի,</li> <li>• կողմնորոշել կիրառական խնդիրներ լուծելու ժամանակ օգտվել մաթեմատիկական մեթոդներից,</li> <li>• զարգացնել տրամաբանական մտածողություն:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                 |                        |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. սահմանելու հաջորդականության և ֆունկցիայի սահմանների, անընդհատ ֆունկցիաների, ածանցյալի հիմնական հատկությունները,</li> <li>2. ներկայացնելու մաթեմատիկական անալիզի ներածական մասի հիմնական գաղափարներն ու սահմանումները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. հաշվելու հաջորդականության և ֆունկցիայի սահմանները,</li> <li>2. պարզելու ֆունկցիայի անընդհատությունը,</li> <li>3. հաշվելու ածանցյալներ:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կիրառելու յուրացրած մաթեմատիկական գաղափարները տնտեսագիտության մեջ:</li> </ol>                                                                |                                 |                        |
| <p><b>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա1.</b> Ներկայացնելու վերլուծությունների մաթեմատիկական կանոնները և հնարքները,</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b>Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ6.</b>Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:</p> |                                 |                        |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն</li> <li>• սեմինար</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                 |                        |
| <p><b>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, հարցատոմսը պարունակում է 4 խնդիր, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,2 է:</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, հարցատոմսը պարունակում է 4 խնդիր, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,2 է:</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> Բանավոր՝ առավելագույնը 9 միավոր քննական տոմսի համար, տոմսը պարունակում է 4 հարց. 2 տեսական հարց (1-ինը՝ 3 միավոր և 2-րդը՝ 2 միավոր), երկու խնդիր (1-ինը՝ 2 միավոր և 2-րդը՝ 2 միավոր): Միավորների քայլը 0,2 է:</p> <p><b>Մասնակցություն.</b> առավելագույնը 3 միավոր:</p>                                                                                                                                                                                            |                                 |                        |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p><b>Թեմա 1.</b> Թվային հաջորդականություններ և շարքեր: <b>Թեմա 2.</b> Ֆունկցիայի սահման: <b>Թեմա 3.</b> Ֆունկցիայի անընդհատություն, անընդհատ ֆունկցիաների հատկությունները: <b>Թեմա 4.</b> Ածանցիկ և լոգարիթմական ածանցիկ: <b>Թեմա 5.</b> Անորոշությունների բացահայտման Լոպիտալի կանոնները:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                 |                        |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Գևորգյան Գ., և ուրիշներ, Մաթեմատիկական անալիզի խնդրագիրք, հ. 1, Եր., 2002:</li> <li>2. Մովսիսյան Յու., Բարձրագույն հանրահաշիվ, Եր., 1983:</li> <li>3. Никольский С., Математический анализ, т 1, 2, М., 1999.</li> <li>4. Кудрявцев, Курс математического анализа, т 1, М., 1999.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                 |                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                          |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-----------------|
| 1.0105/Բ 05                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2.Մաթեմատիկական անալիզ-2 | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 5.30/30/0                |                 |
| 6.2-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 7.Եզրափակիչ գնահատումով  |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողի մոտ ձևավորել համապատասխան մաթեմատիկական հենք՝ մասնագիտական առարկաների յուրացման համար:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսումնասիրել մաթեմատիկական խնդիրների հետազոտման մեթոդները,</li> <li>• ծանոթացնել մաթեմատիկական կիրառական խնդիրների ձևակերպման, վերլուծության կանոններին,</li> <li>• զարգացնել ավգործիքային մտածողություն,</li> <li>• ձևավորել մաթեմատիկական գիտելիքների ինքնուրույն զարգացման ունակություններ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                          |                 |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և խմբություն</b></p> <p>1. սահմանելու և մեկնաբանելու, ինտեգրելի ֆունկցիաների և ինտեգրալի հատկությունները:</p> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <p>1. հետազոտելու թվային շարքերի զուգամիտությունը,</p> <p>2. հաշվելու անորոշ և որոշյալ ինտեգրալներ,</p> <p>3. կիրառելու մաթեմատիկական խնդիրների հետազոտման մեթոդները տնտեսագիտության մեջ,</p> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <p>1. կիրառելու ստացած մաթեմատիկական գիտելիքները տնտեսագիտության խնդիրներում:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                          |                 |
| <p>10. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա1.</b> Ներկայացնելու վերլուծությունների մաթեմատիկական կանոնները և հնարքները,</p> <p><b>Բ3.</b> Կիրառելու մաթեմատիկական հասկացությունները, սիմվոլները քանակական և որակական հարաբերությունների մեկնաբանման համար,</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ6.</b> Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:</p>                                       |                          |                 |
| <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն</li> <li>• սեմինար,</li> <li>• անհատական աշխատանք:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                          |                 |
| <p>12. <b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, հարցատոմսը պարունակում է 4 խնդիր, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,2 է:</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, հարցատոմսը պարունակում է 4 խնդիր, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,2 է:</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> Բանավոր՝ առավելագույնը 9 միավոր քննական տոմսի համար, տոմսը պարունակում է 4 հարց. 2 տեսական հարց (1-ինը՝ 3 միավոր և 2-րդը՝ 2 միավոր), երկու խնդիր (1-ինը՝ 2 միավոր և 2-րդը՝ 2 միավոր): Միավորների քայլը 0,2 է:</p> <p><b>Մասնակցություն.</b> առավելագույնը 3 միավոր:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                          |                 |
| <p>13. <b>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Ֆունկցիայի էքստրեմումի անհրաժեշտ և բավարար պայմանները: Թեմա 2. Դիֆերենցիալ հաշվի հիմնական թեորեմները՝ Ռոլի, Լագրանժի և Կուշիի թեորեմները: Թեմա 3. Թեյլորի բանաձևը և նրա մնացորդային անդամը: Թեմա 4. Ֆունկցիայի գրաֆիկի ասիմպտոտները: Ֆունկցիայի գրաֆիկի ուռուցիկությունը, շրջման կետեր: Թեմա 5. Անընդհատ ֆունկցիայի մեծագույն և փոքրագույն արժեքները հատվածում: Մեկ փոփոխականի ֆունկցիայի գրաֆիկի կառուցման փուլերը: Թեմա 6. Նախնական ֆունկցիա և անորոշ ինտեգրալ: Անորոշ ինտեգրալի հատկությունները: Թեմա 7. Մասերով ինտեգրման և փոփոխականի փոխարինման բանաձևերը անորոշ ինտեգրալում: Թեմա 8. Որոշյալ ինտեգրալի սահմանումը, կորագիծ սեղանի մակերեսի հաշվումը, տնտեսագիտական խնդիրներ: Թեմա 9. Դարբուի գումարները և նրանց հատկությունները: Որոշյալ ինտեգրալի գոյության անհրաժեշտ և բավարար պայմանը: Թեմա 10. Ինտեգրելի ֆունկցիաների դասերը՝ անընդհատ ֆունկցիայի և մոնոտոն, սահմանափակ ֆունկցիայի ինտեգրելիությունը: Թեմա 11. Որոշյալ ինտեգրալի հատկությունները: Միջին արժեքի թեորեմ:</p> |                          |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Թեմա 12. Փոփոխական վերին սահմանով ինտեգրալի անընդհատությունը, դիֆերենցելիությունը: Թեմա 13. Մասերով ինտեգրման և փոփոխականի փոխարինման բանաձևերը որոշյալ ինտեգրալում: Թեմա 14. Որոշյալ ինտեգրալի կիրառությունները բնագիտությունում և տնտեսագիտությունում: Թեմա 15. Անիսկական ինտեգրալներ: I և II սեռի անիսկական ինտեգրալների զուգամիտությունը: Թեմա 16. Սովորական դիֆերենցիալ հավասարումների տեսության տարրերը:</p>                                                                                                  |
| <p>14. <b>Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Գևորգյան Գ. և ուրիշներ, Մաթեմատիկական անալիզի խնդրագիրք, հ. 2, Եր., 2003:</li> <li>2. Ղազարյան Հ. և ուրիշներ, Սովորական դիֆերենցիալ հավասարումներ, Եր., 2002:</li> <li>3. Ղազարյան Հ. և ուրիշներ, Սովորական դիֆերենցիալ հավասարումների խնդրագիրք, Եր., 1987:</li> <li>4. Մովսիսյան Յու., Բարձրագույն հանրահաշիվ, Եր., 1983:</li> <li>5. Օհանյան Վ., Մաթեմատիկական անալիզ: Դասախոսություններ, առաջին մաս, Եր., 2008:</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|----------------|
| 1.0201/Բ09                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2.Տնտեսագիտության տեսություն-1 | 3.6ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 5.30/0/30                      |                |
| 6.1-ին կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 7.Եզրափակիչ գնահատումով        |                |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողներին գիտելիքներ հաղորդել տնտեսագիտության տեսության միկրո մակարդակին առնչվող տնտեսագիտական հասկացությունների, հիմնարար սկզբունքների յուրացման, տնտեսագիտական փաստարկները և հիմնահարցերը հասկանալու, գնահատելու և կիրառելու վերաբերյալ:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսանողներին բավարար չափով գիտելիքներ և ունակություններ տալ տնտեսագիտության տեսության հիմնարար սկզբունքներին տիրապետելու և դրանք միկրոմակարդակում կիրառելու համար,</li> <li>• ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր միկրոտնտեսագիտական դասընթացների յուրացման համար:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                |                |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. բնութագրելու տնտեսագիտական բազային հասկացությունները, շուկայի պարամետրերը և շուկայական մոդելները,</li> <li>2. բնութագրելու սպառողների և ապրանքատերերի վարքագծերը, ռեսուրսների շուկաների առանձնահատկությունները,</li> <li>3. ներկայացնելու շուկայական հիմնական մոդելները, շուկայի ձախողումները և դրանց կարգավորման ուղիները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. վերլուծելու տնտեսական իրավիճակները,</li> <li>2. կիրառելու տեսական գիտելիքները գործնականում:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. լուծելու տնտեսագիտական խնդիրներ,</li> <li>2. կատարելու մասնագիտական վերլուծություններ,</li> <li>3. մեկնաբանելու տնտեսական իրավիճակներ:</li> </ol> |                                |                |
| <p>10. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա7.</b> Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումները:</p> <p><b>Բ1.</b> Կիրառելու տնտեսամաթեմատիկական անալիզի մեթոդները և գործիքակազմը արդի տնտեսական հիմնախնդիրների մոդելավորման համար:</p> <p><b>Բ3.</b> Կիրառելու մաթեմատիկական հասկացությունները, սիմվոլները քանակական և որակական հարաբերությունների մեկնաբանման համար:</p> <p><b>Գ8.</b> Կիրառելու SZZ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>                                                                                                                                  |                                |                |
| <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն,</li> <li>• հարցում,</li> <li>• քննարկումներ,</li> <li>• խնդիրների լուծում, տնային առաջադրանքի կատարում,</li> <li>• խմբային աշխատանք,</li> <li>• ինքնուրույն աշխատանք:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                |                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> Բաղադրիչներն են՝ 2 տեսական հարց, 1 խնդիր: Առավելագույնը 4 միավոր: Գնահատման քայլը՝ 0.1</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> Բաղադրիչներն են՝ 2 տեսական հարց, 1 խնդիր: Առավելագույնը 4 միավոր: Գնահատման քայլը՝ 0.1</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> առավելագույնը՝ 8 միավոր, 3 տեսական հարց, որոնցից առաջինը-3, երկրորդը -3 և երրորդը- 2 միավոր: Գնահատման քայլը՝ 0.1 միավոր:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում</b> առավելագույնը 4 միավոր: Գնահատման քայլը՝ 0.1 միավոր:</p>                                                                                                 |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Տնտեսագիտության ներածություն: Թեմա 2. Շուկայական համակարգը: Պահանջարկը, առաջարկը և շուկայական հավասարակշռությունը: Թեմա 3. Պահանջարկի և առաջարկի առաձգականությունները: Թեմա 4. Սպառողի վարքի վերլուծությունը: Թեմա 5. Արտադրողի վարքը և տեխնոլոգիայի ընտրությունը: Արտադրական ֆունկցիան: Թեմա 6. Արտադրության ծախսերը: Թեմա 7. Մրցակցային ձեռնարկությունները և մրցակցային շուկաները: Թեմա 8. Մենաշնորհը շուկայական տնտեսությունում: Թեմա 9. Անկատար մրցակցությունը. մենաշնորհային մրցակցությունը և օլիգոպոլիս: Թեմա 10. Արտադրության գործոնների շուկան. աշխատանքը, հողը և կապիտալը:</p> |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Տնտեսագիտության տեսություն: Ուս. Ձեռնարկ, Հ.Աղաջանյան, Եր. 2021:</li> <li>2. К.Р.Макконнелл, С.Л.Брю, Ш.М.Флинн, Экономикс, 18-ое изд., М., 2011.</li> <li>3. Курс экономической теории, под ред. А.В.Сидоровича, М., 2009.</li> </ol> <p><i>Լրացուցիչ գրականություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>4. Մարգարյան Հ., Մարգարյան Հ., Տնտեսագիտության տեսություն: Ուսումնական ձեռնարկ, 2-րդ հրատ., Եր., 2017:</li> <li>5. Нуреев Р., Сборник задач по микроэкономике, М., 2003.</li> </ol>                                                                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2.Տնտեսագիտության տեսություն-2 | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 5.30/0/30                      |                 |
| 6.2-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 7.Եզրափակիչ գնահատումով        |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> լուսաբանել շուկայական տնտեսության՝ որպես ամբողջական համակարգի գործառնության մակրոտնտեսական օրինաչափությունները, տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ և օժանդակել բավարար ունակությունների ձևավորմանը մակրոտնտեսական իրավիճակները վերլուծելու և հետազայում ուսուցանվող տնտեսագիտական մյուս դասընթացների նյութը առավել հիմնավոր յուրացնելու համար:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսանողներին բավարար չափով գիտելիքներ և ունակություններ տալ տնտեսագիտության տեսության հիմնարար սկզբունքներին տիրապետելու և դրանք վերլուծության միջոցով մակրոմակարդակում կիրառելու համար,</li> <li>• ստեղծել անհրաժեշտ հիմքեր մակրոտնտեսագիտական դասընթացների յուրացման համար:</li> </ul>                                                                                                                                                                   |                                |                 |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու մակրոտնտեսական հիմնական ցուցանիշները,</li> <li>2. բացատրելու մակրոտնտեսական հավասարակշռության մոդելները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. վերլուծելու պետության տնտեսական քաղաքականության նպատակները և եղանակները,</li> <li>2. մեկնաբանելու տնտեսական քաղաքականության արդյունավետության գնահատման չափանիշները:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. մեկնաբանելու միկրոտնտեսագիտական հիմնարար հասկացությունները և սկզբունքները և դրանք կիրառելու միկրոտնտեսագիտական և մակրոտնտեսագիտական, ինչպես նաև ճյուղային ու գործառնական բնույթի տեսական, գործնական և հատուկ դասընթացներում:</li> </ol> |                                |                 |
| <p>10. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա7.</b> Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումները:</p> <p><b>Ա8.</b> Մեկնաբանելու միկրո և մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները, քննարկելու գլոբալ և լոկալ շուկաների հիմնախնդիրները:</p> <p><b>Բ1.</b> Կիրառելու տնտեսամաթեմատիկական անալիզի մեթոդները և գործիքակազմը արդի տնտեսական հիմնախնդիրների մոդելավորման համար:</p> <p><b>Բ3.</b> Կիրառելու մաթեմատիկական հասկացությունները, սիմվոլները քանակական և որակական հարաբերությունների մեկնաբանման համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները:</p> <p><b>Գ8.</b> Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                          |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն /ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառում, դասախոսության նյութի տրամադրում, լսարանային ցուցադրությունների կազմակերպում/,</li> <li>• սեմինար պարապմունքներ /ակտիվ հարցադրումների և քննարկումների կազմակերպում՝ սոցիալական և կրթական հաղորդակցման գիտատեսական հիմունքների կիրառմամբ/,</li> <li>• ինքնուրույն աշխատանք /ռեֆերատներ, անհատական առաջադրանքներ/:</li> </ul>                                                                                                                                                                   |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> Բաղադրիչներն են՝ 2 տեսական հարց, 1 խնդիր: Առավելագույնը 4 միավոր: Գնահատման քայլը՝ 0.1</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> Բաղադրիչներն են՝ 2 տեսական հարց, 1 խնդիր: Առավելագույնը 4 միավոր: Գնահատման քայլը՝ 0.1</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> առավելագույնը՝ 8 միավոր, 3 տեսական հարց, որոնցից առաջինը՝ 3, երկրորդը՝ 3 և երրորդը՝ 2 միավոր: Գնահատման քայլը՝ 0.1 միավոր:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> առավելագույնը 4 միավոր: Գնահատման քայլը՝ 0.1 միավոր:</p>                                                                                                                       |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Ազգային արդյունքը: Ազգային հաշիվների համակարգը: Թեմա 2. Մակրոտնտեսական կայունությունը և տատանումները: Թեմա 3. Հիմնական մակրոտնտեսական կախվածությունները: Թեմա 4. Ամբողջական ծախսումները և արտադրության հավասարակշիռ ծավալը: Թեմա 5. Ամբողջական պահանջարկը և ամբողջական առաջարկը: Հավասարակշռությունը «AD-AS» մոդելում և դրա փոփոխությունները: Թեմա 6. Ֆիսկալ քաղաքականությունը: Թեմա 7. Փողը և բանկային գործը: Դրամավարկային քաղաքականությունը: Թեմա 8. Ընդհանուր հավասարակշռությունը՝ «IS-LM» մոդելը: Թեմա 9. Տնտեսական աճը: Թեմա 10. Մակրոտնտեսական քաղաքականությունը և տեսությունը. բանավիճային հարցեր:</p> |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Մենքյու Ն., Մակրոէկոնոմիկա, Եր., 1997:</li> <li>2. Макконелл К., Брю С., Экономикс: принципы, проблемы и политика, М, 2009.</li> <li>3. Տնտեսագիտության տեսություն: Ուսումնական ձեռնարկ: Հայկ Սարգսյան, Հասմիկ Մարգարյան. ԵՊՀ տնտեսագիտության և կառավարման ֆակուլտետ: Գիտ. խմբ.՝ Հ.Աղաջանյան, Գ.Գալստյան, (երկրորդ հրատարակություն, լրամշակված և վերախմբագրված): - Եր., 2017:</li> <li>4. Курс экономической теории: учеб. пособие для студентов вузов /под ред. А.В.Сидоровича/; МГУ 3-е изд. – Москва, 2007.</li> <li>5. Агапова Т., Серегина С., Макроэкономика: Учебник МГУ, М., 2009.</li> </ol>  |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                    |                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| <b>1.0201/Բ 46</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>2.Ֆինանսների հիմունքներ</b>     | <b>3.3 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.2 Ժամ/շաբ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>5.15/0/15</b>                   |                        |
| <b>6.1-ին կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>7.Առանց եզրափակիչ գնահատման</b> |                        |
| <p><b>8.Դասընթացի նպատակն է</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• բացահայտել ֆինանսների էությունը և ներկայացնել դրա զարգացման փուլերը,</li> <li>• ուսումնասիրել ֆինանսական համակարգը և դրա տարրերը,</li> <li>• տարանջատել անձնական, հանրային և կազմակերպությունների ֆինանսների կառավարումը իրենց նրբություններով հանդերձ:</li> </ul> |                                    |                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.</b><br/> 1. մեկնաբանել ֆինանսների, ֆինանսական համակարգի և այն կազմող տարրերի՝ պետական կառույցների և մասնավոր կազմակերպությունների գործառնությունները,<br/> <b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.</b><br/> 1. իրականացնել ֆինանսական միջոցների պլանավորում, բյուջետավորում և կառավարում,<br/> 2. տարանջատել անձնական, կազմակերպության և պետական ֆինանսների կառավարման գործառնությունները,<br/> <b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.</b><br/> 1. որոշակի փաստարկների հիմնավորման և եզրահանգումների նպատակով տարբերակել, վերլուծել և մեկնաբանել մասնագիտական տարբեր աղբյուրներից հայթայթված տեղեկատվությունը,<br/> 2. ցուցաբերել մասնագիտական հանրության հետ օտար լեզվով բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու կարողություն:</p> |  |  |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b><br/> <b>Ա2.</b> Ներկայացնելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները:<br/> <b>Բ4.</b> Չափելու և գնահատելու ֆինանսական ռիսկերը, մշակելու ռիսկերի նվազեցման ստրատեգիա:<br/> <b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները:<br/> <b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:<br/> <b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցված բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p>                                                                                                                                                                                   |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• սեմինար պարապմունքներ,</li> <li>• ինքնուրույն աշխատանք,</li> <li>• նախադեպերի վերլուծություն:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>առաջին ընթացիկ քննություն.</b> Առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով</li> <li>• <b>երկրորդ ընթացիկ քննություն.</b> Առավելագույնը՝ 5 միավոր արժեքով</li> <li>• <b>ինքնուրույն աշխատանք.</b> Առավելագույնը՝ 6 միավոր արժեքով,</li> <li>• <b>ընթացիկ ստուգում.</b> Առավելագույնը՝ 5 միավոր արժեքով:</li> <li>• <b>Գնահատման քայլը՝</b> 0,1 միավոր:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> Թեմա 1. Ֆինանսների տեսությունը և դրա զարգացումը: Թեմա 2. Ֆինանսական համակարգ: Թեմա 3. Անձնական ֆինանսներ: Պլանավորում, բյուջետավորում, կառավարում: Թեմա 4. Հանրային ֆինանսներ: Թեմա 5. Կազմակերպության ֆինանսներ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Հ. Մնացականյան, Ա. Հակոբյան «Ֆինանսներ և ֆինանսական համակարգ», Երևան 2005.</li> <li>2. Исакова Н. Ю — Финансы, Екатеринбург 2019.</li> <li>3. Боди Э, Мертон Р. — Финансы, М, 2007.</li> <li>4. Шарп У. — Инвестиции, Интра М, 2001.</li> <li>5. ՀՀ օրենսդրություն՝ <a href="http://www.arlis.am">www.arlis.am</a>, <a href="http://www.cba.am">www.cba.am</a></li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                |                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|-----------------|
| 1.0105/Բ 21                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2.Գծային հանրահաշիվ և անալիտիկ երկրաչափություն | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 5.30/30/0                                      |                 |
| 6.1-ին կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 7.Եզրափակիչ գնահատումով                        |                 |
| <p>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել վերլուծական երկրաչափության գիտելիքների անհրաժեշտ հենք՝ գծային հանրահաշիվի, մաթեմատիկական անալիզի դասընթացներում և որոշ տնտեսական մոդելներում օգտագործելու համար:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ծանոթացնել ուղղի, հարթության հավասարումներին, ինչպես նաև մատրիցաներին, որոշիչներին և նրանց որոշ հատկություններին,</li> <li>• գծային հավասարումների և անհավասարումների համակարգերի լուծման մեթոդներին, տալ ստացված լուծման մեկնաբանությունը և պատկերել հնարավորության դեպքում:</li> </ul> |                                                |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. բացատրելու գծային հավասարումների համակարգերի լուծման Գաուսի և Կրամերի եղանակները,</li> <li>2. սահմանելու որոշիչը, հակադարձ և տրանսպոնացված մատրիցները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կատարելու գործողություններ վեկտորների և մատրիցների հետ, լուծել գծային հավասարումների և անհավասարումների համակարգեր,</li> <li>2. հաշվելու տրված վեկտորների սկալյար, վեկտորական և խառն արտադրյալները, չվերասերված մատրիցի հակադարձը,</li> <li>3. հաշվելու երկու ուղիղների, երկու հարթությունների, ուղղի և հարթության կազմած անկյունը, հատման կետը, կետի հեռավորությունն ուղղից և հարթությունից:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կիրառելու ստացած մաթեմատիկական գիտելիքները գործնականում,</li> <li>2. կիրառելու ստացած մաթեմատիկական գիտելիքները տնտեսագիտության մեջ:</li> </ol> |  |  |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա1.</b> Ներկայացնելու վերլուծությունների մաթեմատիկական կանոնները և հնարքները:</p> <p><b>Գ8.</b> Կիրառելու SZZ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ</li> <li>• խմբային աշխատանքներ</li> <li>• անհատական աշխատանք:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, հարցատոմսը պարունակում է 4 խնդիր, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Գնահատման քայլը՝ 0,2 միավոր է:</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, հարցատոմսը պարունակում է 4 խնդիր, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Գնահատման քայլը՝ 0,2 միավոր է:</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> Բանավոր՝ առավելագույնը 9 միավոր քննական տոմսի համար, տոմսը պարունակում է 4 հարց. 2 տեսական հարց (1-ինը՝ 3 միավոր և 2-րդը՝ 2 միավոր), երկու խնդիր (1-ինը՝ 2 միավոր և 2-րդը՝ 2 միավոր) : Գնահատման քայլը՝ 0,2 միավոր է:</p> <p><b>Մասնակցություն.</b> առավելագույնը 3 միավոր:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից</b></p> <p>Թեմա 1. Մատրիցներ և որոշիչներ: Թեմա 2. Գծային հավասարումների համակարգ: Թեմա 3. Վեկտորական հանրահաշիվ: Թեմա 4. Գծային արտապատկերումներ: Թեմա 5. Ուղղի հավասարումը: Թեմա 6. Շրջան և էլիպս: Թեմա 7. Հիպերբոլ և պարաբոլ: Թեմա 8. Ուղղի և հարթության հավասարումը տարածության մեջ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Փիլիպոսյան Վ., Օհնիկյան Հ., Վերլուծական երկրաչափության խնդրագիրք, Եր., 2011:</li> <li>2. Գ.Հակոբյան, Վերլուծական երկրաչափության և գծային հանրահաշվի խնդրագիրք, տնտեսագետների համար:</li> <li>3. Беклемишев Д., Курс аналитической геометрии и линейной алгебры, ФИЗМАТЛИТ, 2005.</li> <li>4. Ильязова Д., Линейная алгебра и аналитическая геометрия. теория и практика, Ульяновск, 2012.</li> <li>5. Малугин В., Математика для экономистов. Линейная алгебра, М., 2006.</li> <li>6. Ефимов Н., Краткий курс аналитической геометрии, М., ФИЗМАТЛИТ, 2014.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |

|                 |                             |                 |
|-----------------|-----------------------------|-----------------|
| 1.0104/ F37     | 2.Տնտեսագիտական ինֆորմատիկա | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.    | 5.0/60/0                    |                 |
| 6.2-րդ կիսամյակ | 7.Առանց եզրափակիչ գնահատման |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողներին ներկայացնել Excel ծրագրային փաթեթով խորը տնտեսագիտական վերլուծություններ կատարելու հմտությունները և սովորեցնել կիրառել դրանք հետազոտական աշխատանքների իրականացման և մասնագիտական գործունեության ընթացքում:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսանողներին տալ ընդհանուր տեղեկություններ Excel ծրագրային փաթեթի կառուցվածքի, գործիքների և հնարավորությունների մասին,</li> <li>• բացահայտել ժամանակակից համակարգչի դերն ու կարևորությունը տնտեսագիտական վերլուծություններ կատարելիս,</li> <li>• ծանոթացնել Excel համակարգով տնտեսագիտական, մենեջմենթի և մարքեթինգի խնդիրներ լուծելու, ըստ կատարած հաշվարկների ստացված տվյալների գրաֆիկներ կառուցելու, տեսակավորելու հնարավորություններին,</li> <li>• ծանոթացնել MS EXCEL միջավայրում VBA մակրոսներին,</li> <li>• ձևավորել ծրագրեր ստեղծելու հմտություններ,</li> <li>• սովորեցնել տարբեր տնտեսագիտական խնդիրների լուծման նպատակով ընտրել համապատասխան ալգորիթմ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. թվարկելու Excel ծրագրային փաթեթի կառուցվածքը, գործիքներն և հնարավորությունները,</li> <li>2. վերարտադրելու և ստեղծելու էլեկտրոնային աղյուսակներ,</li> <li>3. ստացած գիտելիքները կիրառելու տնտեսագիտական, մենեջմենթի և մարքեթինգի խնդիրները համակարգչի օգնությամբ լուծելիս,</li> <li>4. ներկայացնելու ծրագրային կոդեր,</li> <li>5. բացատրելու VBA-ծրագրավորման լեզվի հիմունքները,</li> <li>6. իրականացնելու տնտեսագիտական ինֆորմացիայի ծրագրային մշակում:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. օգտագործելու Excel ծրագրային փաթեթի հնարավորությունները,</li> <li>2. էլեկտրոնային աղյուսակով կատարելու հաշվարկային աշխատանքներ՝ կիրառելով ստանդարտ ֆունկցիաներ և տրամաբանական գործողություններ,</li> <li>3. կազմելու ձեռնարկության ծախսերի հաշվման ծրագիր,</li> <li>4. մոդելավորելու և վերլուծելու տնտեսագիտական գործընթացները ծրագրային փաթեթների միջոցով,</li> <li>5. օգտագործելու VBA ծրագրավորման լեզվի հնարավորությունները,</li> <li>6. կատարելու տնտեսագիտական գործոնների արժեքների հաշվարկ VBA (Ms Excel միջավայրում) լեզվով:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</li> <li>2. գործնականում տեղին և արդյունավետ կիրառել գիտելիքները, ձևակերպել խնդիրներ և լուծել,</li> <li>3. տիրապետելու տիպային ծրագրավորման փաթեթներին և դրանք կիրառելու տնտեսագիտական վերլուծություններում ու նախագծերի ավտոմատացման խնդիրներում,</li> <li>5. հավաքագրելու, վերլուծելու և պահպանելու տնտեսագիտական խնդիրների մաթեմատիկական մոդելների լուծման կարևորագույն արդյունքները:</li> </ol> |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի</b></p> <p><b>Ա6.</b> համեմատելու ֆինանսական մաթեմատիկայի, մաթեմատիկական մոդելավորման մեթոդները և ներկայացնելու մասնագիտությանը առնչվող ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառությունը,</p> <p><b>Բ10.</b> կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ՝ կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր,</p> <p><b>Գ1.</b> օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետային ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ և հաշվետվություններ):</p> <p><b>Գ6.</b> աշխատել խմբում /թիմում/, գործնականում տեղին և արդյունավետ կիրառել գիտելիքները, ինքնուրույն ձևակերպել խնդիրներ և լուծել:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• լաբորատոր աշխատանքներ,</li> <li>• տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ,</li> <li>• թեստ,</li> <li>• ծրագրերի մշակում և ավտոմատացում:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>12. <b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> <b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> առավելագույնը 4 միավոր, հարցատոմսը պարունակում է 4 խնդիր, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,1 է:<br/> <b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> առավելագույնը 4 միավոր, հարցատոմսը պարունակում է 4 խնդիր, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,1 է:<br/> <b>Ինքնուրույն աշխատանք՝</b> առավելագույնը 5 միավոր,<br/> <b>Ընթացիկ ստուգում՝</b> առավելագույնը 4 միավոր. կիսամյակի ընթացքում իրականացրած տնային առաջադրանքներից ձեռքբերումների համար 1 և ստուգողական աշխատանքներից ձեռքբերումների համար՝ 3 միավոր: Միավորների քայլը 0,1 է:<br/> <b>Մասնակցություն</b>՝ առավելագույնը 3 միավոր:</p>                                                                                                                                                                                                                                         | <p>13. <b>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/>         Թեմա 1. MS Excel աղյուսակային խմբագիր: Թեմա 2. Դիագրամների կառուցում MS Excel միջավայրում: Թեմա 3. Ստանդարտ ֆունկցիաները MS Excel միջավայրում: Թեմա 4. Աշխատանք տվյալների բազաների հետ MS Excel միջավայրում: Թեմա 5. Տեղեկատվության պաշտպանություն: Թեմա 6. VBA ծրագրավորման լեզուն և նրա հիմնական տարրերը: Թեմա 7. VBA լեզվի օպերատորները: Թեմա 8. VBA պրոցեդուրաներ և ֆունկցիաներ: Թեմա 9. VBA ֆինանսական, վիճակագրական, մաթեմատիկական ֆունկցիաների կիրառությունը տնտեսագիտական հետազոտություններում:</p> |
| <p>14. <b>Հիմնական գրականության ցանկ.</b><br/>         1. Ս.Է. Կոսեմյան, MS Excel աղյուսակային խմբագիր (գործնական ձեռնարկ): Ուսումնական ձեռնարկ. - Եր.: ՀԱԱՀ, 2017. - 213 էջ:<br/>         2. Վ.Ս. Սարգսյան և ուրիշներ, Համակարգչային առաջադրանքներ և խնդիրներ Ինֆորմատիկայի հիմունքներ (ըստ կիրառման ոլորտի) առարկայից: Եր.: Տնտեսագետ, 2018. – 262 էջ:<br/>         3. А.Гарнаев, Использование MS Excel и VBA в экономике и финансах, издательство БХВ – Санкт-Петербург, 1999.<br/>         4. Н.Г. Кудрявцев, Д.В. Кудин, М.Ю. Беликова, Программирование на VBA MS Excel, Горно-Алтайск: РИО ГАГУ, 2015.<br/>         5. Л.Д. Слепцова, Программирование на VBA в Microsoft Office 2010. М. : Издательский дом “Вильямс”, 2010.<br/>         6. Уокенбах Джон, Профессиональное программирование на VBA в Excel 2010. : Пер. с англ. М. : Издательский дом “Вильямс”, 2011.<br/>         7. Вильямс, Microsoft Excel, СПб, Питер, 2008.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                  |                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------|
| 1.0104/ Բ 32                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 2.Գործույթների հետազոտման մաթեմատիկական մեթոդներ | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 5.30/30/0                                        |                 |
| 6.4-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 7.Եզրափակիչ գնահատումով                          |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողների մոտ ձևավորել տարբեր բնագավառներում առաջացած հիմնական գործնական խնդիրների մաթեմատիկական մոդելների կառուցման, դրանց միջոցով այդ խնդիրների լուծման եղանակների հետազոտման և կիրառման ունակություն:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ծանոթացնել գործույթների հետազոտում առարկայի հիմնախնդիրներին,</li> <li>• ծանոթացնել տնտեսական տարբեր երևույթների և գործընթացների ուսումնասիրման համար կիրառվող հիմնական տնտեսա-մաթեմատիկական մոդելներին,</li> <li>• բացատրել տարբեր տնտեսագիտական խնդիրներ լուծելու մեթոդները:</li> </ul>                                                                                           |                                                  |                 |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b><br/>         1. ներկայացնելու գործույթների հետազոտման խնդիրների, մաթեմատիկական մոդելների կառուցման հանրահաշվական և երկրաչափական եղանակները:<br/> <b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b><br/>         1. կատարելու գծային ծրագրավորման, հոսքային և խաղային խնդիրների լուծման ալգորիթմական հետազոտումը,<br/>         2. կիրառելու հիմնական ալգորիթմները գործնական խնդիրները լուծելիս,<br/>         3. վերլուծելու առկա խնդիրները և առաջարկել դրանց լուծման եղանակները:<br/> <b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b><br/>         1. թիմում աշխատելու, համագործակցելու ունակություններ:</p> |                                                  |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույունքները.</b></p> <p><b>Ա6.</b> Համեմատելու ֆինանսական մաթեմատիկայի, մաթեմատիկական մոդելավորման մեթոդները և ներկայացնելու մասնագիտությանը առնչվող ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառությունը:</p> <p><b>Բ9.</b> Կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ</li> <li>• շնորհանդեսներ</li> <li>• գործնական աշխատանք</li> <li>• ռեֆերատ</li> <li>• ինքնուրույն խնդիրների լուծումներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, հարցատոմսը պարունակում է 4 խնդիր, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,1 է:</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, հարցատոմսը պարունակում է 4 խնդիր, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,1 է:</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> Բանավոր՝ առավելագույնը 9 միավոր քննական տոմսի համար, տոմսը պարունակում է 3 հարց. 2 տեսական հարց և 1 խնդիր՝ յուրաքանչյուրը 3 միավոր:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգումներ.</b> առավելագույնը 3 միավոր, կիսամյակի ընթացքում իրականացրած տնային առաջադրանքներից ձեռքբերումների համար 1,5 և ստուգողական աշխատանքներից ձեռքբերումների համար՝ 1,5 միավոր: Միավորների քայլը 0,1 է:</p>                                                                                                            |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Գծային ծրագրավորման խնդրի ընդհանուր դրվածքը: Թեմա 2. Գծային ծրագրավորման խնդրի տեսական հիմքերը: Թեմա 3. Գծային ծրագրավորման խնդրի լուծման երկրաչափական եղանակը: Թեմա 4. Երկակիության խնդիր: Թեմա 5. Միմպլեքս ալգորիթներ: Թեմա 6. Տրանսպորտային խնդիր: Թեմա 7. Դինամիկ ծրագրավորման եղանակները: Բելլմանի օպտիմալության կանոնը: Թեմա 8. Խաղերի տեսության տարրերը: Թեմա 9. Ցանցային կառավարման եղանակները: Թեմա 10. Զանգվածային սպասարկման տեսության տարրերը: Թեմա 11. Պաշարների կառավարման մոդելները:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Տոնոյան Ռ., Գործույթների հետազոտման մաթեմատիկական խնդիրներ, Եր., 1999:</li> <li>2. Սահակյան Մ., Սարգսյան Հ., Սարգսյան Ս., Տոնոյան Ռ., Տնտեսության վերլուծության մաթեմատիկական եղանակներ, I հատոր, Եր., 1997:</li> <li>3. Սահակյան Մ., Բեկնազարյան Ն., Հակոբյան Հ., Քերոբյան Խ., Տնտեսության վերլուծության մաթեմատիկական եղանակներ, II հատոր, Գործույթների հետազոտումը տնտեսության կառավարման խնդիրներում, Եր., 2001:</li> <li>4. Սահակյան Մ., Տնտեսության վերլուծության մաթեմատիկական եղանակներ III Գործույթների հետազոտումը տնտեսության կառավարման խնդիրներում, Խնդիրներ և վարժություններ, Եր., 2001:</li> <li>5. Տոնոյան Ռ., Դիսկրետ մաթեմատիկայի դասընթաց, Եր., 1999:</li> <li>6. Պետրոսյան Պ., Սկրտչյան Վ., Քամալյան Ռ., Գրաֆների տեսություն, Եր., 2015:</li> <li>7. Харари, Теория графов , М, 1979.</li> </ol> |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                         |                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 07                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2. Հետազոտության պլանավորում և մեթոդներ | 3.3 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 5.15/15/0                               |                 |
| 6.2-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 7. Առանց եզրափակիչ գնահատման            |                 |
| <p>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին գիտելիքներ հաղորդել հետազոտության պլանավորման և մեթոդների վերաբերյալ:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ներկայացնել հետազոտության նպատակը և կառուցվածքը</li> <li>• ուսումնասիրել պլանավորման փուլերը</li> <li>• ծանոթանալ հետազոտության մեթոդներին և դրանց կիրառմանը:</li> </ul> |                                         |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. սահմանելու հետազոտության պլանավորման կարևորությունը,</li> <li>2. ներկայացնելու հետազոտության փուլերը և դրանց իրականացման քայլերը,</li> <li>3. բացատրելու հետազոտության մեթոդաբանությունը:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կատարելու հետազոտության թեմայի գրագետ ընտրություն,</li> <li>2. կիրառելու հետազոտության մեթոդները,</li> <li>3. վերլուծելու հավաքագրված տեղեկատվությունը, կատարելու եզրակացություններ և առաջարկություններ:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. թիմում աշխատելու, համագործակցելու ունակություններ</li> <li>2. Հետազոտության տարբեր տեսակներ պլանավորելու,</li> <li>3. Հետազոտությունները գնահատելու կարողություն:</li> </ol> | <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b><br/> <b>Ա6.</b> Համեմատելու ֆինանսական մաթեմատիկայի, մաթեմատիկական մոդելավորման մեթոդները և ներկայացնելու մասնագիտությանը առնչվող ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառությունը:<br/> <b>Բ9.</b> Կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր:<br/> <b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:<br/> <b>Գ8.</b> Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:<br/> <b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ</li> <li>• շնորհանդեսներ</li> <li>• գործնական աշխատանք</li> <li>• հարցում</li> <li>• ինքնուրույն աշխատանք</li> <li>• խմբային աշխատանք</li> <li>• քննարկում:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>առաջին ընթացիկ քննություն.</b> առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով,</li> <li>• <b>երկրորդ ընթացիկ քննություն.</b> առավելագույնը՝ 4 միավոր արժեքով,</li> <li>• <b>ինքնուրույն աշխատանք</b>՝ առավելագույնը 5 միավոր,</li> <li>• <b>ընթացիկ ստուգում</b>՝ առավելագույնը 4 միավոր,</li> <li>• <b>մասնակցություն</b>՝ առավելագույնը 3 միավոր,</li> </ul> <p>Գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> Թեմա 1. Գիտությունը և գիտական հետազոտությունը: Թեմա 2. Գիտական հետազոտությունների մեթոդաբանությունը: Թեմա 3. Գիտահետազոտական աշխատանքների նախապատրաստական փուլը: Թեմա 4. Գիտական տեղեկատվության հավաքագրումը: Թեմա 5. Ուսանողների գիտական աշխատանքների պատրաստումը և ձևավորումը: Թեմա 6. Ուսանողական աշխատանքների պատրաստման և պաշտպանության առանձնահատկությունները:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Басаков М., От реферата до дипломной работы: Рекомендации студентам по оформлению текста: Учеб. пособие для студентов вузов и кол-леджей. – Ростов н/Д, 2001.</li> <li>2. Вахрин П., Методика подготовки и процедура защиты дипломных работ по специальности «Финансы и кредит»: Учеб. пособие. – М., 1999.</li> <li>3. Кузин Ф., Магистерская диссертация: Методика написания, правила оформления и процедура защиты: Практ. пособие для студентов магистрантов. – М., 1998.</li> <li>4. Сабитов Р., Основы научных исследований. Учебное пособие. Челябинск, 2002.</li> <li>5. Уваров А., Дипломные и курсовые работы по экономическим специальностям: Практ. советы по подготовке и защите, М., 2000.</li> </ol>                                                                               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                            |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-----------------|
| 1.0105/Բ 06                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 2.Մաթեմատիկական անալիզ – 3 | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 5.30/30/0                  |                 |
| 6.3-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 7.Եզրափակիչ գնահատումով    |                 |
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողներին ներկայացնել մաթեմատիկական անալիզի առավել կիրառական, վերլուծական մասերը:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներ են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ձևավորել մաթեմատիկական հիմնարար պատրաստվածության անհրաժեշտ մակարդակ՝ տնտեսագիտական խնդիրների հետազոտությունների մեջ,</li> <li>• կիրառահետազոտական խնդիրներ լուծելու ժամանակ օգտվել իրենց հայտնի մաթեմատիկական մեթոդներից,</li> <li>• զարգացնել տրամաբանական անալիտիկ մտածողություն:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                            |                 |
| <p><b>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. սահմանելու դիֆերենցիալ հավասարումներն ու տարանջատել դրանց տեսակները, սահմանելու և տարանջատելու կրկնակի և կորագիծ ինտեգրալները,</li> <li>2. ներկայացնելու մաթեմատիկական անալիզի կիրառահետազոտական մասերը,</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. հաշվելու կրկնակի և կորագիծ ինտեգրալներ,</li> <li>2. պարզելու դիֆերենցիալ հավասարման տեսակները և լուծել դրանք,</li> <li>3. տարանջատելու և հաշվելու լոկալ, գլոբալ և պայմանական էքստրեմումները:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կիրառելու յուրացրած մաթեմատիկական գաղափարները տնտեսագիտության մեջ:</li> </ol>                                                                                                                     |                            |                 |
| <p><b>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա1.</b> Ներկայացնելու վերլուծությունների մաթեմատիկական կանոնները և հնարքները:</p> <p><b>Ա6.</b> Համեմատելու ֆինանսական մաթեմատիկայի, մաթեմատիկական մոդելավորման մեթոդները և ներկայացնելու մասնագիտությանը առնչվող ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառությունը:</p> <p><b>Բ1.</b> Կիրառելու տնտեսամաթեմատիկական անալիզի մեթոդները և գործիքակազմը արդի տնտեսական հիմնախնդիրների մոդելավորման համար:</p> <p><b>Բ3.</b> Կիրառելու մաթեմատիկական հասկացությունները, սիմվոլները քանակական և որակական հարաբերությունների մեկնաբանման համար:</p> <p><b>Գ8.</b> Կիրառելու SZZ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |                            |                 |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ</li> <li>• սեմինարներ</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                            |                 |
| <p><b>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, գնահատման քայլը՝ 0,2 է:</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, գնահատման քայլը 0,2 է:</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> բանավոր՝ առավելագույնը 9 միավոր քննական տոմսի համար, տոմսը պարունակում է 4 հարց. 2 տեսական հարց (1-ինը՝ 3 միավոր և 2-րդը՝ 2 միավոր), երկու խնդիր (1-ինը՝ 2 միավոր և 2-րդը՝ 2 միավոր): Գնահատման քայլը՝ 0,2 է:</p> <p><b>Մասնակցություն.</b> առավելագույնը 3 միավոր:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                            |                 |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Վարիացիոն հաշվի հիմունքներ: Թեմա 2. Վարիացիոն հաշվի խնդիրը անվերջ ժամանակային հորիզոնի դեպքում: Թեմա 3. Վարիացիոն հաշվի խնդիրը սահմանափակումների դեպքում: Թեմա 4. Օպտիմալ կառավարման տեսություն: Թեմա 5. Օպտիմալ կառավարման խնդիրը անվերջ ժամանակային հորիզոնի դեպքում: Թեմա 6. Օպտիմալ կառավարման խնդիրը սահմանափակումների դեպքում: Թեմա 7. Դինամիկ ստոխաստիկ օպտիմիզացիա:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                            |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>14. <b>Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Chiang, A. C. (1999). Elements of Dynamic Optimization. Long Grove, IL: Waveland Press.</li> <li>2. Kamien, M. I., &amp; Schwartz, N. L. (2012). Dynamic Optimization: The Calculus of Variations and Optimal Control in Economics and Management. Courier Corporation.</li> <li>3. Stokey, N. L. (1989). Recursive Methods in Economic Dynamics. Harvard University Press.</li> <li>4. Ս.Ազարյան. Օպտիմիզացիայի մեթոդներ. (Ուսումնական ձեռնարկ). Երևան. «Լուսաբաց հրատարակչություն.2024.</li> </ol> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                         |                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 28                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2. Հանրային ֆինանսներ   | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 5.30/30/0               |                 |
| 6.3-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 7.Եզրափակիչ գնահատումով |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողներին ներկայացնել մարդկանց տնտեսական գործունեության հոգեբանական օրինաչափությունները՝ կապված ապրանքների և ծառայությունների արտադրության, բաշխման,փոխանակության և սպառման հետ, ինչպես նաև վերջին տարիներին այդ ուղղությամբ ձևավորված տեսությունները և քանակական մեթոդները:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• բացատրել հանրային ֆինանսների առանձնահատկությունները,</li> <li>• ներկայացնել հանրային կազմակերպությունների դրամական ֆոնդերի ձևավորման և օգտագործման տնտեսական մեխանիզմը,</li> <li>• ուսանողների մոտ ձևավորել ռեսուրսների ներգրավման և օգտագործման արդյունավետության ինքնուրույն գնահատման հմտություններ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         |                 |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. բացատրելու հանրային ֆինանսների տարբեր խնդիրների և երևույթների ձևավորման, կառավարման մոտեցումները:</li> <li>2. բացատրելու և մեկնաբանելու պետական ֆինանսների կառավարման սկզբունքները,</li> <li>3. գնահատելու պետական ֆինանսների օգտագործման արդյունավետությունը:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու հանրային ֆինանսների խնդիրների վերաբերյալ սեփական ուսումնասիրությունների արդյունքները,</li> <li>2. վարելու գիտական բանավեճեր և պատրաստելու զեկուցումներ առարկայական ծրագրի բաժիններից ընտրված թեմաների վերաբերյալ,</li> <li>3. կատարելու թիմային հետազոտական աշխատանք հանրային ֆինանսների պրակտիկ նշանակության խնդիրների լուծման վերաբերյալ,</li> <li>4. պատրաստելու հրապարակումներ և զեկուցումներ թիմային հետազոտական աշխատանքի վերաբերյալ, հանրային ֆինանսների պրակտիկ խնդիրներից:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. որոշակի փաստարկների հիմնավորման և եզրահանգումների նպատակով տարբերակելու, վերլուծելու և մեկնաբանելու տարբեր աղբյուրներից հայթայթված տեղեկատվությունը,</li> <li>2. բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության հետ:</li> </ol> |                         |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա2.</b> Ներկայացնելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները:</p> <p><b>Ա7.</b> Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումները,</p> <p><b>Բ4.</b> Չափելու և գնահատելու ֆինանսական ռիսկերը, մշակելու ռիսկերի նվազեցման ստրատեգիա:</p> <p><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները:</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:</p> <p><b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• նախադեպերի վերլուծություն,</li> <li>• խմբային աշխատանք,</li> <li>• անհատական աշխատանք:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>1- ին ընթացիկ քննություն. գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր:</p> <p>2- ընթացիկ քննություն. գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր:</p> <p>Եզրափակիչ քննություն. Բանավոր՝ առավելագույնը 9 միավոր:</p> <p>Ինքնուրույն աշխատանք. 3 միավոր առավելագույն արժեքով:</p> <p>Գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Հանրային ֆինանսների էությունը: Թեմա 2. Բյուջետային համակարգ: Թեմա 3. Բյուջետային գործընթացը և միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիրը: Թեմա 4. Պետական բյուջեի եկամուտները և ծախսերը: Բյուջեի դեֆիցիտ: Թեմա 5. Պետական պարտք: Կառուցվածքը և կառավարումը: Թեմա 6. Հարկային համակարգ: Հարկման սկզբունքները և տեսակները: Թեմա 7. Համայնքային բյուջեներ: Եկամուտները և ծախսերը: Թեմա 8. Սոցիալական ապահովագրության (Social insurance) մոդելները: Թեմա 9. Ծախսեր-օգուտներ վերլուծություն (Cost – Benefit Analysis):</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Gruber, Jonathan, Public Finance and Public Policy, 3rd ed. Worth Publishers, 2009.</li> <li>2. Rosen, H. and Gayer, T. (2014) Public Finance, 10th edition, McGraw-Hill,</li> <li>3. Stiglitz, J. and Rosengard, J. (2015) Economics of the Public Sector, 4th edition, W. W. Norton &amp; Company,</li> <li>4. Auerbach, A. and Feldstein M. (1985) Handbook of Public Economics, vol. 1, Elsevier,</li> <li>5. «ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին» և «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքներ, ՀՀ հարկային օրենսգիրք, Պետական ֆինանսների վիճակագրություն (GFS):</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |  |

|                 |                                   |                 |
|-----------------|-----------------------------------|-----------------|
| 1.0105/Բ 26     | 2.Հավանականությունների տեսություն | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.    | 5.30/30/0                         |                 |
| 6.3-ըդ կիսամյակ | 7.Եզրափակիչ գնահատումով           |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է.</b> ուսանողներին ծանոթացնել հավանականության գաղափարին (դասական, երկրաչափական, արքսիոմատիկ սահմանումներ), պատահական մեծությունների տեսակներին(դիսկրետ, անընդհատ) և նրանց թվային բնութագրիչներին, ինչպես նաև, նրանց կիրառություններին:</p> <p>Մոդուլի ուսումնասիրությունը նպատակ ունի ուսանողների մոտ ձևավորել.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Յուրահատուկ տրամաբանական մտածողություն՝ հավանականային և վիճակագրական գաղափարների միջոցով,</li> <li>• տիպային խնդիրների լուծման և դրանց արդյունավետ կիրառման համար անհրաժեշտ գիտելիքներ, հմտություններ և կարողություններ,</li> <li>• տրամաբանորոն վերլուծելու և մաթեմատիկորեն մոդելավորելու մշակույթ և կարողություններ,</li> <li>• առաջադրված խնդիրների լուծելիությունը հետազոտելու ունակություններ,</li> <li>• գրականությունից օգտվելու և յուրաքանչյուր թեմայի շրջանակներում անհրաժեշտ նյութերը փնտրելու հմտություններ</li> </ul> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ուսանողներին ընկալելի դարձնել հավանականության գաղափարի սահմանումները և նրանց տարբերությունները</li> <li>• Մովորեցնել հաշվել պատահական մեծությունների թվային բնութագրիչները կիրառելով բաշխման ֆունկցիան և հավանականային խտության ֆունկցիան</li> <li>• Ուսանողներին տալ հիմնարար գիտելիքներ սահմանային թեորեմների, մարկովյան շղթաների և նրանց կիրառությունների վերաբերյալ</li> <li>• ուսումնասիրել պատահական փորձերի մաթեմատիկական մոդելների կառուցվածքը</li> <li>• կատարելագործել ուսանողների մոտ կիրառական խնդիրների լուծման համար ստացված գիտելիքների օգտագործման հմտությունները,</li> <li>• զարգացնել ուսանողների մոտ այն ունակությունները, որոնք օգնում են ընկալել տարբեր համակարգերում կիրառվող մաթեմատիկական մոդելների հավանականային ունիվերսալությունը:</li> </ul> | <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. սահմանելու փորձ, նրա տարրական ելքերը, տալու հավանականության դասական, երկրաչափական, արքսիոմատիկ սահմանումները, պայմանական հավանականության սահմանումը,</li> <li>2. ներկայացնելու պատահական մեծությունների տեսակները/ դիսկրետ, անընդհատ, կիսաանընդհատ/</li> <li>3. սահմանելու պատահական մեծության թվային բնութագրիչները՝ մաթեմատիկական սպասում, դիսպերսիա, մոդա, մոմենտ, ասիմետրիա, պատահական մեծության բաշխման ֆունկցիա, բաշխման շարք:</li> <li>4. թվարկելու պատահական մեծությունների ֆունկցիաները՝ բաշխման ֆունկցիա, հավանականային խտության ֆունկցիա, բնութագրիչ ֆունկցիա</li> <li>5. ներկայացնելու մարկովյան շղթաները /համասեռ, ոչ համասեռ/ և նրանց համապատասխանող անցման մատրիցները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. թվարկելու «հավանականության» գաղափարի դասական, երկրաչափական, արքսիոմատիկ սահմանումների տարբերությունները, և նրանց կիրառմամբ կառուցելու պատահական մեծությունների բաշխման շարքերը,</li> <li>2. հաշվելու պատահական մեծությունների թվային բնութագրիչները՝ մաթեմատիկական սպասում, դիսպերսիա, միջին քառակուսային շեղում, մոդա, մեդիանա</li> <li>3. մեկնաբանելու սահմանային թեորեմները և ներկայացնելու նրանց կապը Բեռնուլիի թեորեմի հետ</li> <li>4. պատահական մեծությունների կիրառմամբ վիճակագրական խնդիրներ լուծելու:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան)</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</li> <li>2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</li> <li>3. կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</li> </ol> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա3.</b> Բացատրելու վիճակագրական տվյալների կազմման և գրանցման ձևերը:</p> <p><b>Բ2.</b> Կատարելու գիտահետազոտական աշխատանքներ և գործնական վերլուծություններ օգտագործելով վիճակագրական և էկոնոմետրիկ մեթոդներ:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ6.</b> Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:</p> <p><b>Գ8.</b> Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p> |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• գործնական պարապմունքներ,</li> <li>• քննարկումներ,</li> <li>• տնային և անհատական տնային առաջադրանքներ,</li> <li>• ստուգողական աշխատանքներ,</li> <li>• ինքնուրույն աշխատանքներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1- ին ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, հարցատոմսը պարունակում է 4 խնդիր, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր՝ Միավորների քայլը 0,2 է:</p> <p><b>2- րդ ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, հարցատոմսը պարունակում է 4 խնդիր, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր՝ Միավորների քայլը 0,2 է:</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> Բանավոր՝ առավելագույնը 9 միավոր քննական տոմսի համար, տոմսը պարունակում է 4 հարց. 2 տեսական հարց (1-ինը՝ 3 միավոր և 2-րդը՝ 2 միավոր), երկու խնդիր (1-ինը՝ 2 միավոր և 2-րդը՝ 2 միավոր):</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգումներ.</b> առավելագույնը 3 միավոր, կիսամյակի ընթացքում իրականացրած տնային առաջադրանքներից ձեռք բերումների համար 1,5 և ստուգողական աշխատանքներից ձեռք բերումների համար՝ 1,5 միավոր: Միավորների քայլը 0,2 է:</p>                                                                                                                                          |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Ընտրանքների բազմություն, հավանականության դասական, երկրաչափական, աքսիոմատիկ սահմանումներ: Թեմա 2. Պայմանական հավանականություն, հավանականությունների բազմապատկման թեորեմ: Թեմա 3. Լրիվ հավանականության, Բայեսի բանաձև Թեմա 4. Բեռնուլիի փորձարկումների սխեմա, Բեռնուլիի բանաձև, Սահմանային թեորեմներ: Թեմա 5. Դիսկրետ պատահական մեծություններ, բաշխման օրենքներ: Թեմա 6. Պատահական մեծության բաշխման ֆունկցիա, հավանականային խտության ֆունկցիա: Թեմա 6. Անընդհատ պատահական մեծություններ: Պատահական մեծությունների թվային բնութագրիչներ՝ մաթեմատիկական սպասում, դիսպերսիա, միջին քառակուսային շեղում, մոդա, մեդիանա:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Б. В. Гнеденко. Курс теории вероятностей. (Изд. 6-е, перераб. и доп. М.: Наука. 1988).</li> <li>2. В. Е. Гмурман. Теория вероятностей и математическая статистика. М.: Высш. шк., 2003.</li> <li>3. Bertsekas, D.P. and Tsitsiklis, J.N., 2008. Introduction to probability (Vol. 2). Belmont, MA: Athena Scientific.</li> <li>4. DeGroot, M.H. and Schervish, M.J., 2012. Probability and statistics. Pearson Education.</li> <li>5. Feller, W., 2008. An introduction to probability theory and its applications (Vol. 2). John Wiley &amp; Sons.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                             |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|-----------------|
| 1.0305/Բ 012                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 2.Մասնագիտական անգլերեն – 1 | 3.3 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 5.0/30/0                    |                 |
| 6.4-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 7.Առանց եզրափակիչ գնահատման |                 |
| <p>8. Դասընթացի նպատակն է զարգացնել անգլերեն լեզվի գիտելիքների կառուցվածքային ճշգրտությունը, բանավոր սահունությունը և լեզվական համապատասխանությունը՝ այն օգտագործելով իրական գործնական իրավիճակներում:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսումնասիրել անգլերեն լեզվի քերականական առանձնահատկությունները,</li> <li>• ձևավորել անգլերեն լեզվով միջինից ցածր (pre-intermediate) մակարդակի բառապաշար,</li> </ul> |                             |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ներկայացնելու տնտեսագիտության և գործարարության ոլորտում կիրառվող մասնագիտական հենքային բառապաշարը և քերականական կաղապարները,</li> <li>2. Ներկայացնելու մասնագիտական բնագիր նյութը ընթերցելով և ունկնդրելով ընկալելու և մեկնաբանելու սկզբունքները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կատարելու անգլերեն լեզվով գրավոր և բանավոր թարգմանություններ,</li> <li>2. կարողանալու կարդալ և վերլուծել մասնագիտական գրականությունը:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ներդնելու անգլերեն բանավոր և գրավոր խոսքի գիտելիքներն ու հմտությունները հաղորդակցման տարրեր ոլորտներում</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Գ1.</b> կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությում:</p> <p><b>Գ3.</b> պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ6.</b> տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ</li> <li>• խմբային աշխատանք</li> <li>• անհատական աշխատանք</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> <b>առաջին ընթացիկ քննություն.</b> առավելագույնը 4 միավոր արժեքով<br/> <b>երկրորդ ընթացիկ քննություն.</b> առավելագույնը 4 միավոր արժեքով<br/> <b>ինքնուրույն աշխատանք.</b> առավելագույնը 5 միավոր արժեքով,<br/> <b>ընթացիկ ստուգում.</b> առավելագույնը 4 միավոր արժեքով,<br/> <b>մասնակցություն.</b> առավելագույնը 3 միավոր արժեքով:<br/> <b>Գնահատման քայլը.</b> 0,1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> Թեմա 1. Բրենդներ. Պարզ ներկա, ներկա շարունակական. — Restless Pursuer of Luxury’s Future!, Թեմա 2. Զանապարհորդություն. Բրիտանական- Ամերիկյան անգլերեն. Խոսելով ապագայի մասին. Ծրագրեր կազմել — Counting the Ways to Bridge the Gulf, Թեմա 3. Փոփոխություններ, Նկարագրել փոփոխություններ. Պարզ անցյալ, ներկա վաղակատար: — Mercedes Star Twinkles Once More!, Թեմա 4. Ընկերություններ, Ընկերության կառուցվածքը. — Success Can Be a Game With Many Players, Թեմա 5. Գովազդ. A/An/The/ Zero Article, —A New Kind of Campaign, Թեմա 6. Գումար. Ֆինանսական տերմիններ, — Kieran Prior! Golden Sachs’s whizz-kid Wheeler Dealer, Թեմա 7. Մշակույթներ, Ասույթներ: Պարտավորություն և անհրաժեշտություն, — Standard Bank Overcomes Culture Shock, Թեմա 8. Մարդկային ռեսուրսներ. Գերունդ և ինֆինիտիվ.—Women at Work, Թեմա 9. Միջազգային շուկաներ, Ազատ առևտուր. Պայմանական նախադասություններ, — Trade Between China and US, Թեմա 10. Էթիկա, Ճիշտ թե սխալ, Resum, Թեմա 11. Առաջնորդություն, Ածականներ, Հարաբերական նախադասություններ, — Father of the Feel-good Factory, Թեմա 12. Մրցակցություն, Կրավորական նախադասություններ, — McDonald’s Stirs up Battle with Starbucks.</p> |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. David Cotton, David Falvey - Market Leader Intermediate, 2006</li> <li>2. Michael Vince Advanced, 2003</li> <li>3. Language Leader Coursebook (Pre-Intermediate), Ian Lebeau and Gareth Rees, Pearson Education, 2014.</li> <li>4. Academic Vocabulary in Use Edition with Answers, Michael McCarthy, Cambridge University Press, 2nd Edition, 2016.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                  |                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2.Տնտեսագիտական մտքի պատմություն | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 5.30/0/30                        |                 |
| 6.3-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 7.Եզրափակիչ գնահատումով          |                 |
| <p><b>8.Դասընթացի նպատակն է</b> օժանդակել ժամանակակից տնտեսագիտական սկզբունքների և հայեցակարգերի առավել համակողմանի ըմբռնմանը՝ դրանց ձևավորումը, զարգացումը և փոխներգործությունները ներկայացնելու ու վերլուծելու միջոցով: Նպաստել անհրաժեշտ տեսական հենքի ձևավորմանը, ժամանակակից տնտեսական հիմնահարցերին արդյունավետ լուծումներ գտնելու համար:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>բացահայտել տնտեսական երևույթների և գործընթացների էությունը տարբեր տնտեսական դպրոցների տեսանկյունից,</li> <li>ուսումնասիրել տնտեսական համակարգերի զարգացման օրինաչափությունները, հասարակության և տնտեսության էվոլյուցիայի փոխկապվածությունը:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                  |                 |
| <p><b>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ներկայացնելու մարդկության կողմից մինչ այժմ ձևակերպված և ներկայումս գոյություն ունեցող տնտեսագիտական մեկնաբանությունները և տեսությունները,</li> <li>բնութագրելու տնտեսվարման խնդիրների լուծման և ճանաչողության խորացման ու ընդլայնման գոյություն ունեցող կապը:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>զանազան տնտեսական իրավիճակներում ընտրելու արդյունավետ լուծումներ</li> <li>կատարելու արդյունավետ ընտրություն տնտեսական կացությունը և վարվող տնտեսական քաղաքականությունը գնահատող գործիքակազմից:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>յուրացնելու ու վերիմաստավորելու միկրոտնտեսագիտական և մակրոտնտեսագիտական այլ դասընթացների, ինչպես նաև ճյուղային ու գործառնական բնույթի տեսական, գործնական և հատուկ դասընթացների նյութը:</li> </ol> |                                  |                 |
| <p><b>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա7.</b>Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումները:</p> <p><b>Ա8.</b>Մեկնաբանելու միկրո և մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները, քննարկելու գլոբալ և լոկալ շուկաների հիմնախնդիրները,</p> <p><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները,</p> <p><b>Գ8.</b>Կիրառելու SZZ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p> <p><b>Գ9.</b>Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                    |                                  |                 |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>դասախոսություն /ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառում, դասախոսության նյութի տրամադրում, լսարանային ցուցադրությունների կազմակերպում/,</li> <li>սեմինար պարապմունքներ /ակտիվ հարցադրումների և քննարկումների կազմակերպում՝ սոցիալական և կրթական հաղորդակցման գիտատեսական հիմունքների կիրառմամբ/, ինքնուրույն աշխատանք /ռեֆերատներ, անհատական առաջադրանքներ/:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                  |                 |
| <p><b>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր:</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր:</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> Բանավոր՝ առավելագույնը 9 միավոր:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգումներ.</b> առավելագույնը 3 միավոր:</p> <p><b>Գնահատման քայլը՝</b> 0,1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                  |                 |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Տնտեսագիտական մտքի պատմության ներածություն: Թեմա 2. Տնտեսագիտական միտքը Հին Աշխարհում: Թեմա 3. Տնտեսագիտական պատկերացումները Միջին Դարերում: Թեմա 4. Կապիտալիզմի սկզբնավորման փուլի տնտեսագիտական պատկերացումները: Թեմա 5. Դասական քաղաքատնտեսության սկիզբն Անգլիայում և Ֆրանսիայում: Թեմա 6. Ադամ Սմիթը և նրա «Ազգերի հարստության բնույթի և պատճառների ուսումնասիրություններ աշխատությունը: Թեմա 7. Շուկայական տնտեսության</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                  |                 |

ինքնակարգավորման վարկածը, Ժ.Բ.Սեյ, Թ.Ռ.Մալթուս: Թեմա 8. Դավիթ Ռիկարդոյի քաղաքատնտեսական համակարգը: Թեմա 9. Ջոն Ստյուարտ Միլը և նրա «Քաղաքատնտեսության սկզբունքներ» աշխատությունը: Թեմա 10. Կարլ Մարքսի տնտեսագիտական տեսությունը: Թեմա 11. Պատմական ուղղությունը տնտեսագիտության մեջ: Թեմա 12. Մարժինալիզմը. սահմանային օգտակարության տեսությունը: Թեմա 13. Ալֆրեդ Մարշալի տնտեսագիտական տեսությունը: Թեմա 14. Ինստիտուցիոնալիզմ: Թեմա 15. Քեյնսյան տեսությունը: Թեմա 16. Նոր պահպանողական տեսությունները:

#### 14. Հիմնական գրականության ցանկ

1. Տնտեսագիտական մտքի պատմություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2009:
2. Блауг М., Экономическая мысль в ретроспективе, Пер. с англ., 4 – е издание – Москва, — Дело Лтд| 1994. Տնտեսագիտական մտքի պատմության հիմունքները: Ուսումնական ձեռնարկ. / Գ.Ս. Գալստյան, Հ.Գ. Մարգարյան: - Եր., 2016.
3. Жамс Э., История экономической мысли XX века, Москва, «ИЛ» 1959.
4. Селигмен Б., Основные течения современной экономической мысли, Пер.с англ., Москва, «Прогресс» 1968.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                              |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|-----------------|
| 1.0305/Բ 013                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2. Մասնագիտական անգլերեն – 2 | 3.3 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 5.0/30/0                     |                 |
| 6.5-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 7. Առանց եզրափակիչ գնահատման |                 |
| <p>8. Դասընթացի նպատակն է ձևավորել անգլերեն լեզվի միջնակարգ (intermediate) մակարդակի տեսական գիտելիքներ և մասնագիտական հաղորդակցման հմտություններ:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ընդլայնել հաղորդակցման ունակությունները՝ լսելու, խոսելու, կարդալու և գրելու մեջ,</li> <li>2. ուսումնասիրել բարդ քերականական կառուցվածքներ:</li> <li>3. ներկայացնել և բացատրել մասնագիտական բառապաշար:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                              |                 |
| <p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու բարդ քերականական կառուցվածքները,</li> <li>2. թվարկելու մասնագիտական տերմիններ անգլերենով,</li> <li>3. ներկայացնելու մասնագիտական բնագիր նյութը ընթերցելով և ունկնդրելով ընկալելու և մեկնաբանելու սկզբունքները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. վերարտադրելու և մեկնաբանելու մասնագիտական նյութի հիմնական բովանդակությունը,</li> <li>2. քննարկելու տնտեսագիտության և գործարարության թեմաներով հարցեր՝ հիմնավորելով սեփական տեսակետը:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. օգտվելու տեղեկատվության զանազան աղբյուրներից՝ մասնագիտական տպագիր և էլեկտրոնային նյութեր,</li> <li>2. կազմելու տարատեսակ գործնական փաստաթղթեր,</li> <li>3. արդյունավետ կիրառելու համակարգչային հմտությունները:</li> </ol> |                              |                 |
| <p>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                              |                 |
| <p>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն /ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառում, դասախոսության նյութի տրամադրում, լսարանային ցուցադրությունների կազմակերպում/,</li> <li>• սեմինար պարապմունքներ /ակտիվ հարցադրումների և քննարկումների կազմակերպում՝ սոցիալական և կրթական հաղորդակցման գիտատեսական հիմունքների կիրառմամբ/, ինքնուրույն աշխատանք /ռեֆերատներ, անհատական առաջադրանքներ/:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                              |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>12. <b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> <b>առաջին ընթացիկ քննություն</b>՝ առավելագույնը 4 միավոր,<br/> <b>երկրորդ ընթացիկ քննություն</b>՝ առավելագույնը 4 միավոր,<br/> <b>ինքնուրույն աշխատանք</b>՝ առավելագույնը 5 միավոր,<br/> <b>ընթացիկ ստուգում</b>՝ առավելագույնը 4 միավոր,<br/> <b>մասնակցություն</b>՝ առավելագույնը 3 միավոր,<br/> <b>Գնահատման քայլը</b>՝ 0,1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> Թեմա 1. Կարիերաներ. Սոդալ բայեր — Article by Andy Bloxham, Թեմա 2. Ընկերություններ. Պարզ ներկա, ներկա շարունակական — Tata's Search for a new CEO, Թեմա 3. Վաճառք. Սոդալ բայեր — Women on Top. Թեմա 4. Մեծ գաղափարներ Պարզ անցյալ, անցյալ շարունակական, — Going for Gold. Թեմա 5. Սթրես. Պարզ անցյալ, ներկա վաղակատար. — Over half of business owners feeling increasingly stressed, Թեմա 6. Ժամանց. Բաղադրյալ բայեր. Թեմա 7. Նոր բիզնես. Ժամանակ ցույց տվող արտահայտություններ. — Internet whiz-kid's discount idea makes billions in two years, Թեմա 8. Մարքեթինգ. Հարցական նախադասություններ, —Adidas targets the Chinese interior, Թեմա 9. Պլանավորում, Ծրագրեր կազմել. Ապառնի ժամանակաձևը — When There is No Plan A, Թեմա 10. Կառավարել մարդկանց. Բայեր և նախդիրներ. Փոխակերպված խոսք — Share the Power, Թեմա 11. Կոնֆլիկտ. Պայմանական նախադասություններ.—Intervening quickly in cases of conflict, Թեմա 12. Արտադրանք. Կրավորական նախադասություններ, — A Path to Salvation Through Innovation.</p> |
| <p><b>14.Հիմնական գրականության ցանկ.</b><br/> 1. David Cotton, David Falvey - Market Leader Upper Intermediate, 2011<br/> 2. Michael Vince Advanced, 2003<br/> 3. Cambridge Academic English (Intermediate), Craig Thaine, Cambridge University Press, 2010.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                         |                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2."ՀԲ" Վիճակագրություն  | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/ շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 5.30/30/0               |                 |
| 6.4-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 7.Եզրափակիչ գնահատումով |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ապագա մասնագետների մոտ ժամանակակից տնտեսության պահանջներին համապատասխան վիճակագրական տեսական գիտելիքների և պրակտիկ ունակությունների ձևավորում, տնտեսական երևույթների և գործընթացների վերլուծության համար անհրաժեշտ որակավորման ձեռքբերում:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ծանոթացնել տնտեսական երևույթների և գործընթացների միտումների և օրինաչափությունների ուսումնասիրման համար վիճակագրական ինֆորմացիայի հավաքման, մշակման, ընդհանրացման և վերլուծության ժամանակակից մեթոդներին,</li> <li>• բացատրել հիմնավորված կառավարչական որոշումների ընդունման համար վիճակագրական և տնտեսական գործընթացների կանխատեսման մեթոդների կիրառումը,</li> <li>• զարգացնել տեղեկատվության քանակական վերլուծության բազմաթիվ գիտական կանոնների, մեթոդների և հնարքների ըմբռնումը:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                         |                 |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b><br/> 1. թվարկելու վիճակագրության խնդիրները՝ շուկայական տնտեսության պայմաններում,<br/> 2. ներկայացնելու ազգային և արտասահմանյան վիճակագրական ծառայությունների ժամանակակից կազմակերպման սկզբունքները,<br/> 3. բացատրելու վիճակագրության հասկացությունները, կատեգորիաները, տվյալների հավաքման, մշակման և վերլուծության մեթոդները,<br/> 4. բացատրելու վիճակագրական կանխատեսման մեթոդները:</p> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b><br/> 1. կազմակերպելու և անցկացնելու վիճակագրական դիտումներ,<br/> 2. կառուցելու վիճակագրական գրաֆիկներ և աղյուսակներ,<br/> 3. հաշվարկելու և մեկնաբանելու վիճակագրական ցուցանիշներ,<br/> 4. վերլուծել երևույթները և գործընթացները, գնահատել նրանց հնարավոր միտումները,<br/> 5. գրելու հետազոտական աշխատանք իրականացված վերլուծության հիման վրա<br/> 6. ձևակերպելու անցկացրած վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:</p> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b><br/> 1. կայացնելու որոշումներ կոնկրետ տնտեսական իրավիճակներում՝ ձեռքբերած գիտելիքների և հմտությունների հիման վրա:</p> |                         |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա3.</b> Բացատրելու վիճակագրական տվյալների կազմման և գրանցման ձևերը:</p> <p><b>Ա9.</b> Կապակցելու ֆինանսների, վիճակագրության, հաշվապահական հաշվառման մասին գիտության մեջ օգտագործվող հիմնական հասկացությունները,</p> <p><b>Բ2.</b> Կատարելու գիտահետազոտական աշխատանքներ և գործնական վերլուծություններ օգտագործելով վիճակագրական և էկոնոմետրիկ մեթոդներ:</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր,</p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն</li> <li>• սեմինար</li> <li>• ռեֆերատ</li> <li>• անհատական և խմբային առաջադրանքներ</li> <li>• հետազոտական առաջադրանք:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, հարցատոմսը պարունակում է 4 խնդիր, յուրաքանչյուրը՝ 1-ական միավոր: Միավորների քայլը 0,2 է:</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> թիմային կամ անհատական հետազոտական աշխատանքի պաշտպանություն 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,2 է:</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> Բանավոր՝ առավելագույնը 9 միավոր քննական տոմսի համար, տոմսը պարունակում է 4 հարց. 2 տեսական հարց (1-ինը՝ 3 միավոր և 2-րդը՝ 2 միավոր), երկու խնդիր (1-ինը՝ 2 միավոր և 2-րդը՝ 2 միավոր): Միավորների քայլը 0,2 է:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգումներ.</b> առավելագույնը 3 միավոր, կիսամյակի ընթացքում իրականացրած տնային առաջադրանքներից ձեռք բերումների համար 1,5 և ստուգողական աշխատանքներից ձեռք բերումների համար՝ 1,5 միավոր: Միավորների քայլը 0,2 է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Վիճակագրության առարկան, մեթոդը, խնդիրները և կազմակերպումը: Թեմա 2. Տվյալների հավաքագրում և ներկայացում: Թեմա 3. Հատվածավորում: Թեմա 4. Ազգային հաշիվների համակարգի վիճակագրություն Թեմա 5. Միջին մեծություններ Թեմա 6. Ինդեքսներ, Պաաշեի, Լասպերեյսի և Ֆիշերի ինդեքսներ Թեմա 7. Ընտրանքային հետազոտություններ, տեսակներ, ընտրանքի մեծության հաշվարկ: Թեմա 8. Ռեգրեսիոն հավասարումներ, Պարամետրի գնահատում և որակի վերահսկում: Թեմա 9. Վիճակագրական թեստերի տեսակները (t-test, ANOVA, Chi-square, F-test) և դրանց կիրառումը տնտեսագիտության մեջ 9. Հիպոթեզի և նշանակալիության ստուգում, զրոյական և այլընտրանքային հիպոթեզներ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Հովհաննիսյան Հ., Ֆահրադյան Մ., Սոցիալ-տնտեսական վիճակագրություն, Եր., 2000:</li> <li>2. Պետրոսյան Ա., Վիճակագրության ընդհանուր տեսություն, Եր., 2008:</li> <li>3. Statistics for Business and Financial Economics by Cheng-Few Lee.</li> <li>4. Basic Business Statistics: Concepts and Applications, Mark L. Berenson.</li> <li>5. Modern Mathematical Statistics with Applications, Jay L. Devore.</li> <li>6. DeGroot, M.H. and Schervish, M.J., 2012. Probability and statistics. Pearson Education.</li> <li>7. Principals of econometrics, Carter Hill, et all. 2011.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |

|                 |                         |                 |
|-----------------|-------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 14     | 2.Ֆինանսներ – 1         | 3.9 ECTS կրեդիտ |
| 4.6 ժամ/շաբ.    | 5.45/45/0               |                 |
| 6.4-րդ կիսամյակ | 7.Եզրափակիչ գնահատումով |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է</b> ներկայացնել ֆինանսների տնօրինման հիմնարար տեսական մոտեցումները, ինչպես նաև գործնականում ցույց տալ տարբեր իրավիճակներում ֆինանսական որոշումների կայացման և կիրառման ձևերը, ներկայացնել պետական ֆինանսական համակարգի արդյունավետ գործունեության հիմնական նախադրյալները:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ներկայացնել պետական ֆինանսական համակարգի կառուցվածքը,</li> <li>• ուսումնասիրել առանձին օղակների գործունեության առանձնահատկությունները,</li> <li>• ուսումնասիրել պետական ֆինանսների կենտրոնացման և օգտագործման հիմնական ուղղությունները:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները,</li> <li>2. բացատրելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից տեսությունները և ֆինանսական վերլուծության մեթոդները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները,</li> <li>2. ինքնուրույն կատարելու ֆինանսական գործակիցների վերլուծություն:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. անկայուն իրավիճակներում կիրառելու կառավարման հմտությունները:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա2.</b> Ներկայացնելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները:</p> <p><b>Ա8.</b> Մեկնաբանելու միկրո և մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները, քննարկելու գլոբալ և լոկալ շուկաների հիմնախնդիրները:</p> <p><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները:</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:</p> <p><b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:</p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ</li> <li>• նախադեպերի վերլուծություն</li> <li>• խմբային աշխատանք.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ թեստային հարցեր և գործնական խնդիրներ, 4 միավոր առավելագույն արժեքով, միավորների քայլը՝ 0.1:</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն</b> գրավոր՝ թեստային հարցեր և գործնական խնդիրներ, 4 միավոր առավելագույն արժեքով, միավորների քայլը՝ 0.1:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> գրավոր՝ թեստային հարցեր 3 միավոր առավելագույն արժեքով, միավորների քայլը՝ 0.1</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> բանավոր՝ տեսական հարցեր և գործնական խնդիրներ, 9 միավոր առավելագույն արժեքով, միավորների քայլը՝ 0.1:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Ֆինանսական հաշվարկների հիմունքներ: Թեմա 2. Փողի շուկա: Թեմա 3. Արժեթղթերի շուկա: Թեմա 4. Պարտատոմսերի շուկա: Թեմա 5. Բաժնետոմսերի շուկա: Թեմա 6. Մուրհակներ: Թեմա 7. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Brealey R., Myers S., and Allen F., —Principles of Corporate Finance, 13th edition, NY: McGraw Hill, New York, 2020</li> <li>2. Ross S., Westerfield R. and Jordan B., —Fundamentals of Corporate Finance, 12th edition, NY: McGraw Hill, New York, 2019</li> <li>3. Berk J. and DeMarzo P., —Corporate Finance, 5th edition, Global Edition Pearson Education, UK, 2021</li> <li>4. Рынок ценных бумаг : учебник для академического бакалавриата под общей редакцией Н. И. Берзона. — 5-е</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2019.</p> <p>5. Финансовая математика: учебное пособие / Е.В. Ширшов, Н.И. Петрик, А.Г. Тutyгин, Т.В. Меньшикова. — 5-е изд., перераб. и доп. — М. : КНОРУС, 2010.</p> <p>6. Корпоративные финансы и учет: понятия, алгоритмы, показатели: учебное пособие / В. В. Ковалев, Вит. В. Ковалев. — 3-е изд., перераб. и доп. — Москва : Проспект, 2020. — 992 с.</p> <p>7. Финансовый менеджмент: теория и практика, Стоянова Е.С. (ред.), 6-е изд. - М.: Изд-во "Перспектива", 2010. - 656 с.</p> <p>8. Մնացականյան Հ. Գ., Սահակյան Գ. Է., «Ֆինանսների կառավարման հիմունքներ» ուսումնամեթոդական ձեռնարկ. - Եր.: «Ասողիկ» հրատ., 2016.</p> <p>Լրացուցիչ գրականության ցանկ</p> <p>1. Финансовый менеджмент: учебник / коллектив авторов; под ред. Н.И. Берзона и Т.В. Тепловой. — М. : КНОРУС, 2020.</p> <p>2. Современные корпоративные финансы и инвестиции: монография, / П.Н. Брусов, Т.В. Филатова, Н.П. Орехова. — М. : 2020.</p> <p>3. Задачи по финансовой математике: учебное пособие / П. Н. Брусов, П. П. Брусов, Н.П. Орехова, С. В. Скородулина. — 2-е изд., перераб. — М. , 2014.</p> <p>4. Ehrhardt M. and Brigham E., —Financial Management: Theory and Practice, 15th edition, Cengage Learning, 2017.</p> <p>5. Mishkin F.S, Stanley G.E, —Financial Markets and Institutions, 7<sup>th</sup> edition, The Prentice Hall series in finance, 2012.</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                         |                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 19                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2.Էկոնոմետրիկա- 1       | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 5.30/30/0               |                 |
| 6.5-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 7.Եզրափակիչ գնահատումով |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> տալ տնտեսագիտական հետազոտություն ներում քանակական և որակական էկոնոմետրիկ մեթոդների կիրառման համար անհրաժեշտ գիտելիքներ: Ներկայացնել էկոնոմետրիկ գործիքներ և տեխնիկաներ, որոնք թույլ կտան գնահատել տնտեսական մոդելների որակը:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• զարգացնել ժամանակակից մաթեմատիկական մտածողություն</li> <li>• ծանոթացնել տնտեսական-մաթեմատիկական և մաթեմատիկական-վիճակագրական մոդելներին և մեթոդներին:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                         |                 |
| <p><b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն</b></p> <p>1. գնահատելու համակարգչային փաթեթների կիրառությամբ իր կողմից ստեղծված մոդելների պարամետրերը,</p> <p>2. ներկայացնելու տնտեսագիտական հետազոտություններ իրականացնելու վիճակագրական մոտեցումները և էկոնոմետրիկ մոդելների տեսակները:</p> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <p>1. գնահատելու իր կողմից ստեղծված մոդելների պարամետրերը՝ կիրառելով համակարգչային փաթեթներ,</p> <p>2. ստուգելու վիճակագրական մեթոդների օգնությամբ մոդելների համապատասխանության և պարամետրերի վերաբերյալ տարբեր վարկածներ:</p> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <p>1. լուծելու մի շարք գործնական տնտեսագիտական խնդիրներ էկոնոմետրիկ մոդելների օգնությամբ,</p> <p>2. տարբեր աղբյուրներից հայթայթելու տեղեկատվություն և դրանց հիման վրա կատարելու տնտեսագիտական վերլուծություններ:</p>                                                                                             |                         |                 |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Բ1.</b> Կիրառելու տնտեսամաթեմատիկական անալիզի մեթոդները և գործիքակազմը արդի տնտեսական հիմնախնդիրների մոդելավորման համար:</p> <p><b>Բ2.</b> Կատարելու գիտահետազոտական աշխատանքներ և գործնական վերլուծություններ օգտագործելով վիճակագրական և էկոնոմետրիկ մեթոդներ:</p> <p><b>Բ7.</b> Մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:</p> <p><b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:</p> <p><b>Բ10.</b> Կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |                         |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ</li> <li>• գործնական համակարգչային դասընթացներ</li> <li>• խմբային աշխատանքներ (Stata փաթեթի կիրառմամբ),</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
| <p>12. <b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ թեստային հարցեր և գործնական խնդիրներ, 4 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ թեստային հարցեր և գործնական խնդիրներ, 3 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> գրավոր՝ թեստային հարցեր 2 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Մասնակցություն</b>՝ առավելագույնը՝ 3 միավոր արժեքով:</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> բանավոր՝ տեսական հարցեր և գործնական խնդիրներ, 8 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |  |
| <p>13. <b>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից՝</b></p> <p>Թեմա 1. Հավանականությունների տեսության և մաթեմատիկական վիճակագրության կրկնություն: Թեմա 2. Միագործոն գծային ռեգրեսիա: Գաուս-Մարկովի պայմանները և փոքրագույն քառակուսիների մեթոդը: Թեմա 3. Բազմագործոն գծային ռեգրեսիա: Թեմա 4. Հիպոթեզների տեստավորում z և t վիճակագրականների: Թեմա 5. Կեղծ փոփոխականներ: Թեմա 6. Բազմակոլիներություն և հետորոսկեդաստիկություն: Թեմա 7. Փոփոխականների տրանսֆորմացիա և ոչ գծային ռեգրեսիա: Թեմա 8. Առավելագույն ճշմարտանմանության մեթոդ: Թեմա 9. Մոնտե-Կարլո սիմուլյացիաների մեթոդ: Թեմա 10. Բայեսյան մեթոդներ: Թեմա 11. Eviews էկոնոմետրիկ փաթեթի միջոցով էկոնոմետրիկ հետազոտությունների իրականացում:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |
| <p>14. <b>Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wooldridge, Jeffrey M. Introductory Econometrics: A Modern Approach. 3rd ed. Mason, OH: Thomson/South-Western, 2006. ISBN: 9780324289787 (Հիմնական գիրք)</li> <li>2. Goldberger, Arthur S. A Course in Econometrics. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1991. ISBN: 9780674175440. (Առավել խորացված և համեմատաբար բարդ գիրք)</li> <li>3. DeGroot, Morris H., and Mark J. Schervish. Probability and Statistics. 3rd ed. Boston, MA: Addison-Wesley, 2001. ISBN: 9780201524888. (Վիճակագրության և հավանականությունների տեսության կրկնության համար)</li> <li>4. Dougherty, C.. Introduction to econometrics. 5<sup>th</sup> ed. Oxford University Press, 2011, ISBN: 9780199676828</li> <li>5. Магнус Я.Р., Катышев П.К., Пересецкий А.А., Эконометрика, Москва, изд. — Дело. 2004</li> <li>6. Кристофер Дугерти, Введение в эконометрику, М: ИНФРА-М, 1999</li> </ol> <p><i>Անհրաժեշտ ծրագրային ապահովում.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Eviews 9 կամ ավելի բարձր (պարտադիր)</li> <li>2. Stata 10 կամ ավելի նոր (պարտադիր)</li> <li>3. Matlab 2014b կամ ավելի նոր (ոչ պարտադիր)</li> <li>4. R/R-studio (ոչ պարտադիր)</li> </ol> |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                         |                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 20                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2. Էկոնոմետրիկա – 2     | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 5.30/30/0               |                 |
| 6.6-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 7.Եզրափակիչ գնահատումով |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> զարգացնել ժամանակային շարքեր կիրառող ոլորտներում էմպիրիկ հետազոտություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ հմտությունները:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսումնասիրել ժամանակային շարքերի բովանդակությունը և դրանց կիրառման ոլորտները,</li> <li>• ներկայացնել էկոնոմետրիկ գործիքներ և տեխնիկաներ, որոնք թույլ կտան գնահատել ժամանակային շարքեր կիրառող տնտեսական մոդելների որակը:</li> </ul>                                                                                                                                                    |                         |                 |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու տնտեսագիտական հետազոտություններ իրականացնելու վիճակագրական մոտեցումները և էկոնոմետրիկ մոդելների տեսակները,</li> <li>2. ստուգելու վիճակագրական մեթոդների օգնությամբ մոդելների համապատասխանության և պարամետրերի վերաբերյալ տարբեր վարկածներ:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. գնահատելու համակարգչային փաթեթների կիրառությամբ իր կողմից ստեղծված մոդելների պարամետրերը,</li> </ol> |                         |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>2. կատարելու evIEWS փաթեթի միջոցով ժամանակային շարքերի վերլուծություն և կանխատեսում</p> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <p>1. լուծելու էկոնոմետրիկ մոդելների օգնությամբ մի շարք գործնական տնտեսագիտական խնդիրներ,</p> <p>2. հայթայթելու տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն և դրանց հիման վրա կատարել տնտեսագիտական վերլուծություններ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |  |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա7.</b> Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումները:</p> <p><b>Բ1.</b> Կիրառելու տնտեսամաթեմատիկական անալիզի մեթոդները և գործիքակազմը արդի տնտեսական հիմնախնդիրների մոդելավորման համար:</p> <p><b>Բ2.</b> Կատարելու գիտահետազոտական աշխատանքներ և գործնական վերլուծություններ օգտագործելով վիճակագրական և էկոնոմետրիկ մեթոդներ:</p> <p><b>Բ7.</b> Մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:</p> <p><b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:</p> <p><b>Բ10.</b> Կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ</li> <li>• գործնական համակարգչային դասընթացներ</li> <li>• խմբային աշխատանք (EvIEWS փաթեթի) կիրառմամբ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ թեստային հարցեր և գործնական խնդիրներ, 4 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ թեստային հարցեր և գործնական խնդիրներ 4 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> գրավոր՝ թեստային հարցեր 2 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Մասնակցություն.</b> առավելագույնը՝ 2 միավոր:</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> բանավոր՝ տեսական հարցեր և գործնական խնդիրներ, 8 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Առաջին կարգի տարբերություն և գործողություններ լազերի հետ. Տարբերակային հավասարումներ:</p> <p>Թեմա 2. Ստացիոնար ARMA պրոցեսներ. Թեմա 3. Կանխատեսում. Թեմա 4. Ոչ ստացիոնար ժամանակային շարքեր. Միավոր արմատի խնդիրը. Թեմա 5. Ռեգրեսիվ դինամիկ մոդելներ. Թեմա 6. Վեկտոր ավտոռեգրեսիվ մոդելներ և կոինտեգրացիոն մոդելներ. Միավոր ճշգրտման մոդելը. Պատճառականություն. Թեմա 7. Պանելային տվյալների գծային մոդելներ՝ ֆիքսված և պատահական էֆեկտներով մոդելներ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Hamilton J.D., Time series analysis (Vol. 2). Princeton: Princeton university press, 1994.</li> <li>2. Helmut Lutkepohl, New Introduction to Multiple Time Series Analysis, Library of Congress Control Number: 2005, 927322.</li> <li>3. Канторович Г.Г., Лекции по курсу «Анализ временных рядов». Экономический журнал ВШЭ, 2003.</li> <li>4. Магнус Я.Р., Катышев П.К., Пересецкий А.А., Эконометрика, Москва, изд. — Дело, 2004.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |

|                  |                          |                  |
|------------------|--------------------------|------------------|
| 1. 0201/Բ 15     | 2. "ՀԲ" Ֆինանսներ – 2    | 3. 6 ECTS կրեդիտ |
| 4. 4 ժամ/շաբ.    | 5. 30/30/0               |                  |
| 6. 5-րդ կիսամյակ | 7. Եզրափակիչ գնահատումով |                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է՝</b> ներկայացնել ֆինանսների տնօրինման հիմնարար տեսական մոտեցումները, տարբեր գործնական իրավիճակներում ֆինանսական որոշումների կայացման և կիրառման ձևերը, ինչպես նաև ֆինանսական վերլուծության գործիքները, մեթոդները և սկզբունքները տարաբնույթ հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու համար:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ներկայացնել ֆինանսների կառավարման անհրաժեշտությունը, նպատակները և խնդիրները,</li> <li>• ուսանողներին ծանոթացնել ֆինանսական որոշումների կայացման մեխանիզմների և մեթոդների հետ,</li> <li>• ուսանողներին զինել ֆինանսական ցուցանիշները հասկանալու, վերլուծելու և մեկնաբանելու կարողություններով,</li> <li>• ուսանողներին սովորեցնել օգտվել մասնագիտական գրականությունից, վիճակագրական տվյալների աղբյուրներից և հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու համար անհրաժեշտ այլ գործիքներից</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ներկայացնելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները:</li> <li>2. Բացատրելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից տեսությունները և ֆինանսական վերլուծության մեթոդները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:</li> <li>2. Կատարելու ինքնուրույն ֆինանսական վերլուծություններ:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Աշխատելու թիմում:</li> <li>2. Կառուցելու բանավոր և գրավոր փաստարկված խոսք:</li> <li>3. Մտածելու և արտահայտվելու ստեղծագործաբար:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p>10. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա8.</b> Մեկնաբանելու միկրո և մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները, քննարկելու գլոբալ և լոկալ շուկաների հիմնախնդիրները:</p> <p><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները:</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:</p> <p><b>Բ7.</b> Մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:</p> <p><b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ8.</b> Կիրառելու SZZ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |
| <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ</li> <li>• իրավիճակային սցենարների վերլուծություն</li> <li>• տնային առաջադրանքներ</li> <li>• խմբային/անգատական հետազոտական աշխատանք</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p>12. <b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ թեստային հարցեր և գործնական խնդիրներ, 4 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն</b> թիմային կամ անհատական հետազոտական աշխատանքի պաշտպանություն 4 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում .</b> առավելագույնը՝ 3 միավոր, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> բանավոր՝ տեսական հարցեր և գործնական խնդիրներ, 9 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p>13. <b>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Ներդրումային նախագծերի արդյունավետության գնահատում: Թեմա 2. Կապիտալի արժեք և կառուցվածք: Թեմա 3. Բիզնեսի գնահատում: Թեմա 4. Ռիսկ և եկամտաբերություն: Թեմա 5. Ֆինանսական վերլուծություն: Թեմա 6. Ֆինանսական պլանավորում:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

#### 14. Հիմնական գրականության ցանկ

1. Brealey R., Myers S., and Allen F., —Principles of Corporate Finance, 13th edition, NY: McGraw Hill, New York, 2020
  2. Ross S., Westerfield R. and Jordan B., —Fundamentals of Corporate Finance, 12th edition, NY: McGraw Hill, New York, 2019
  3. Berk J. and DeMarzo P., —Corporate Finance, 5th edition, Global Edition Pearson Education, UK, 2021
  4. Корпоративные финансы и учет: понятия, алгоритмы, показатели: учебное пособие / В. В. Ковалев, Вит. В. Ковалев. — 3-е изд., перераб. и доп. — Москва : Проспект, 2020.
  5. Финансовый менеджмент: учебник / коллектив авторов; под ред. Н.И. Берзона и Т.В. Тепловой. — М. : КНОРУС, 2020.
  6. Современные корпоративные финансы и инвестиции: монография, / П.Н. Брусов, Т.В. Филатова, Н.П. Орехова. — М. : КНОРУС, 2020.
  7. Финансовый менеджмент: теория и практика, Стоянова Е.С. (ред.), 6-е изд. - М.: Изд-во "Перспектива", 2010.
- Լրացուցիչ գրականության ցանկ*
1. Финансовый анализ предприятия с помощью коэффициентов и моделей: учебное пособие, В.Ю. Жданов, И.Ю. Жданов — М. : Проспект, 2018.
  2. Финансовый анализ: Учебно-методическое пособие. — М.: Экономический факультет МГУ имени М. В. Ломоносова, 2020.
  3. Оценка компаний: анализ и прогнозирование с использованием отчетности по МСФО / Ник Антилл, Кеннет Ли; Пер. с англ. — М.: Альпина Паблишер, 2013.
  4. Практикум по курсу «Финансы организаций» (корпоративные финансы). Учебное пособие. – СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2011.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                         |                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------|
| 1.0201/F 16                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 2.Միկրոտնտեսագիտություն | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 5.30/0/30               |                 |
| 6.5-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 7.Եզրափակիչ գնահատումով |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողներին ներկայացնել հիմնական միկրոտնտեսական օրենքները և դրանց միջև գոյություն ունեցող օրինաչափությունները, տնտեսվարող սուբյեկտների վարքագծի ուսումնասիրման համար կիրառվող տնտեսա-մաթեմատիկական մոդելները և մեթոդները, ինչպես նաև այս կամ այն միկրոտնտեսական հիմնախնդրի վերաբերյալ ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելու համար անհրաժեշտ հմտությունները և գործիքակազմը:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսանողներին ներկայացնել հիմնական միկրոտնտեսագիտական օրենքները և դրանց միջև գոյություն ունեցող օրինաչափությունները,</li> <li>• ուսանողներին ծանոթացնել արտադրողի և սպառողի տեսությունների, շուկայական հավասարակշռության մոդելների, շուկայի բացերի (հանրային բարիքներ, տեղեկատվական ասիմետրիաներ, արտաքին ազդակներ և մենաշնորհային շուկաներ) և դրանց կարգավորման եղանակների հետ,</li> <li>• ուսանողներին զինել միկրոտնտեսագիտական ցուցանիշները հասկանալու, վերլուծելու և մեկնաբանելու կարողություններով,</li> <li>• ուսանողներին սովորեցնել օգտվել մասնագիտական գրականությունից, վիճակագրական տվյալների աղբյուրներից և հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու համար անհրաժեշտ այլ գործիքներից:</li> </ul> |                         |                 |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. սահմանելու հիմնական միկրոտնտեսական հասկացությունները, օրենքները և դրանց միջև դրսևորվող օրինաչափությունները,</li> <li>2. ներկայացնելու սպառողի և արտադրողի տեսությունները, նրանց վարքագծի օպտիմալացման պայմանները և դրանց վրա ազդող գործոնները,</li> <li>3. մեկնաբանելու շուկայական հավասարակշռության մոդելները, շուկայի բացերը (հանրային բարիքներ, արտաքին արդյունքներ, տեղեկատվական ասիմետրիաներ ու մոնոպոլիաներ) և դրանց կարգավորման եղանակները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. վերլուծելու տիպային տնտեսա-մաթեմատիկական իրավիճակները և իրականացնելու ինքնուրույն</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                         |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>հետազոտություններ:</p> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <p>1. աշխատելու թիմում,</p> <p>2. կառուցելու բանավոր և գրավոր փաստարկված խոսք:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա8.</b> Մեկնաբանելու միկրո և մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները, քննարկելու գլոբալ և լոկալ շուկաների հիմնախնդիրները:</p> <p><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները:</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:</p> <p><b>Բ10.</b> Կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ8.</b> Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• թեստային վարժություններ և խնդիրների լուծում,</li> <li>• բանավեճեր, դերային խաղեր և իրավիճակային սցենարների քննարկումներ,</li> <li>• հետազոտական բնույթի թիմային աշխատանքներ,</li> <li>• տնային առաջադրանքներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> 4 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> 4 միավոր առավելագույն արժեքով արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> առավելագույնը 4 միավոր: գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> բանավոր՝ տեսական հարցեր և գործնական խնդիրներ, 8 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Սպառման տեսության հիմունքները: Թեմա 2. Օպտիմալ ընտրություն: Թեմա 3 Պահանջարկի և բարեկեցության վերլուծություն: Թեմա 4. Օպտիմալ ընտրությունը էնդոգեն եկամտի և անորոշության պայմաններում: Թեմա 5. Արտադրողի տեսության հիմունքներ: Թեմա 6. Արտադրության ծավալի և գնի որոշումը տարբեր շուկայական կառուցվածքների դեպքում: Թեմա 7. Ընդհանուր հավասարակշռության տեսություն: Թեմա 8. Շուկայի բացերը և դրանց կարգավորումը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <p>1. Hal R. Varian, —Intermediate Microeconomics: A Modern Approach, W. W. Norton &amp; Company, Inc., New York, 2010.</p> <p>2. R. Serrano and A. Feldman, —A Short Course in Intermediate Microeconomics with Calculus, Cambridge University Press, Cambridge 2013.</p> <p>3. W. Nicholson and C. Snyder, —Microeconomic Theory: Basic Principles and Extensions, Thomson/South-Western, Mason, 2008.</p> <p>4. Perloff J., —Microeconomics: Theory and Applications with Calculus, 4th Edition, Pearson Education Limited, Harlow, 2018.</p> <p>5. Mas-Colell A. and Whinston M., —Microeconomic Theory, Oxford University Press, Oxford, 1995.</p> <p>6. Silberberg E. and Wing S., —The Structure of Economics, McGraw Hill, New York, 2001.</p> <p>7. Simon C. and Blume L., —Mathematics for Economists, W. W. Norton &amp; Company, New York, 2010.</p>                                                                                                                 |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                 |                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------|
| <b>1.0201/Բ 17</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>2.Հաշվապահական հաշվառում</b> | <b>3.6 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.4 Ժամ/շաբ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>5.30/30/0</b>                |                        |
| <b>6.5-րդ կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>7.Եզրափակիչ գնահատումով</b>  |                        |
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ կազմակերպության մրցունակության ապահովման գործընթացում հաշվապահական հաշվառման կարևորության, մեթոդի տարրերի և իրականացման սկզբունքների մասին: Պարզաբանել կազմակերպության ակտիվների, պարտավորությունների, սեփական կապիտալի, եկամուտների և ծախսերի հաշվառման առանձնահատկությունները, իրականացման ձևերը: Ինչպես նաև ուսանողների մոտ ձևավորել, զարգացնել արդյունավետ հաղորդակցության, հիմնախնդիրները տրամաբանորեն լուծելու, դատելու,</b></p> |                                 |                        |

առաջարկություններ անելու ունակություններ:

**Դասընթացի խնդիրներն են.**

- մեկնաբանել հաշվապահական հաշվառման հիմունքները, ֆինանսական հաշվառման հիմնական տարրերը, հաշվային պլանը
- բացատրել ֆինանսական, կառավարչական և հարկային հաշվառումների գործառնությունները, խնդիրները և առանձնահատկությունները,
- մեկնաբանել կազմակերպության ակտիվների, պարտավորությունների, սեփական կապիտալի հաշվառման մեխանիզմները,
- բացատրել եկամուտների և ծախսերի դասակարգումը և հաշվառումը,
- ուսուցանել օգտվել հաշվային պլանից, հաշվապահական փաստաթղթերից և հասկացություններից տնտեսական որոշումներ կայացնելիս,
- ուսանողներին զինել հաշվապահական փաստաթղթեր լրացնելու և ստուգելու, հաշվապահական խնդիրներ լուծելու, գործառնությունների համար հաշվապահական ձևակերպումներ գրելու կարողություններով:

**9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝**

**ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն**

1. սահմանելու և բացատրելու հաշվապահական հաշվառման առարկան, մեթոդը, ֆինանսական հաշվառման հիմնական տարրերը:
2. բացատրելու ֆինանսական, կառավարչական և հարկային հաշվառումների առանձնահատկությունները, ֆինանսական հաշվառման գործառնությունները, խնդիրները:
3. սահմանելու, մեկնաբանելու, հաշվառելու կազմակերպության ակտիվները, պարտավորությունները, սեփական կապիտալը:
4. մեկնաբանելու դասընթացի սահմաններում նախատեսված մասնագիտական տերմինները:

**բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ**

1. աշխատելու հաշվային պլանով, գործառնությունների համար գրել հաշվապահական ձևակերպումներ, լուծելու հաշվապահական խնդիրներ,, լրացնելու և ստուգելու հաշվապահական փաստաթղթեր:
2. օգտվելու հաշվապահական փաստաթղթերից և հասկացություններից տնտեսական որոշումներ կայացնելու:
3. տարբերակելու, վերլուծելու և մեկնաբանելու տարբեր աղբյուրներից հայթայթված տեղեկատվությունը:

**գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ**

1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից:
2. աշխատելու թիմում, շփվելու մասնագիտական լեզվով:
3. անհայտ իրավիճակներում կողմնորոշվելու, որոշումներ կայացնելու, կատարելու առաջարկություններ::

**10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրյունք(ներ)ը.**

**Ա5.** Ներկայացնելու ֆինանսական հաշվառման էությունը և հաշվետվությունների պատրաստման և ստուգման ձևերը:

**Ա9.** Մեկնաբանելու ֆինանսների, վիճակագրության, հաշվապահական հաշվառման մասին գիտության մեջ օգտագործվող հիմնական հասկացությունները:

**Բ6.** Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:

**Բ7.** Կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր:

**Բ8.** Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:

**Գ2.** Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն,

**Գ3.** Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը,

**Գ5.** Կառավարելու մասնագիտական գործառնություն ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար,

**Գ6.** Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջույթները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար,

**Գ9.** Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• նախադեպերի վերլուծություն,</li> <li>• սեմինարներ, քննարկումներ և բանավեճեր,</li> <li>• գործնական և խմբային աշխատանքներ,</li> <li>• հետազոտական աշխատանքներ, խնդիրներ, ռեֆերատներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p>12. <b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ թեստային հարցեր և գործնական խնդիրներ, 4 միավոր առավելագույն արժեքով, միավորների քայլը՝ 0.2.</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ թեստային հարցեր և գործնական խնդիրներ, 4 միավոր առավելագույն արժեքով, միավորների քայլը՝ 0.2.</p> <p><b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> գրավոր-բանավոր ներկայացում, 3 միավոր առավելագույն արժեքով, միավորների քայլը՝ 0.2.</p> <p><b>Եզրափակիչ քննությունը.</b> բանավոր՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, միավորների քայլը՝ 0.2:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p>13. <b>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից</b></p> <p>Թեմա 1. Հաշվապահական հաշվառման առարկան և մեթոդը: Հաշվապահական հաշվառման տեսակները, սկզբունքները, կարգավորումը: Թեմա 2. Հաշվապահական հաշվեկշիռ /ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն/ և հաշիվներ: Կրկնակի գրանցում: Գնահատում և կալկուլյացիա: Փաստաթղթավորում և գույքագրում: Թեմա 3. Հաշվապահական հաշվառման հաշիվների դասակարգումը, հաշվային պլան: Թեմա 4. Կազմակերպության ակտիվների հաշվառում Թեմա 5. Կազմակերպության պարտավորությունների հաշվառումը: Թեմա 6. Եկամուտների և ծախսերի հաշվառումը: Տնտեսավարման ֆինանսական հետևանքների ձևավորումը և հաշվառումը: Թեմա 7. Սեփական կապիտալի հաշվառումը: Թեմա 8. Ֆինանսական հաշվետվությունների ամբողջական փաթեթը, ներկայացման կարգը և փոխադարձ կապը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p>14. <b>Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքը, 2002:</li> <li>2. Կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական գործունեության հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլան և դրա կիրառման հրահանգ, 2012:</li> <li>3. Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներ, 2012:</li> <li>4. ՀՀ Հարկային օրենսգիրք 2016:</li> <li>5. ՀՀ Աշխատանքային օրենսգիրք 2016:</li> <li>6. Մարգարյան Ա., Համբարձումյան Ռ., Մարջանյան Ա., Օգանեզովա Ն., և ուրիշներ /Հաշվապահական հաշվառում: Ուսումնական ձեռնարկ/, Եր., 2014:</li> <li>7. Մովսիսյան Թ., Հաշվապահական հաշվառում, Եր., 2015, Եր. 2020:</li> <li>8. Զուրաբյան Կ., Գասպարյան Ն., Հաշվապահական հաշվառում: /Ուսումնական ձեռնարկ/, Եր., 2011:</li> <li>9. Ֆինանսական հաշվառման հիմունքներ, Հայաստանի հաշվապահների և աուդիտորների ասոցիացիա, Եր., 2012:</li> <li>10. Кондраков Н.П. Бухгалтерский учет: Учебное пособие. 5-е изд., перераб и доп. Москва ИНФРА-М, 2008</li> <li>11. M.Powers, B.Needles, S.Crosson, Financial and Managerial, Publisher: Cengage Learning; 10 edition (January 23)</li> </ol> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                              |                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 18                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 2."ՀԲ" Մակրոտնտեսագիտություն | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 5.30/0/30                    |                 |
| 6.6-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 7.Եզրափակիչ գնահատումով      |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողներին ներկայացնել հիմնական մակրոտնտեսական հասկացությունները և դրանց կիրառությունները, մակրոտնտեսագիտության ոլորտում առկա տնտեսա-մաթեմատիկական մոդելները և մեթոդները, ինչպես նաև այս կամ այն մակրոտնտեսական հիմնախնդրի վերաբերյալ ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելու համար անհրաժեշտ հմտությունները և գործիքակազմը:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսանողներին ներկայացնել հիմնական մակրոտնտեսական հասկացությունները և դրանց կիրառությունները,</li> <li>• ուսանողներին ծանոթացնել մակրոտնտեսագիտության ոլորտում առկա տնտեսա-մաթեմատիկական մոդելների և մեթոդների հետ,</li> <li>• ուսանողներին զինել մակրոտնտեսական ցուցանիշները հասկանալու, վերլուծելու և մեկնաբանելու կարողություններով,</li> <li>• ուսանողներին սովորեցնել օգտվել մասնագիտական գրականությունից, վիճակագրական տվյալների աղբյուրներից և հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու համար անհրաժեշտ այլ գործիքներից:</li> </ul> |                              |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>մեկնաբանելու մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները,</li> <li>վերլուծելու հիմնական մակրոտնտեսական ցուցանիշների միջև առկա փոխկապակցվածությունները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>վերլուծելու տիպային տնտեսա-մաթեմատիկական իրավիճակները,</li> <li>կիրառելու տնտեսա-մաթեմատիկական մոդելները այս կամ այն հիմնախնդրի վերաբերյալ ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք իրականացնելու համար:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>աշխատելու թիմում,</li> <li>կառուցելու բանավոր և գրավոր փաստաթղթեր խոսք,</li> <li>մտածելու և արտահայտվելու ստեղծագործաբար:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա7.</b> Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումները:</p> <p><b>Ա8.</b> Մեկնաբանելու միկրո և մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները, քննարկելու գլոբալ և լոկալ շուկաների հիմնախնդիրները:</p> <p><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները:</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:</p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ6.</b> Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:</p> |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>դասախոսություններ,</li> <li>թեստային վարժություններ և խնդիրների լուծում,</li> <li>բանավեճեր, դերային խաղեր և իրավիճակային սցենարների քննարկումներ,</li> <li>հետազոտական բնույթի թիմային աշխատանքներ,</li> <li>տնային առաջադրանքներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>1-ին ընթացիկ քննություն.</b> 4 միավոր առավելագույն արժեքով, միավորների քայլը՝ 0,1:</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննություն.</b> հետազոտական աշխատանք 4 միավոր առավելագույն արժեքով, միավորների քայլը՝ 0,1:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 4 միավոր առավելագույն արժեքով, միավորների քայլը՝ 0,1:</p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> բանավոր, 8 միավոր առավելագույն արժեքով, <b>միավորների քայլը՝ 0,1:</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Ազգային հաշիվների համակարգ: Թեմա 2. Տնտեսությունը երկարաժամկետ հատվածում («դասական» տնտեսություն): Թեմա 3. Փող և ինֆլյացիա: Թեմա 4. Բաց տնտեսություն: Թեմա 5. Տնտեսությունը կարճաժամկետ հատվածում: Գործարար ցիկլեր: Թեմա 6. Համախառն առաջարկի և համախառն պահանջարկի դինամիկ մոդել: Թեմա 7. Սպառում: Թեմա 8. Ներդրումներ: Թեմա 9. Փողի պահանջարկը և առաջարկը: Թեմա 10. Գործազրկություն: Թեմա 11. Հարկաբյուջետային քաղաքականություն: Թեմա 12. Դրամավարկային տեսություն: Թեմա 13. Բաց տնտեսություն: Թեմա 14. Մոլոյի տնտեսական աճի մոդելը: Թեմա 15. Տնտեսական աճի Ռամսեյի մոդելը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

**14. Հիմնական գրականության ցանկ**

1. D. Romer, —Advanced Macroeconomics 4th edition
2. D. Acemoglu, —Introduction to Modern Economic Growth
3. J. Garin, R.Lester and E.Sims, —Intermediate Macroeconomics
4. N.G. Mankiw —Macroeconomics

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                  |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 41                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 2.Հաշվապահական հաշվառման ծրագրեր | 3.3 ECTS կրեդիտ |
| 4.2 ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 5.0/30/0                         |                 |
| 6.6-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 7. Առանց եզրափակիչ գնահատման     |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ներկայացնել հաշվապահական հաշվառման առավել մեծ տարածում ստացած ավտոմատացված համակարգերը և դրանցով կատարել տարբեր գործնական առաջադրանքներ, ինչը հնարավորություն կտա խուսափել բազմաթիվ սխալներից և խնայել աշխատաժամանակը:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսումնասիրել հաշվապահական հաշվառման ավտոմատացված ժամանակակից համակարգերը,</li> <li>• ձևավորել հաշվապահական ծրագրերով աշխատելու ունակություններ,</li> <li>• յուրացնել հաշվապահական ծրագրի միջոցով ստացվող տեղեկատվությունը ֆինանսատնտեսական գործունեության մեջ օգտագործելու մեթոդները:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                  |                 |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <p>1. ներկայացնելու հաշվապահական հաշվառման առավել տարածված ավտոմատացված համակարգերը:</p> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <p>1. աշխատելու հաշվապահական ծրագրերով և ստանալու կազմակերպությունում վերլուծականաշխատանք իրականացնելու համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը:</p> <p>2. օգտագործելու հաշվապահական ծրագրի միջոցով ստացվող տեղեկատվությունը ֆինանսատնտեսական գործունեության զարգացման ու օպտիմալացման նպատակով:</p> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <p>1. աշխատելու թիմում, շփվելու մասնագիտական լեզվով:</p> <p>2. անհայտ իրավիճակներում կողմնորոշվելու, որոշումներ կայացնելու:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                  |                 |
| <p>10. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույունները.</b></p> <p><b>Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.</b></p> <p><b>Ա4.</b>Ներկայացնելու ֆինանսական հաշվառման էությունը և հաշվետվությունների պատրաստման և ստուգման ձևերը:</p> <p><b>Ա6.</b> Բացատրելու ֆինանսական մաթեմատիկայի, մաթեմատիկական մոդելավորման մեթոդները, մասնագիտությանը առնչվող ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառությունը:</p> <p><b>Բ7.</b>Կատարելու գործարարության համար անհրաժեշտ տեխնիկա տնտեսական հաշվարկներ, աշխատելու STATA, EView-s, հաշվապահական ծրագրերով /ՀՕ/:</p> <p><b>Բ8.</b>Պատրաստելու և ներկայացնելու տարատեսակ հաշվետվություններ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b>Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ9.</b>Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |                                  |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Գործնական աշխատանքներ,</li> <li>• քնարկումներ և բանավեճեր,</li> <li>• խմբային աշխատանքներ,</li> <li>• անհատական գործնական առաջադրանքներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p><b>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> <b>առաջին ընթացիկ քննություն</b>՝ առավելագույնը 4 միավոր, գնահատման քայլը՝ 0,2 է:<br/> <b>երկրորդ ընթացիկ քննություն</b>՝ առավելագույնը 4 միավոր, գնահատման քայլը՝ 0,2 է:<br/> <b>ինքնուրույն աշխատանք</b>՝ առավելագույնը 5 միավոր, գնահատման քայլը՝ 0,2 է:<br/> <b>ընթացիկ ստուգում</b>՝ առավելագույնը 4 միավոր, գնահատման քայլը՝ 0,2 է:<br/> <b>մասնակցություն</b>՝ առավելագույնը՝ 3 միավոր:</p>                                                                                |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> Թեմա 1. Հաշվապահական ծրագրերի հնարավորությունները և ՀՀ-ում առավել տարածված հաշվապահական ծրագրերը: Թեմա 2. Առաջին մուտքը համակարգ. համառոտ ծանոթություն ենթահամակարգերի հետ: Թեմա 3. «Հաշվապահություն» ենթահամակարգ: Թեմա 4. «Պահեստ» ենթահամակարգ: Թեմա 5. «Բանկ» ենթահամակարգ: Թեմա 6. «Արագամաշ առարկաներ» ենթահամակարգ: Թեմա 7. «Հիմնական միջոցներ» ենթահամակարգ: Թեմա 8. «Աշխատավարձ» ենթահամակարգ:</p>                                                           |
| <p><b>14.Հիմնական գրականության ցանկ</b><br/> 1. ՀՕ-հաշվապահ համակարգ, Հայկական ծրագրեր ուսումնական կենտրոն, 2016 թ.<br/> 2. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքը, 2002 թ.<br/> 3. Կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական գործունեության հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլան և դրա կիրառման հրահանգ 2012 թ.<br/> 4. Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներ, 2012 թ.<br/> 5. Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներ, 2012 թ.<br/> 6. ՀՀ Աշխատանքային օրենսգիրքը, 2016թ.<br/> 7. ՀՀ Հարկային օրենսգիրք, 2016 թ.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                           |                 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 21                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2.Բանկային գործ                           | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 5.30/0/30                                 |                 |
| 6.7-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման |                 |
| <p>8. Դասընթացի նպատակն է ձևավորել բանկային գործունեության հիմունքների, բանկերի գործունեության կարգավորման օրենսդրական դաշտի, բանկերի կողմից իրականացվող գործառնությունների և կենտրոնական բանկի խնդիրների վերաբերյալ գիտելիքներ:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>• բացատրել բանկային գործունեության հետ կապված հասկացությունները,</li><li>• ծանոթացնել բանկային գործունեությունը կարգավորող նորմատիվային փաստաթղթերին,</li><li>• ներկայացնել ժամանակակից բանկային գործի տեսության և պրակտիկայի հիմունքները,</li><li>• ձևավորել տիպիկ բանկային իրավիճակներում կողմնորոշվելու և ճիշտ որոշումներ կայացնելու ունակություն:</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                           |                 |
| <p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. ներկայացնելու ֆինանսական համակարգը, բանկային ոլորտը,</li><li>2. մեկնաբանելու ՀՀ բանկային համակարգի ինստիտուցիոնալ կայացման պատմությանը, ինչպես նաև ՀՀ-ում ֆինանսական կառույցների՝ բանկերի և վարկային կազմակերպությունների կողմից առաջարկվող վարկային և ավանդային գործառնությունները,</li><li>3. բացատրելու Կենտրոնական Բանկի՝ որպես ֆինանսական համակարգի կայունության և գների կայունության ապահովման հիմնական պատասխանատուի գործառնությունները և դերը:</li></ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. գնահատելու բանկերի դերն ու նշանակությունը տնտեսության կայացման և զարգացման գործում,</li><li>2. վերլուծելու կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվող քաղաքականությունը և բնութագրելու ֆինանսական համակարգի և գնաճի կայունությունը բնորոշող ցուցանիշները,</li><li>3. ինքնուրույն իրականացնելու առևտրային բանկի տնտեսական գործունեության ֆինանսական արդյունքների գնահատում և վերլուծություն:</li></ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. արագորեն և հմտորեն կողմնորոշվելու ֆինանսական շուկայում՝ հստակ պատկերացում կազմելով բանկերի և վարկային կազմակերպությունների կողմից առաջարկվող ամենատարբեր ծառայությունների</li></ol> |                                           |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>մասին,</p> <p>2. գործելու վերահսկող մարմնի՝ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվող «խաղի կանոններով», այսինքն այն նորմատիվային դաշտով, որով և առաջնորդվում են ՀՀ ֆինանսական կազմակերպությունները:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |
| <p><b>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</b></p> <p><b>Ա4.</b> Ներկայացնելու բանկային գործունեության հիմնարար սկզբունքները:</p> <p><b>Ա7.</b> Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումները:</p> <p><b>Բ4.</b> Չափելու և գնահատելու ֆինանսական ռիսկերը, մշակելու ռիսկերի նվազեցման ստրատեգիա:</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:</p> <p><b>Բ9.</b> Գնահատելու բանկերի ֆինանսական կայունությունը, բացահայտելու բանկային համակարգի ֆինանսական կայունության վրա ազդող գործոնները:</p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ6.</b> Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:</p> |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• սեմինարներ, քննարկումներ և բանավեճեր,</li> <li>• խմբային աշխատանքներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |
| <p><b>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով, միավորների քայլը՝ 0,1:</p> <p><b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 5 միավոր առավելագույն արժեքով, միավորների քայլը՝ 0,1:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 4 միավոր առավելագույն արժեքով, միավորների քայլը՝ 0,1:</p> <p><b>Մասնակցություն.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Բանկերի ծագումը և բանկային համակարգի ձևավորումը: Թեմա 2. Բանկային գործունեության առանձնահատկությունները և բանկային համակարգի ձևավորումը ՀՀ-ում: Թեմա 3. Կենտրոնական բանկերի դերը և գործառույթները: Թեմա 4. Առևտրային բանկերը և ոչ բանկ ֆինանսական կազմակերպությունները: Թեմա 5. Առևտրային բանկերի գործառույթությունները: Թեմա 6. Բանկային գործունեության վերահսկողությունը և կարգավորումը: Թեմա 7. Միջազգային բանկային գործառույթություններ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Բադանյան Լ., Ֆինանսներ, դրամաշրջանառություն և վարկեր, Եր., 2010:</li> <li>2. Ասատրյան Բ., Բանկային գործ, Եր., 2013:</li> <li>3. «Экономическая теория денег, банковского дела и финансовых рынков», Ф. Мишкин, 1999.</li> <li>4. «Банки и банковские операции», М. Лаврушин, 2016.</li> <li>5. «Банковское дело», М. Лаврушин, М. 2009.</li> <li>6. «Деньги, кредит, банки», М. Владимирова, А. Козлов, М. 2006.</li> <li>7. <a href="http://www.cba.am">www.cba.am</a>.</li> <li>8. <a href="http://www.imf.org">www.imf.org</a>.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |

|                 |                                          |                  |
|-----------------|------------------------------------------|------------------|
| 1.0201/Բ 22     | 2.Ապահովագրական գործ                     | 3. 3 ECTS կրեդիտ |
| 4.6 Ժամ/շաբ.    | 5.15/0/15                                |                  |
| 6.8-րդ կիսամյակ | 7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման |                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողներին տալ անհրաժեշտ գիտելիքներ ապահովագրության տեսական և իրավական հիմունքների, կառուցակարգային խնդիրների, ինչպես նաև ապահովագրական ծառայությունների գործնական կիրառման և առանձնահատկությունների վերաբերյալ:</p> <p>Դասընթացի խնդիրները՝</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսուցանել ապահովագրության հիմնական հասկացություններն ու առանձնահատկությունները,</li> <li>• ներկայացնել ապահովագրական հատուցման սկզբունքներն ու եղանակները, ապահովագրության կարգավորման օրենսդրա-իրավական հիմքերը,</li> <li>• բացատրել ռիսկերի կանխարգելման և կառավարման մոտեցումները և եղանակները, դրանց կանխարգելման եղանակները, ապահովագրական պահուստների ձևավորման և տեղաբաշխման առանձնահատկությունները:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կլիմանա ապահովագրության հիմնական հասկացություններն ու առանձնահատկությունները, ապահովագրական հատուցման սկզբունքներն ու եղանակները, ապահովագրության կարգավորման օրենսդրա-իրավական հիմքերը,</li> <li>2. կլիմանա ռիսկերի կանխարգելման և կառավարման մոտեցումները և եղանակները, դրանց կանխարգելման եղանակները, ապահովագրական պահուստների ձևավորման և տեղաբաշխման առանձնահատկությունները,</li> <li>3. տեղեկացված կլինի ապահովագրական շուկայի մասնակիցներին ներկայացվող պահանջների և ապահովագրական սակագնի սահմանման ձևերի ու կանոնների մասին:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. դասակարգել ռիսկերը և կայացնել ֆինանսական որոշումներ</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. աշխատանքում թիմում, հստակ ներկայացնելու միտքը, շփվել մասնագիտական լեզվով,</li> <li>2. օգտվելու տարբեր աղբյուրներից, վերլուծելու և դասակարգելու ստացած ինֆորմացիան,</li> <li>3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p>10. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույնները.</b></p> <p><b>Ա7.</b> Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումները:</p> <p><b>Բ4.</b> Չափելու և գնահատելու ֆինանսական ռիսկերը, մշակելու ռիսկերի նվազեցման ստրատեգիա:</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:</p> <p><b>Բ7.</b> Մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:</p> <p><b>Բ10.</b> Կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր:</p> <p><b>Գ1.</b> Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> |
| <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն</li> <li>• գործնական</li> <li>• քննարկում, խմբային աշխատանք</li> <li>• նախադեպերի վերլուծություն</li> <li>• անհատական աշխատանք:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p>12. <b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 5 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 4 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Մասնակցություն.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Ռիսկը և ապահովագրությունը: Թեմա 2. Ռիսկի ընդհանուր և ապահովագրական կառավարումը: Թեմա 3. Ապահովագրության էությունը, նպատակը և խնդիրները Թեմա 4. Ապահովագրության սահմանումները: Թեմա 5. Ապահովագրության տեսակները և դասակարգումը: Թեմա 6. Ապահովագրական հարաբերությունների կարգավորման օրենսդրա-իրավական սկզբունքները: Թեմա 7. Ապահովագրական պայմանագիր: Թեմա 8. Ռիսկերի կանշարգելման եղանակները և վերապահովագրության ինստիտուտը: Թեմա 9. Ապահովագրական շուկայի ինստիտուցիոնալ մասնակիցները: Թեմա 10. Ապահովագրական ծառայությունների գնագոյացման առանձնահատկությունները: Թեմա 11. Ապահովագրական պատահարը և հատուցումը: Թեմա 12. Ապահովագրական հատուցման վճարման, ինչպես նաև հատուցումից ազատման և մերժման հիմքերը:</p> |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <p>1. Քառյան Ա.Վ., Ապահովագրության հիմունքներ, Ուս. ձեռնարկ/ Ա. Վ. Քառյան. - Եր.: Կրթության ազգային ինստիտուտ, 2011:</p> <p>2. Страхование: Учебник/ Под ред. Т.А. Федеровой.- 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Экономистъ, 2004:</p> <p>3. ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք, 54-րդ գլուխ, Ապահովագրություն:</p> <p>4. Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին ՀՀ օրենքը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                              |                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|------------------------|
| <b>1.0201/Բ 47</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>2. Ֆինանսական ինստիտուտներ և շուկաներ</b> | <b>3.6 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.4 Ժամ/շաբ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>5.30/0/30</b>                             |                        |
| <b>6.2-րդ կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>7. Եզրափակիչ գնահատումով</b>              |                        |
| <p><b>8. Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ժամանակակից ֆինանսական ինստիտուտների և շուկաների տեղն ու դերը գլոբալ և լոկալ տնտեսական համակարգում, բացահայտել դրանց էությունն ու գործառնությունները շրջանակները, ինչպես նաև, գործունեության կազմակերպման հիմքերն ու առանձնահատկությունները:</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                              |                        |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <p>1. ներկայացնել ֆինանսական շուկաների գործառնությունների շրջանակները, ֆինանսական ինստիտուտների կառուցվածքն ու գործունեության առանձնահատկությունները գլոբալ և լոկալ տնտեսական համակարգերում</p> <p>2. կողմնորոշվել ֆինանսական շուկաներում տեղ գտնող տարբեր խնդիրների և երևույթների ձևավորման, կառավարման ու որոշումների կայացման գործող մոտեցումներում,</p> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <p>1. կիրառել տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները,</p> <p>2. ներկայացնել տարատեսակ հաշվետվություններ և զեկույցներ,</p> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <p>1. որոշակի փաստարկների հիմնավորման և եզրահանգումների նպատակով տարբերակել, վերլուծել և մեկնաբանել տարբեր աղբյուրներից հայթայթված տեղեկատվությունը,</p> <p>2. պատրաստել զեկուցումներ, ներկայացնել հետազոտությունների արդյունքները, վարել գիտական բանավեճեր:</p> |                                              |                        |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա2.</b> Ներկայացնելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները:</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:</p> <p><b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                              |                        |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• սեմինար պարապմունքներ,</li> <li>• ինքնուրույն աշխատանք,</li> <li>• նախադեպերի վերլուծություն</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                              |                        |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>առաջին ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, գնահատման քայլը 0,1 միավոր է:</p> <p><b>երկրորդ ընթացիկ քննություն.</b> գրավոր՝ առավելագույնը 4 միավոր, գնահատման քայլը 0,1 միավոր է:</p> <p><b>եզրափակիչ քննություն.</b> բանավոր՝ առավելագույնը 8 միավոր, գնահատման քայլը 0,1 միավոր է:</p> <p><b>ընթացիկ ստուգում՝</b> առավելագույնը 4 միավոր, գնահատման քայլը 0,1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                              |                        |

**13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.**

Թեմա 1. Ֆինանսական համակարգ: Հիմնական մասնակիցները: Թեմա 2. Ֆինանսական ինստիտուտներ: Թեմա 3. Ֆինանսական շուկայի կառուցվածքը և գործիքները: Թեմա 4. Փողի և կապիտալի շուկա: Թեմա 5. Արժեթղթերի շուկա: Թեմա 6. Ժամկետային շուկաներ: Թեմա 7. Արժույթի շուկա:

**14. Հիմնական գրականության ցանկ**

1. Jeff Madura, Financial Markets and Institutions, Cengage Learning, 2014, p 784.
2. Vijay Kaushal Financial Institutions & Markets, Summer Hill, Shimla – 171005.  
<https://hpuniv.ac.in/hpuniv/upload/uploadfiles/files/fin%20inst%20mkt.pdf>
1. Ronlad W. Melicher, Edgar A. Norton, Introduction to Finance! Markets, Investments, and Financial Management, 16th Edition.
2. Anthony Saunders, Marcia Millon Cornett, Financial Markets and Institutions.
3. [https://faculty.ksu.edu.sa/sites/default/files/eb\\_saunders\\_mh12\\_fmi5e.pdf](https://faculty.ksu.edu.sa/sites/default/files/eb_saunders_mh12_fmi5e.pdf) ՀՀ օրենսդրություն՝ [www.arlis.am](http://www.arlis.am), [www.cba.am](http://www.cba.am):

**ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ  
(ԿԱՍԸՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՅՆԵՐ)**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                      |                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|------------------------|
| <b>1.0201/F24</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>2. Մարդկային ռեսուրսներ և աշխատանքի էկոնոմիկա</b> | <b>3.6 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.4 Ժամ/շաբ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>5.30/0/30</b>                                     |                        |
| <b>6.6-րդ կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>7. Եզրափակիչ գնահատումով</b>                      |                        |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է՝</b> ուսուցանել աշխատաշուկայում մարդկային ռեսուրսի ձևավորման օրինաչափությունները և բաշխումը: Աշխատանքի ճիշտ կազմակերպումը՝ աշխատաժամերի ընտրությունն, աշխատատեղի որակ, աշխատանքի արտադրողականությունն, հարկային դաշտը: Ուսանողին հասանելի դարձնել գործազրկության հիմնախնդիրները: Աշխատաշուկային ներքին և արտաքին տեղաշարժերը, ինչպես նաև արհմիությունների դերը գործատու-աշխատուժ փոխհարաբերություններում:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրները</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսանողին ուսուցանել դիսցիպլինի ուսումնասիրության առարկան և մեթոդները:</li> <li>• ձևավորել իմացություն աշխատանքային ռեսուրսների ձևավորման, բաշխման և զբաղվածության գործընթացում:</li> <li>• ծանոթացնել աշխատանքի շուկայի ընդհանուր բնութագրերին:</li> <li>• ձևավորել տնտեսագիտական մտածողություն աշխատանքի առաջարկի և պահանջարկի վերաբերյալ:</li> <li>• աշխատուժի որակ հասկացություն և ներդրումներ մարդկային կապիտալում: Աշխատուժի տեղաշարժը աշխատաշուկայում, գործազրկության հիմնախնդիրները:</li> <li>• ապահովել գիտելիքներ աշխատանքի ներքին շուկայի վերաբերյալ, աշխատանքի կազմակերպման, վարձատրության, ինչպես նաև խթանման գործընթացում:</li> <li>• ուսանողին ուսուցանել արհմիությունների գործունեության վերաբերյալ դրույթները, աշխատողի իրավունքները և պարտականությունները:</li> <li>• ծանոթացնել աշխատանքի միջազգային կազմակերպություններին:</li> </ul> |                                                      |                        |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. վերարտադրելու աշխատանքի էկոնոմիկա դասընթացի բովանդակությունը</li> <li>2. մատնանշելու աշխատանքի շուկայի առանձնահատկությունները</li> <li>3. սահմանելու և բացատրելու աշխատանքի առաջարկն ու պահանջարկը, արտադրողականությունը</li> <li>4. մատնանշելու աշխատանքի միջազգային կազմակերպությունների դերը</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ընդհանրացված վերլուծելու աշխատաշուկայում տեղի ունեցող փոփոխությունները</li> <li>2. վերլուծելու և համեմատելու գործազրկության տեսակները, կախված իրավիճակից</li> <li>3. համակարգելու աշխատաշուկայի ներքին և արտաքին տեղաշարժերը աշխատանքային հարաբերությունները և կառավարման մեթոդները</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան)</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կիրառելու ձեռնարկության և աշխատանքի շուկայի մակարդակով աշխատանքային հարաբերությունների վերլուծության և կառավարման մեթոդները</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                      |                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա8.</b> Մեկնաբանելու միկրո և մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները, գլոբալ և լոկալ շուկաների հիմնախնդիրները:</p> <p><b>Ա9.</b> Մեկնաբանելու ֆինանսների, վիճակագրության, հաշվապահական հաշվառման մասին գիտության մեջ օգտագործվող հիմնական հասկացությունները:</p> <p><b>Բ5.</b> Գնահատելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> | <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• խոսքային մեթոդներ /դասախոսություն, բացատրում, պատմում, երկխոսություն/</li> <li>• զննական մեթոդներ /սյաղների ցուցադրում և այլն/</li> <li>• գործնական մեթոդներ</li> <li>• տրամաբանական մեթոդներ</li> <li>• ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդներ</li> <li>• հետաքրքրությունների խթանման մեթոդներ</li> <li>• համագործակցային ուսուցման մեթոդներ</li> <li>• քննադատական մտածողության մեթոդներ</li> <li>• խմբային աշխատանքի մեթոդներ</li> <li>• վերահսկողության մեթոդներ</li> </ul>                                                                                                                                                                        |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդներն ու չափանիշներն են.</b></p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>2 ընթացիկ քննություն.</b> 8 միավոր (յուրաքանչյուրը՝ 4), գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 1 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Աշխատանքի էկոնոմիկայի առարկան և մեթոդը: Բնակչության աշխատանքային կառուցվածքը և զբաղվածությունը: Աշխատանքի շուկա: Թեմա 2. Աշխատանքի առաջարկը, աշխատանքի պահանջարկը Թեմա 3. Աշխատուժի որակը, տեղաշարժը աշխատանքի շուկայում: Թեմա 4. Գործազրկություն, աշխատանքի ներքին շուկաները և ձեռնարկությունում աշխատանքի կառավարումը, աշխատանքի պայմանները և կազմակերպումը: Թեմա 5. Աշխատանքի արտադրողականությունը, աշխատավարձ և աշխատանքի խթանում: Թեմա 6. Արհմիությունները և սոցիալական համագործակցությունը: Թեմա 7. Աշխատանքային հարաբերությունների և աշխատանքի շուկայի պետական կարգավորումը: Թեմա 8. Աշխատանքի միջազգային կազմակերպությունը և աշխատանքային հարաբերությունների կարգավորման միջազգային փորձը:</p> |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Համբարձումյան Ա., Մարդկային ռեսուրսներ և աշխատանքի էկոնոմիկա, Եր., 2016:</li> <li>2. Трунин С., Экономика труда, Москва, 2009.</li> <li>3. Рофе А., Экономика труда, Москва, 2010.</li> <li>4. Кокин Ю., Шледер П., Экономика труда, Москва, 2010.</li> <li>5. Жулина Е., Экономика труда, Москва, 2010.</li> <li>6. Корнейчук Б., Экономика труда, Москва, 2007.</li> <li>7. Остапенко Ю., Экономика труда Москва, 2007.</li> <li>8. Tony Keenan Human resource management, 2015</li> <li>9. Աշխատանքային օրենսգիրք 2024:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|                  |                          |                 |
|------------------|--------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 23      | 2.Կիրառական էկոնոմետրիկա | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.     | 5.30/0/30                |                 |
| 6. 7-րդ կիսամյակ | 7.Եզրափակիչ գնահատումով  |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողներին ծանոթացնել միկրոտվյալների հետազոտական աշխատանքներ կատարելու մեթոդներին, գործիքակազմին և դրանց կիրառությանը պրակտիկ օրինակների հիման վրա:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսանողին ուսուցանել դիսցիպլինի ուսումնասիրության առարկան և մեթոդները,</li> <li>• ներկայացնել էկոնոմետրիկ մոդելների միջոցով հաշվողական գիտափորձի իրականացման մեթոդները,</li> <li>• ծանոթացնել տնտեսական խնդիրների լուծման էկոնոմետրիկ մեթոդներին և մոդելներին:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. բացատրելու դասընթացի կիրառական նշանակությունը,</li> <li>2. նշելու էկոնոմետրիկայի կիրառման առանձնահատկությունները,</li> <li>3. սահմանելու և բացատրելու հիմնական հասկացությունները և մեթոդները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կառուցելու պարզ օբյեկտների էկոնոմետրիկ մոդելներ,</li> <li>2. վերլուծելու էկոնոմետրիկ մոդելները,</li> <li>3. որոշել տնտեսական խնդիրները և դրանց լուծման համար էկոնոմետրիկ մոդելների կիրառման սահմանները:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. հավաքագրելու և վերլուծելու անհրաժեշտ տեղեկատվություն,</li> <li>2. կատարելու խմբային աշխատանք:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>10. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա2.</b> Ներկայացնելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները:</p> <p><b>Ա6.</b> Համեմատելու ֆինանսական մաթեմատիկայի, մաթեմատիկական մոդելավորման մեթոդները և ներկայացնելու մասնագիտությանը առնչվող ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառությունը:</p> <p><b>Բ2.</b> Կատարելու գիտահետազոտական աշխատանքներ և գործնական վերլուծություններ օգտագործելով վիճակագրական և էկոնոմետրիկ մեթոդներ:</p> <p><b>Բ4.</b> Չափելու և գնահատելու ֆինանսական ռիսկերը, մշակելու ռիսկերի նվազեցման ստրատեգիա:</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:</p> <p><b>Բ7.</b> Մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |
| <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• խոսքային մեթոդներ /դասախոսություն, բացատրում, պատմում, երկխոսություն/,</li> <li>• գննական մեթոդներ /սյաղների ցուցադրում և այլն/</li> <li>• գործնական մեթոդներ,</li> <li>• տրամաբանական մեթոդներ,</li> <li>• քննադատական մտածողության մեթոդներ,</li> <li>• խմբային աշխատանքի մեթոդներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p>12. <b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>2 ընթացիկ քննություն.</b> 8 միավոր (յուրաքանչյուրը՝ 4), գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 1 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Միկրոէկոնոմետրիկայի էությունը և կիրառությունը: Թեմա 2. Միկրոտվյալների հավաքագրման աղբյուրները և կառուցվածքը: Թեմա 3. Գծային մոդելներ. Փոքրագույն քառակուսիների մեթոդը: Թեմա 4. Ոչ գծային մոդելներ: Առավելագույն ճշմարտանմանության և ոչ գծային քառակուսիների մեթոդները: Թեմա 5. Բայեսյան գնահատում: Թեմա 6. Կիսապարամետրիկ մեթոդներ: Թեմա 7. Logit և Probit մոդելները: Թեմա 8. Խաչաձև (cross-section) տվյալներով վերլուծություն: Թեմա 9. Պանելային տվյալներով վերլուծություն:</p> <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. C. Cameron and P. Trivedi, —Microeconometrics: Methods and Applications, Cambridge University Press, 2005.</li> <li>2. C. Cameron and P. Trivedi, —Microeconometrics: Solution Manual, Cambridge University Press, 2005.</li> <li>3. C. Cameron and P. Trivedi, —Microeconometrics Using Stata, Stata Press, 2009.</li> </ol> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                        |                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|------------------------|
| <b>1.0201/Բ 26</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>2. Վարքագծային տնտեսագիտություն</b> | <b>3.6 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.4 Ժամ/շաբ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>5.30/0/30</b>                       |                        |
| <b>6.6-րդ կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>7. Եզրափակիչ գնահատումով</b>        |                        |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել մարդկանց տնտեսական գործունեության հոգեբանական օրինաչափությունները՝ կապված ապրանքների և ծառայությունների արտադրության, բաշխման, փոխանակության և սպառման հետ, ինչպես նաև վերջին տարիներին այդ ուղղությամբ ձևավորված տեսությունները և քանակական մեթոդները՝</b></p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսումնասիրել վարքագծի մոտիվացիայի հոգեբանական տեսակետները,</li> <li>• ներկայացնել անհատական տարբերությունները,</li> <li>• բացատրել անհատի վրա շրջակա միջավայրի գործոնների ազդեցությունը:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                        |                        |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու վարքագծային տնտեսագիտության տեսության հիմնարար հասկացությունները և գործիքակազմը,</li> <li>2. բացատրելու ժամանակակից տեսության տարբեր ուղղությունները և մոտեցումները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. վերլուծելու տնտեսվարող սուբյեկտների գործունեությունը բնութագրող ցուցանիշները,</li> <li>2. վերհանելու սոցիալ-տնտեսական խնդիրները և կազմելու վերլուծությունների հիման վրա հաշվետվություններ:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կիրառելու միջ առարկայական կապերը,</li> <li>2. աշխատելու տեղեկատվական բազայի հետ,</li> <li>3. ինտեգրվելու խմբային աշխատանքներին:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                        |                        |
| <p>10. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա8.</b> Մեկնաբանելու միկրո և մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները, քննարկելու գլոբալ և լոկալ շուկաների հիմնախնդիրները:</p> <p><b>Ա9.</b> Կապակցելու ֆինանսների, վիճակագրության, հաշվապահական հաշվառման մասին գիտության մեջ օգտագործվող հիմնական հասկացությունները:</p> <p><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:</p> <p><b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |                                        |                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                          |                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-----------------|
| <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• նախադեպերի վերլուծություն,</li> <li>• խմբային աշխատանք,</li> <li>• անհատական աշխատանք:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                          |                 |
| <p>12. <b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> <b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:<br/> <b>2 ընթացիկ քննություն.</b> 8 միավոր (յուրաքանչյուրը՝ 4), գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:<br/> <b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:<br/> <b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 1 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                          |                 |
| <p>13. <b>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> Թեմա 1. Ներածություն: Թեմա 2. Վարքագծային տնտեսագիտության հեռանկարային տեսություն (Prospect Theory): Թեմա 3. Heuristics և շեղումներ (Biases): Թեմա 4. Աղմուկ (Noise): Թեմա 5. Խառնաշփոթ և մրցակցություն (Confusion and Competition): Թեմա 6. Սահմանափակ ռացիոնալություն (Bounded Rationality): Թեմա 7. Նեյրոտնտեսագիտություն (Neuroeconomics): Թեմա 8. Հիպերբոլիկ դիսկոնտավորում (Hyperbolic Discounting): Թեմա 9. Արդյունավետություն և սովորություններ (Efficiency and Habits):</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                          |                 |
| <p>14. <b>Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kahneman, Daniel, and Amos Tversky, eds. Choices, Values and Frames. Cambridge University Press, 2000.</li> <li>2. Shleifer, Andrei. Inefficient Capital Markets: An Introduction to Behavioral Finance. Oxford UP, 2000.</li> <li>3. Camerer, Colin F., George Loewenstein, and Matthew Rabin, eds. Advances in Behavioral Economics. Princeton University Press, 2003.</li> <li>4. Thaler, Richard. Advances in Behavioral Finance. Russel Sage Foundation, 1993.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                          |                 |
| 1.0201/Բ 25                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2. Մենեջմենթի հիմունքներ | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 5.30/0/30                |                 |
| 6.7-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 7. Եզրափակիչ գնահատումով |                 |
| <p><b>Դասընթացի նպատակն է</b> ծանոթացնել ուսանողներին մենեջմենթի սկզբունքներին, մենեջերների ֆունկցիաներին, էթիկային, ռազմավարական պլանավորմանը, հաղորդարկցման հմտություններին, աշխատողների մոտիվացիայի տեսություններին, սկզբունքներին, կիրառման հմտություններին, թիմային աշխատանքին, կիրառման անհրաժեշտությանը, կոնֆլիկտային իրավիճակների կառավարմանը, լիդերության տեսություններին և ժամանակակից ասպեկտներին:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսանողներին ծանոթացնել կառավարման հիմնարար տեսական դրույթներին և ժամանակակից կառավարչական մտքի զարգացման հիմնական ուղղություններին,</li> <li>• խթանել ուսանողների հետաքրքրությունը կառավարման պրակտիկ գործունեության նկատմամբ,</li> <li>• նպաստել ապագա կառավարչի մշակույթի և մտածողության ձևավորմանը,</li> <li>• բացահայտել կառավարման մարդաբանական բնույթը,</li> <li>• ապագա կառավարիչներին /մենեջերներին/ զինել կառավարման տեխնոլոգիաներով, մեթոդներով, ձևերով, միջոցներով և հնարներով աշխատելու կարողություններով:</li> </ul>             |                          |                 |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու կառավարման հիմնարար տեսական դրույթները և ժամանակակից կառավարչական մտքի զարգացման հիմնական ուղղությունները,</li> <li>2. բացատրելու կառավարման մարդաբանական բնույթը:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կիրառելու կառավարման մշակույթը և մտածողությունը,</li> <li>2. օգտագործելու կառավարման տեխնոլոգիաները, մեթոդները:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետային ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ, հաշվետվություններ) կիրառելու տեսական գիտելիքները գործնականում,</li> <li>2. որոշակի փաստարկների հիմնավորման և եզրահանգումների նպատակով տարբերակելու, վերլուծելու և մեկնաբանելու տարբեր աղբյուրներից հայթայթված տեղեկատվությունը:</li> </ol> |                          |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույունները.</b></p> <p><b>Ա2.</b> Ներկայացնելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները:</p> <p><b>Ա7.</b> Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումները:</p> <p><b>Բ7.</b> Մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• քննարկումներ,</li> <li>• նախագծերի մեթոդ,</li> <li>• խճանկարի մեթոդ,</li> <li>• դերային խաղերի մեթոդ,</li> <li>• լսարանային ցուցադրություններ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>2 ընթացիկ քննություն.</b> 8 միավոր (յուրաքանչյուրը՝ 4), գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 1 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Մենեջմենթի ծագումն ու զարգացման նախադրյալները: Թեմա 2. Կազմակերպության արտաքին և ներքին միջավայրերը: Թեմա 3. Ռազմավարական պլանավորում և կազմակերպում: Թեմա 4. Մոտիվացիա և վերահսկողություն: Թեմա 5. Կառավարչական որոշումների ընդունումն և իրագործման կազմակերպումը: Թեմա 6. Իշխանություն և առաջնորդում: Թեմա 7. Կոնֆլիկտների, սթրեսների և փոփոխությունների կառավարում:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Дафт Р., Менеджмент, Питер , 2015.</li> <li>2. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф., Основы менеджмента, М., 2015.</li> <li>3. Роббинз С., Коутер М., Менеджмент, М., 2007 .</li> <li>4. Томсон А., Стрикленд А. Стратегический менеджмент, М., 2006.</li> <li>5. Веснин В., “Менеджмент”; Москва, 2011.</li> <li>6. Пивоваров С., Максимцев Н., “Сравнительный менеджмент”-СПб. 2008.</li> <li>7. Սուվարյան Յու., Մենեջմենթ, Եր., 2002:</li> <li>8. Հովհաննիսյան Ա. Ա. Մենեջմենթի հիմունքներ, Երևան 2014.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |

|                 |                          |                 |
|-----------------|--------------------------|-----------------|
| 1. 0201/Բ 38    | 2. Python                | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.    | 5. 30/30/0               |                 |
| 6.7-րդ կիսամյակ | 7. Եզրափակիչ գնահատումով |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ծանոթացնել մաթեմատիկական ծրագրավորման հիմունքներին, սովորեցնել աշխատել տվյալների, դրանց վիզուալիզացման հետ և օգնել իրականացնել տնտեսական հետազոտություններ ավարտական աշխատանքների շրջանակներում:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Բացատրել տնտեսական օբյեկտների մաթեմատիկական մոդելների վերլուծման և կիրառման մեթոդաբանությունը,</li> <li>• ուսումնասիրել հաշվողական օբյեկտների (տվյալների տեսակների) դասային հիերարխիան,</li> <li>• ներկայացնել տնտեսական գործընթացները նկարագրող մաթեմատիկական մոդելավորման խնդիրների Python միջավայրի միջոցներով հաշվարկների հնարավորությունները,</li> <li>• ներկայացնել ստացված տվյալների վիզուալիզացիայի հնարավորությունները</li> <li>• ներկայացնել տարբեր ձևաչափերի դիագրամների և գրաֆիկների կառուցումը,</li> <li>• ուսումնասիրել տվյալների միավորման և վերաձևավորման մեթոդները:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. մեկնաբանելու տնտեսական օբյեկտների մաթեմատիկական մոդելների վերլուծման և կիրառման մեթոդաբանությունը,</li> <li>2. ներկայացնելու հաշվողական օբյեկտների (տվյալների տեսակների) դասային հիերարխիան:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. պատրաստելու համապատասխան որոշումների կայացման համար անհրաժեշտ նյութեր,</li> <li>2. կիրառելու մաթեմատիկական մոդելավորման խնդիրների Python միջավայրի միջոցներով հաշվարկների հնարավորությունները,</li> <li>3. կիրառելու տվյալների վիզուալիզացիայի հնարավորությունները</li> <li>4. կիրառելու Matplotlib, Pandas, Statsmodels փաթեթները:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետային ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ և հաշվետվություններ կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում, ձևակերպելու և լուծելու խնդիրներ:</li> </ol> |
| <p>10. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա6.</b> Համեմատելու ֆինանսական մաթեմատիկայի, մաթեմատիկական մոդելավորման մեթոդները և ներկայացնելու մասնագիտությանը առնչվող ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառությունը:</p> <p><b>Բ2.</b> Կատարելու գիտահետազոտական աշխատանքներ և գործնական վերլուծություններ օգտագործելով վիճակագրական և էկոնոմետրիկ մեթոդներ:</p> <p><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները:</p> <p><b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:</p> <p><b>Բ10.</b> Կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> | <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն</li> <li>• գործնական աշխատանքներ ինտերակտիվ ձևով</li> <li>• խմբային աշխատանք</li> <li>• անհատական աշխատանք:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> <b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով,<br/> <b>Երկու ընթացիկ քննություն.</b> 8 միավոր (յուրաքանչյուրը՝ 4) առավելագույն արժեքով,<br/> <b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով,<br/> <b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 1 միավոր առավելագույն արժեքով:<br/> <b>Գնահատման քայլը՝</b> 0.1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                     |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> Թեմա 1. Ներածություն: Թեմա 2. Տվյալների վերլուծություն, վիզուալիզացիա: Թեմա 3. Ֆունկցիաներ և սկրիպտեր: Թեմա 4. Տնտեսամաթեմատիկական մոդելներ: Թեմա 5. Տվյալների ներմուծում և արտահանում Python միջավայր: Թեմա 6. Ծանոթացում matplotlib փաթեթի հետ: Թեմա 7. Ծանոթացում seaborn փաթեթի հետ: Թեմա 8. Ծանոթացում pandas փաթեթի հետ: Թեմա 9. Հավանականային և վիճակագրական ֆունկցիաներ: Թեմա 10. Էկոնոմետրիկ վերլուծությունների իրականացումը statsmodels փաթեթի միջոցով: Թեմա 11. Ոչ գծային ֆունկցիաների օպտիմիզացիա: Թեմա 12. Object-Oriented ծրագրավորում:</p> |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b><br/> 1. Introduction to Python for Econometrics, Statistics and Data Analysis, K. Sheppard, University of Oxford, 2018<br/> 2. Quantitative Economics with Python, T. Sargent and J. Stachurski, 2019<br/> 3. Python Official Manuals</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                          |                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|------------------|
| 1.0201/Բ 29                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2. ՀՀ հարկային համակարգ  | 3. 6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 5.30/0/30                |                  |
| 6.7-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 7. Եզրափակիչ գնահատումով |                  |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է՝</b> ծանոթացնել Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգի առանձնահատկություններին և դրա օրենսդրական ապահովմանն առնչվող հարցերին:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ներկայացնել ՀՀ հարկային համակարգի իրավական հիմքը,</li> <li>• յուրացնել հարկերի հաշվարկման ժամանակակից մեթոդները,</li> <li>• սովորեցնել կազմել հարկային հաշվետվություններ,</li> <li>• ձևավորել հարկային հաշվառման և պլանավորման հմտություններ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                          |                  |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Տարբերակել և առանձին չափանիշների հիման վրա դասակարգել հարկերը, նկարագրել հարկման հիմնական մեթոդների առանձնահատկությունները:</li> <li>2. Բնութագրել ՀՀ հարկային օրենսդրության և մասնավորապես Հայաստանի հանրապետության հարկային օրենսգրքի հիմնական դրույթներն ու պատասխանատվություն սահմանող նորմերը:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ինքնուրույն կազմել հարկերի հաշվարկ և որոշել հաշվետու ժամանակաշրջանի արդյունքներով բյուջե վճարման ենթակա հարկերի գումարները:</li> <li>2. Ինքնուրույն հաշվարկել հարկային իրավախախտումների կատարման դեպքում հարկային պատասխանատվության գումարները:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Որոշակի փաստարկների հիմնավորման և եզրահանգումների նպատակով տարբերակելու, վերլուծելու և մեկնաբանելու տարբեր աղբյուրներից հայթայթված տեղեկատվությունը:</li> <li>2. Բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու մասնագիտական հանրության հետ:</li> </ol> |                          |                  |
| <p>10. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b><br/> <b>Ա7.</b> Բացատրելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների և երևույթների ձևավորման, կառավարման մոտեցումները:<br/> <b>Բ2.</b> Պատրաստելու համապատասխան որոշումների կայացման համար անհրաժեշտ նյութեր, օգտվելու նորմատիվաիրավական փաստաթղթերից:<br/> <b>Բ5.</b> Գնահատելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները:<br/> <b>Բ8.</b> Պատրաստելու և ներկայացնելու տարատեսակ հաշվետվություններ,<br/> <b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:<br/> <b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:<br/> <b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:<br/> <b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական</p>                                                                                                       |                          |                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| գործունեության համար:<br><b>ԳԳ.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:                                                                                                                              |
| <b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• նախադեպերի վերլուծություն,</li> <li>• խմբային աշխատանք,</li> <li>• անհատական աշխատանք</li> </ul>                                                                                                                 |
| <b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով,<br><b>Երկու ընթացիկ քննություն.</b> 8 միավոր (յուրաքանչյուրը՝ 4) առավելագույն արժեքով,<br><b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով,<br><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 1 միավոր առավելագույն արժեքով:<br><b>Գնահատման քայլը.</b> 0.1 միավոր է: |
| <b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br>Թեմա 1. Հարկերի տնտեսական բովանդակությունը: Թեմա 2. ՀՀ հարկային համակարգը: Թեմա 3. ՀՀ պետական հարկերը: Թեմա 4. ՀՀ տեղական հարկերը: Թեմա 5. Պետական և տեղական վճարներ: Թեմա 6. Հարկային քաղաքականության հիմնական ուղղությունները ՀՀ-ում:                                                                   |
| <b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ՀՀ հարկային օրենսգիրք:</li> <li>2. Հարությունյան Վ., Հարկեր և հարկազանձում, Եր., 2010:</li> <li>3. Խաչատրյան Կ.Գ., Հարկեր և հարկային քաղաքականություն, Եր., 2014:</li> <li>4. Перов А., Налоги и налогообложение. М., 2008.</li> </ol>                                                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                 |                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------|
| <b>1.0201/Բ 30</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>2. Մարքեթինգի հիմունքներ</b> | <b>3.6 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.4 Ժամ/շաբ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>5.30/0/30</b>                |                        |
| <b>6.7-րդ կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>7. Եզրափակիչ գնահատումով</b> |                        |
| <b>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել շուկայագիտության ընդհանուր հարցերի տեսությանը և պրակտիկային, շուկայավարման գործունեության կոնկրետ ուղղություններին:</b><br><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ներկայացնել մարքեթինգի պատմական զարգացումը, դերն ու տեղը կազմակերպության գործունեության մեջ,</li> <li>• ուսումնասիրել մարքեթինգի հիմնական հասկացությունները,</li> <li>• յուրացնել շուկայի հետազոտման մեթոդները,</li> <li>• ձևավորել շուկայական զարգացումների կանխատեսման հմտություններ,</li> <li>• ձևավորել նորարարական մտածելակերպ,</li> <li>• սովորեցնել գնահատել կազմակերպության մարքեթինգային գործունեությունը և կազմել մարքեթինգի պլան:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                 |                                 |                        |
| <b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. մեկնաբանելու շուկայագիտության ընդհանուր հարցերի տեսությունը և պրակտիկան,</li> <li>2. ներկայացնելու առաքման և գնային քաղաքականության, ինչպես նաև գովազդի կազմակերպման մեխանիզմները:</li> </ol> <b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. իրականացնելու շուկայագիտական հետազոտություններ համապատասխան հետազոտության հիման վրա,</li> <li>2. մշակելու և առաջարկելու արտադրանքի իրացումը խթանող միջոցառումներ:</li> <li>3. գնահատելու գովազդի տարբեր տեսակների արդյունավետությունը առանձին ապրանքատեսակների համար:</li> </ol> <b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. համադրելու ստացած գիտելիքները այլ դասընթացների համանման թեմաներն ուսումնասիրելիս:</li> </ol> |                                 |                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա7.</b> Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումները:</p> <p><b>Ա8.</b> մեկնաբանելու միկրո և մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները, քննարկելու գլոբալ և լոկալ շուկաների հիմնախնդիրները,</p> <p><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները,</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր,</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• սեմինարներ, քննարկումներ և բանավեճեր,</li> <li>• խմբային աշխատանքներ,</li> <li>• ռեֆերատներ,</li> <li>• անհատական աշխատանք:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p><b>Երկու ընթացիկ քննություն.</b> 8 միավոր (յուրաքանչյուրը՝ 4) առավելագույն արժեքով,</p> <p><b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 1 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p><b>Գնահատման քայլը՝</b> 0.1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Մարքեթինգի էությունը: Թեմա 2. Ընկերության մարքեթինգային միջավայր: Թեմա 3. Մարքեթինգային հետազոտությունների համակարգը: Թեմա 4. Շուկայի հատվածավորում և նպատակային շուկայի ընտրություն: Թեմա 5. Ապրանքային քաղաքականություն: Թեմա 6. Գնային քաղաքականություն: Թեմա 7. Ապրանքի շարժ և իրացում: Թեմա 8. Մարքեթինգային կոմունիկացիաների համակարգը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Маркетинг-менеджмент, Филипп Котлер, К.Л.Келлер, 12-е изд, ПИТЕР, 2009.</li> <li>2. Основы маркетинга, Филипп Котлер, Г. Армстронг, Д. Сондерс, В. Вонг. изд Вильямс, 2007.</li> <li>3. Реклама, Е.Ромат, изд ПИТЕР, 2008.</li> <li>4. Маркетинг, Гольдштейн Г.Я., Катаев А.В. ТРТУ, 1999.</li> <li>5. Психология маркетинга и рекламы, Клаус Мозер, изд Гуманитарный Центр, Харьков 2004.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                 |                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 31                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 2. Ներդրումային նախագծերի կառավարման հիմունքներ | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.4 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 5.30/0/30                                       |                 |
| 6.7-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 7. Եզրափակիչ գնահատումով                        |                 |
| <p>8. Դասընթացի նպատակն է՝ հասնել ներդրումների էության, ներդրումային գործունեության խնդիրների ու ներդրումային նախագծերի կառավարման համակարգի համապարփակ ու խորը ընկալմանը, ինչպես նաև ներդրումային նախագծերի վերլուծության, արդյունավետության գնահատման և կառավարման վերաբերյալ գիտելիքների, կարողությունների ու գործնական հմտությունների զարգացմանը՝ տեսական և գործնական մեթոդների ու գործիքների ժամանակակից մոտեցումների վերլուծության հիման վրա:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ներկայացնել ներդրումների կառավարման անհրաժեշտությունը, նպատակները և խնդիրները,</li> <li>• ներկայացնել կազմակերպությունների կողմից ներդրումային նախագծերի կազմման և գնահատման</li> </ul> |                                                 |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>տեսական հիմքերը, ամենակարևոր հասկացությունները, սկզբունքները,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսանողներին ծանոթացնել ներդրումային նախագծերի վերլուծության և գնահատման ժամանակակից մոտեցումների, մեթոդների և մոդելների օգտագործման հիմնական հնարավորությունների, ինչպես նաև դրանց գործնական օգտագործման առանձնահատկությունների հետ,</li> <li>• ծանոթացնել ձեռնարկության ներդրումային նախագծերի պորտֆելի ձևավորման սկզբունքների և մեթոդների հետ,</li> <li>• ուսանողներին զինել ներդրումային նախագծերը վերլուծելու, սոցիալական և կոմերցիոն արդյունավետությունը գնահատելու և մեկնաբանելու կարողություններով և գործնական հմտություններով:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու ներդրումային ռազմավարությունների ու նախագծերի մշակման հիմունքները,</li> <li>2. ներկայացնելու ներդրումների և ներդրումային նախագծերի կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները,</li> <li>3. բացատրելու ներդրումային նախագծերի և ռազմավարության ձևավորման և նույնականացման փուլերը,</li> <li>4. ներկայացնելու ներդրումային որոշումների կայացման չափանիշները և դրանց ուղեկցող ռիսկերը,</li> <li>5. ներկայացնելու ներդրումների արդյունավետության գնահատման հիմնական մեթոդները և ներդրումային նախագծերի ֆինանսավորման աղբյուրները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. տիրապետելու ներդրումային ռազմավարության մշակման և ներդրումային նախագծի կառավարման հմտություններին,</li> <li>2. տիրապետելու ներդրումային որոշումների պատրաստման, ընդունման և իրականացման տեխնոլոգիաներին,</li> <li>3. կիրառելու ներդրումների վերահսկման, վերահսկման և մոնիտորինգի մեթոդները,</li> <li>4. կատարելու ներդրումային ծրագրի դրամական հոսքերի վերլուծություն,</li> <li>5. կատարելու ներդրումային նախագծերի արդյունավետության գնահատում և նախագծի ընտրություն:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. աշխատելու թիմում,</li> <li>2. կառուցելու բանավոր և գրավոր փաստարկված խոսք,</li> <li>3. մտածելու և արտահայտվելու ստեղծագործաբար</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա2.</b> Ներկայացնելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները:</p> <p><b>Ա8.</b> Մեկնաբանելու միկրո և մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները, քննարկելու գլոբալ և լոկալ շուկաների հիմնախնդիրները:</p> <p><b>Բ4.</b> Չափելու և գնահատելու ֆինանսական ռիսկերը, մշակելու ռիսկերի նվազեցման ստրատեգիա:</p> <p><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները:</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:</p> <p><b>Բ7.</b> Մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:</p> <p><b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ</li> <li>• իրավիճակային սցենարների վերլուծություն</li> <li>• տնային առաջադրանքներ</li> <li>• խմբային հետազոտական աշխատանք</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> <b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով,<br/> <b>Երկու ընթացիկ քննություն.</b> 8 միավոր (յուրաքանչյուրը՝ 4) առավելագույն արժեքով,<br/> <b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով,<br/> <b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 1 միավոր առավելագույն արժեքով:<br/> <b>Գնահատման քայլը՝</b> 0.1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> Թեմա 1. Ներդրումների էությունը և դրանց տնտեսագիտական նշանակությունը: Թեմա 2.Ներդրումային նախագծի էությունը և դրա կառավարման հիմունքները: Թեմա 3. Ներդրումային ռազմավարություններ Թեմա 4.Ներդրումային նախագծի կյանքի ցիկլը: Թեմա 5.Ներդրումային ծրագրի տեխնիկա-տնտեսական հիմնավորում և գործարար ծրագիր: Թեմա 6.Ներդրումային նախագծերի արդյունավետության գնահատման չափանիշներն ու մեթոդները: Թեմա 7.Ներդրումային ռիսկեր և որոշումների կայացում: Թեմա 8.Ներդրումային նախագծերի ֆինանսավորման ժամանակակից մեթոդները:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b><br/> 1. Балдин К., Управление инвестициями: учебник, М., Дашков и К°, 2019.<br/> 2. Черняк В., Управление инвестиционными проектами: учебное пособие, М., 2012.<br/> 3. Теплова Т., Инвестиции: теория и практика. – 2-е изд., перераб. и доп.- М.: Юрайт, 2014.<br/> 4. Аньшин В., Управление проектами: фундаментальный курс: учебник, М. : Высшая школа экономики, 2013.<br/> 5. Jordan B.D, Miller T.W.Jr and Dolvin S.D —Fundamentals of Investments: Valuation and Management, 8th edition, McGraw-Hill Education, 2018.<br/> 6. Hirt J.A and Block S.B, —Fundamentals of Investment Management, 10th edition, McGraw-Hill Education, 2012.<br/> 7. Николаева, И.П. Инвестиции: учебник, Москва : Дашков и К°, 2018.<br/> 8. Стефанова Н.А. Управление инвестициями. Учебное пособие, Самара 2017.<br/> 9. Бланк И.А, Инвестиционный Менеджмент: учебный курс, Эльга-Н, Ника-Центр, 2001.<br/> 10. Devaux S.A —Managing Projects as Investments: Earned Value to Business Value, CRC Press, 2015</p> |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                 |                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|------------------------|
| <b>1.0201/Բ 48</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>2.Ֆինանսական կարգավորում</b> | <b>3.6 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.4 ժամ/շաբ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>5.30/0/30</b>                |                        |
| <b>6.7-րդ կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>7.Եզրափակիչ գնահատումով</b>  |                        |
| <p><b>8.Դասընթացի նպատակն է՝</b> ներկայացնել ֆինանսական համակարգի էությունը, գործառույթները, կառուցվածքը, դրա մասնակիցների գործունեության առանձնահատկություններն ու կարգավորումը: Մանրամասն անդրադարձ կատարել ՀՀ ֆինանսական համակարգի (այդ թվում՝առանձին ֆինանսական ինստիտուտների գործունեության) կարգավորման առանձնահատկություններին:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                 |                        |
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b><br/> 1. ներկայացնել ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները,<br/> 2. ներկայացնել բանկային գործունեության հիմնարար սկզբունքները,<br/> 3. մեկնաբանել ոչ բանկային ֆինանսական ոլորտին բնորոշ առանձնահատկությունները,<br/> <b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b><br/> 1. պատրաստել համապատասխան որոշումների կայացման համար անհրաժեշտ նյութեր,<br/> 2. գնահատել ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները,<br/> <b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b><br/> 1. ցուցաբերել մասնագիտական հանրության հետ բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու կարողություն,<br/> 2. պատրաստել զեկուցումներ, ներկայացնել հետազոտությունների արդյունքները, վարել գիտական բանավեճեր:</p> |                                 |                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b><br/> <b>Ա2.</b> Ներկայացնելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները:<br/> <b>Բ7.</b> Մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:<br/> <b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:<br/> <b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:<br/> <b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |  |  |
| <p><b>12. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• գործնական աշխատանք,</li> <li>• ինքնուրույն աշխատանք,</li> <li>• նախադեպերի վերլուծություն:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |  |
| <p><b>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> <b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով,<br/> <b>Երկու ընթացիկ քննություն.</b> 8 միավոր (յուրաքանչյուրը՝ 4) առավելագույն արժեքով,<br/> <b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով,<br/> <b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 1 միավոր առավելագույն արժեքով,<br/> <b>Գնահատման քայլը.</b> 0.1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |  |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> Թեմա 1. Ֆինանսական համակարգ. էությունը և կառուցվածքը: Թեմա 2. Պետական ֆինանսական քաղաքականությունը: Թեմա 3. ՀՀ բանկային համակարգը: Թեմա 4. Միասնական ֆինանսական համակարգ: Թեմա 5. Ֆոնդային բորսա և մասնակիցներ: Թեմա 6. Ապահովագրական ընկերություններ և կուտակային կենսաթոշակային համակարգեր:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b><br/> 1. Ա. Հ. Խաչատրյան, Հարկային իրավունք, Երևան, 2003թ.<br/> 2. Հարկեր, տուրքեր և վճարներ, առաջին մաս, Երևան, 2013թ.<br/> 3. Հարկեր, տուրքեր և վճարներ, երկրորդ մաս, Երևան, 2013թ.<br/> 4. Н. А. Дорофеева, А.В. Брилон, Н.В. Брилон, Налоговое администрирование, Москва, 2013г.<br/> 5. Г.Б. Поляк, Налоги и налогообложение, Москва, 2012г.<br/> 6. ՀՀ օրենսդրություն՝ <a href="http://www.arlis.am">www.arlis.am</a>, <a href="http://www.cba.am">www.cba.am</a>:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                          |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 33                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2.Առդիտի հիմունքներ                      | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.12 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 5.30/0/30                                |                 |
| 6.8-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման |                 |
| <p><b>8.Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել ֆինանսական առդիտի տեսական հիմունքները, յուրացնել ներքին և արտաքին առդիտի կազմակերպման ու իրականացման մեթոդները:</b><br/> <b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• պարզաբանել առդիտորական գործունեության բովանդակությունը, սկզբունքները և խնդիրները,</li> <li>• ներկայացնել առդիտի տեղն ու դերը կազմակերպության ֆինանսների կառավարման մեջ,</li> <li>• յուրացնել առդիտի նորմատիվային հիմքերը,</li> <li>• ձևավորել առդիտորական հիմնական գործառնությունների հմտություններ,</li> <li>• սովորեցնել օգտագործել առդիտի արդյունքները:</li> </ul> |                                          |                 |
| <p><b>9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b><br/> 1. բացատրելու առդիտի կիրառման նշանակությունը:<br/> 2. մեկնաբանելու առդիտի պլանավորման գործընթացը:<br/> <b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b><br/> 1. օգտագործելու առդիտորական գործընթացները ֆինանսական հաշվետվությունների առդիտի ժամանակ:<br/> 2. կազմելու առդիտորական եզրակացություն ստացված տեղեկատվության հիման վրա:<br/> <b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b><br/> 1. ճիշտ կողմնորոշվելու, որոշումներ կայացնելու,<br/> 2. աշխատելու թիմում,</p>                                 |                                          |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3. շփվելու մասնագիտական լեզվով:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p><b>10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա4.</b>Ներկայացնելու ֆինանսական հաշվառման էությունը և հաշվետվությունների պատրաստման նստուգման ձևերը:</p> <p><b>Ա7.</b>Բացատրելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների և երևույթների ձևավորման, կառավարման մոտեցումները:</p> <p><b>Բ1.</b>Դասակարգելու ռիսկերը և կայացնելու ֆինանսական որոշումներ:</p> <p><b>Բ3.</b>Գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը:</p> <p><b>Բ7.</b>Կատարելու գործարարության համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, աշխատելու STATA, EView-s, հաշվապահական ծրագրերով /ՀՕ/:</p> <p><b>Բ8.</b> Պատրաստելու և ներկայացնելու տարատեսակ հաշվետվություններ,</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b>Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ9.</b>Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• նախադեպերի վերլուծություն,</li> <li>• խմբային աշխատանքներ,</li> <li>• անհատական աշխատանք:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով,</li> <li>• <b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 5 միավոր առավելագույն արժեքով,</li> <li>• <b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 4 միավոր առավելագույն արժեքով,</li> <li>• <b>Մասնակցություն.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով:</li> <li>• <b>Գնահատման քայլը՝</b> 0.1 միավոր է:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Աուդիտի իրականացման մեթոդաբանությունը: Թեմա 2. Աուդիտի գործընթացի փուլերը: Թեմա 3. Աուդիտի պլանավորումը: Թեմա 4. Աուդիտորական ապացույցների ձեռքբերման հիմնականեղանակները: Թեմա 5. Աուդիտի փաստաթղթավորումը: Թեմա 6. Աուդիտորական եզրակացություն: Թեմա 7. Սեփական կապիտալի աուդիտ: Թեմա 8. Ոչ ընթացիկ ակտիվների աուդիտ: Թեմա 9. Ընթացիկ ակտիվների աուդիտ: Թեմա 10. Պարտավորությունների աուդիտ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <p><b>14.Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ՀՀ օրենքը Աուդիտորական գործունեության մասին, 2002:</li> <li>2. Աուդիտի և որակի վերահսկողության միջազգային ստանդարտներ:</li> <li>3. Սարգսյան Ա.Զ., Առաքելյան Կ.Ա., Աուդիտ, 2008:</li> <li>4. Խաչատրյան Հ., Աուդիտը և գործնական հաշվապահական հաշվառումը Հայաստանում 2012:</li> <li>5. <a href="#">Линецкий А.В.- Практикум аудита</a> 2009.</li> </ol> <p><i>Լրացուցիչ գրականության ցանկ.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Գրիգորյան Լ., Աուդիտ, 2016:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|                  |                                           |                 |
|------------------|-------------------------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 40      | 2.Առևտրային բանկերի գործառույթներ         | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.12 Ժամ/շաբ.    | 5.30/0/30                                 |                 |
| 6. 8-րդ կիսամյակ | 7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ուսանողների մոտ ձևավորել ժամանակակից հիմնարար գիտելիքներ առևտրային բանկերի գործունեության տնտեսական և իրավական հիմքերի վերաբերյալ և զարգացնել գործնական հմտություններ առևտրային բանկերի գործառնությունները վարելու և վերլուծելու համար:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսումնասիրել ժամանակակից առևտրային բանկերի կազմակերպական կառուցվածքի հիմունքները, գործառնությունների բովանդակությունը,</li> <li>• ուսումնասիրել առևտրային բանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների փոխգործակցության կարգը,</li> <li>• զարգացնել գործնական հմտություններ բանկերի ակտիվային և պասիվային գործառնությունները վարելու համար,</li> <li>• ձևավորել գիտելիքներ առևտրային բանկերի գործունեության պետական կարգավորման և վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ներկայացնելու վարկային հաստատությունների կազմակերպման տնտեսական և իրավական նորմերը, սկզբունքները,</li> <li>2. մեկնաբանելու բանկային օրենսդրությունը,</li> <li>3. նշելու ավանդական և նոր բանկային տեխնոլոգիաները, ապրանքները և ծառայությունները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. կազմելու հիմնավորված կարծիք վարկային հայտի վերաբերյալ,</li> <li>2. վերլուծելու բանկային ռիսկերը,</li> <li>3. վերլուծություններ անցկացնելու վարկառուներին գնահատելու համար:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. օգտվելու գիտական տարբեր աղբյուրներից (ինտերնետային ռեսուրսներ, գիտական հոդվածներ և հաշվետվություններ) հաշվառված տեղեկատվական նյութերից,</li> <li>2. պատրաստելու զեկուցումներ, ներկայացնել հետազոտությունների արդյունքները, վարել գիտական բանավեճեր:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <p>10. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>U2.</b> Ներկայացնելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները:</p> <p><b>U4.</b> Մեկնաբանելու բանկային գործունեության հիմնարար սկզբունքները:</p> <p><b>U5.</b> Ներկայացնելու ֆինանսական հաշվառման էությունը և բացատրելու հաշվետվությունների պատրաստման և ստուգման ձևերը:</p> <p><b>F4.</b> Չափելու և գնահատելու ֆինանսական ռիսկերը, մշակելու ռիսկերի նվազեցման ստրատեգիա:</p> <p><b>F5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները:</p> <p><b>F6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:</p> <p><b>F7.</b> Մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:</p> <p><b>F8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:</p> <p><b>Q2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Q3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Q4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Q5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Q9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |
| <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• խմբային աշխատանք,</li> <li>• անհատական աշխատանք:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> <b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով,<br/> <b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 5 միավոր առավելագույն արժեքով,<br/> <b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 4 միավոր առավելագույն արժեքով,<br/> <b>Մասնակցություն.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով,<br/> <b>Գնահատման քայլը.</b> 0.1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> Թեմա 1. Առևտրային բանկի բնորոշումը, էությունը, դրանց գործունեության տնտեսական, կազմակերպչական, իրավական և տնտեսական հիմունքները: Թեմա 2. Առևտրային բանկերի պասիվային գործառնությունները: Թեմա 3. Առևտրային բանկերի ակտիվային գործառնությունները: Թեմա 4. Առևտրային բանկերի եկամուտները և շահույթը: Թեմա 5. Առևտրային բանկերի իրացվելիությունը, բանկային ռիսկերի կառավարում՝ վարկային, իրացվելիության, շուկայական, գործառնական և այլ ռիսկեր: Թեմա 6. Պոտենցիալ վարկառուի վարկունակության գնահատում, ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց վարկավորման գործընթաց, վարկային պայմանագիր: Թեմա 7. Արտարժույթային գործարքներ առևտրային բանկերում: Թեմա 8. Արժեթղթերի հետ գործարքներ առևտրային բանկերում: Թեմա 9. Անկանխիկ և դրամարկղային գործառնությունների իրականացման կազմակերպում, թղթակցային հարաբերություններ և վճարահաշվարկային համակարգեր:</p> |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b><br/> 1. Բադանյան Հ., Ֆինանսներ, դրամաշրջանառություն և վարկ, Եր. 2010:<br/> 2. Սուքիասյան Ս., Առևտրային բանկերի գործունեության տնտեսական կարգավորման արդի հիմնախնդիրները, Եր., 2005.<br/> 3. Բագրատյան Ա., Բանկային գործի հիմունքներ, Եր., 2003:<br/> 4. Թառումանյան Գ., Բանկերի ֆինանսական վերլուծության հիմունքներ, Եր., 2003:<br/> 5. Աբգարյան Կ., Առևտրային բանկերի էությունն ու գործառնությունները, Եր., 2006:<br/> 6. Անդեասյան Ա., Վարկային գործառնություններ, Եր., 2003:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                  |                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------|
| <b>1.0201/Բ 34</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>2.Բիզնեսի կազմակերպում և կառավարում</b>       | <b>3. 6 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.12 Ժամ/շաբ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>5.30/0/30</b>                                 |                         |
| <b>6.8-րդ կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>7. Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման</b> |                         |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> նպաստել բիզնեսի կարճաժամկետ, երկարաժամկետ պլանավորման և հեռանկարային մոդելավորման տեսական գիտելիքների ու գործնական հմտությունների ձևավորմանը:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են՝</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ուսուցանել բիզնեսի տեսամեթոդական հենքերը, ինչպես նաև բիզնեսի կազմակերպման ու կառավարման տեսագործնական հիմունքներն ու բիզնեսի վարման հմտությունները,</li> <li>տրամադրել բիզնեսի վերլուծական, բիզնես պլանների մշակման և այլ կարևոր կարողություններ,</li> <li>բացատրել բիզնեսի կառավարման խնդիրները, ներքին և արտաքին միջավայրի անընդհատ փոփոխվող պայմաններում:</li> </ul>                                                                                                                                       |                                                  |                         |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b><br/> 1. բացատրելու բիզնեսի էությունը և նշանակությունը տնտեսության համար,<br/> 2. ներկայացնելու բիզնեսի կազմակերպման և կառավարման գործընթացի բաղադրիչները և փուլերը,<br/> 3. նշելու բիզնեսի կազմակերպման և կառավարման մոտեցումները:</p> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b><br/> 1. վերլուծելու բիզնեսում առկա հիմնախնդիրները և դրանք պայմանավորող գործոնները,<br/> 2. կատարելու գործարարության համար անհրաժեշտ հաշվարկներ,<br/> 3. մշակելու բիզնես պլաններ և գնահատելու դրանց գործնական կիրառման հնարավորությունները:</p> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b><br/> 1. կատարելու տարբեր դասընթացներից ստացված գիտելիքների համադրում:</p> |                                                  |                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>10. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները</b></p> <p><b>Ա7.</b> Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումները:</p> <p><b>Բ4.</b> Չափելու և գնահատելու ֆինանսական ռիսկերը, մշակելու ռիսկերի նվազեցման ստրատեգիա:</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:</p> <p><b>Բ7.</b> Մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:</p> <p><b>Բ10.</b> Կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> | <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• իրավիճակային վերլուծություններ /«քեյս-ստադի»-ներ/</li> <li>• խմբային և անհատական աշխատանքներ</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                           |
| <p>12. <b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p><b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 5 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 4 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p><b>Մասնակցություն.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p><b>Գնահատման քայլը.</b> 0.1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>13. <b>Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Ձեռներեցության էությունը և ձեռներեցության տեսության զարգացման փուլերը: Թեմա 2 Գործարար գաղափարը և դրա իրականացման մեխանիզմը: Թեմա 3. Կառավարչական նոր մտածելակերպ: Թեմա 4. Ձեռներեցության ձևերը և տիպերը: Թեմա 5. Բիզնեսի ռազմավարական զարգացումը և բիզնես ռազմավարությունը: Թեմա 6. Ռազմավարական պլանավորումը և կառավարումը. փոխազդեցությունը և մոտեցումները: Թեմա 7. Ձեռներեցական գործունեության կազմակերպումը. բիզնես պլան:</p> |
| <p>14. <b>Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Бекетова О., Найденов В., Бизнес-план, Уч.пособие для вузов, Теория и практика, М., 2009.</li> <li>2. Буров В., Основы предпринимательства, Уч.пособие Чита, 2011. .</li> <li>3. Организация предпринимательской деятельности: Учебник /А.Н.Асаул.–СПб.: АНО ИПЭВ, 2009.</li> <li>4. Питер Ф. Друкер, Бизнес и инновации, пер. с англ.-М: —И.Д.Вильямс  , 2009.</li> <li>5. Попков В.П., Евстафьева Е.В., Организация предпринимательской деятельности. Схемы и таблицы, СПб., 2007..</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                          |                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 35                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 2.Մաքսային գործ                          | 3. 6 ECT կրեդիտ |
| 4.12 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 5.30/0/30                                |                 |
| 6.8-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է</b> ամփոփ ձևով ներկայացնել Մաքսային հսկողության էությունը, Եվրասիական տնտեսական միությանը անդամակցելուց հետո ՀՀ-ում կիրառվող մաքսային ընթացակարգերի, մաքսային արժեքի որոշման և մաքսային վճարների գանձման հիմնական առանձնահատկությունները:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսումնասիրել հի մաքսային քաղաքականությունը,</li> <li>• բացատրել մաքսային ու պետության ներքին և արտաքին քաղաքականության կապը,</li> <li>• ներկայացնել մաքսային մարմինների կառուցվածքը և դրանց կառավարման մակարդակները,</li> <li>• ծանոթացնել մաքսային գործառույթների առանձնահատկություններին:</li> </ul> |                                          |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p><b>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b><br/> 1. Ճանաչելու մաքսային գործունեության և վարչարարության հիմնարար սկզբունքները:<br/> <b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b><br/> 1. Կատարելու գործարարության համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ:<br/> 2. Պատրաստելու և ներկայացնելու տարատեսակ հաշվետվություններ:<br/> <b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b><br/> 1. Օգտվելու տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից (ինտերնետային ռեսուրսներ, էլեկտրոնային գրադարաններ, գիտական հոդվածներ, հաշվետվություններ):<br/> 2. Որոշակի փաստարկների հիմնավորման և եզրահանգումների նպատակով տարբերակելու, վերլուծելու և մեկնաբանելու տարբեր աղբյուրներից հայթայթված տեղեկատվությունը:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրյունները.</b><br/> <b>Ա6.</b> Ճանաչելու մաքսային գործունեության և վարչարարության հիմնարար սկզբունքները:<br/> <b>Բ2.</b> Պատրաստելու համապատասխան որոշումների կայացման համար անհրաժեշտ նյութեր, օգտվելու նորմատիվաիրավական փաստաթղթերից:<br/> <b>Բ5.</b> Գնահատելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները:<br/> <b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրայնում:<br/> <b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:<br/> <b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:<br/> <b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:<br/> <b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |  |  |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• նախադեպերի վերլուծություն,</li> <li>• խմբային աշխատանք,</li> <li>• անհատական աշխատանք:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |
| <p><b>12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/> <b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:<br/> <b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 5 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:<br/> <b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 4 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:<br/> <b>Մասնակցություն.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b><br/> Թեմա 1. ՀՀ անդամակցումը Եվրասիական տնտեսական միությանը և Եվրասիական տնտեսական միության կառուցվածքը: Թեմա 2. Մաքսային հսկողության էությունը: Թեմա 3. Մաքսային ընթացակարգերը և դրանց տեսակները: Թեմա 4. Մաքսային արժեքի հասկացությունը և որոշման մեթոդները: Թեմա 5. Մաքսային վճարներ:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Մաքսային օրենսդրության կիրառման հարցերի պարզեցված ուղեցույց 3, 2001:</li> <li>2. Հ.Լ.Ֆարմանյան, Մաքսային վարչարարության 300 հարց ու պատասխան, 2013:</li> <li>3. А.В.Толкушкин, Таможенное дело, М., 2009.</li> <li>4. О.В.Молчанова, Таможенное дело, М., 2005.</li> <li>5. С.В.Халипов, Таможенное право, М., 2004.</li> <li>6. Е.Н.Ковалева, Таможенные процедуры, М., 2005.</li> <li>7. В.М.Назаренко, Таможенное обслуживание внешнеэкономической деятельности, М., 2001.</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |

|                 |                                          |                 |
|-----------------|------------------------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 36     | 2.Միջազգային առևտուր                     | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.12 Ժամ/շաբ.   | 5.30/0/30                                |                 |
| 6.8-րդ կիսամյակ | 7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>8. <b>Դասընթացի նպատակն է՝</b> նպաստել անհրաժեշտ տեսական հիմքի ձևավորմանը՝ ժամանակակից արտաքին տնտեսական հիմնահարցերին արդյունավետ լուծումներ գտնելու համար: Օժանդակել միջազգային տնտեսագիտության ժամանակակից սկզբունքների և հայեցակարգերի համակողմանի ըմբռնմանը:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսանողներին տալ հիմնարար գիտելիքներ համաշխարհային տնտեսության զարգացման վերաբերյալ, ինչը հիմք կհանդիսանա միջազգային ուղղվածությամբ այնպիսի դասընթացների յուրացման համար, որոնք ավելի խորն են ուսումնասիրում արտաքին տնտեսական կապերի համակարգը և ունեն կիրառական նշանակություն:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p>9. <b>Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b></p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Բացատրելու արտաքին առևտրի տեսությունների ժամանակակից մեկնաբանությունները և առանձնահատկությունները,</li> <li>2. Վերլուծելու առևտրային քաղաքականության հնարավոր ազդեցությունը տնտեսության վրա,</li> <li>3. նկարագրելու վճարային հաշվեկշռի և փոխարժեքի կարգավորման ուղիներն ու դերը տնտեսության կայունության խնդրում:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. գնահատելու համաշխարհային տնտեսական զարգացումների հնարավոր ազդեցությունը ՀՀ տնտեսության վրա,</li> <li>2. կանխատեսելու ՀՀ արտաքին տնտեսական և արժույթային քաղաքականության ներտնտեսական հետևանքները,</li> <li>3. հաշվարկելու տնտեսական խմբավորումներում ՀՀ մասնակցության հավանական հետևանքները:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. վերլուծելու ժամանակակից արտաքին տնտեսական հիմնախնդիրները, քննարկել դրանց լուծման այլընտրանքները,</li> <li>2. կատարելու հետազոտական աշխատանք,</li> <li>3. մասնակցելու գիտական բանավեճի:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                      |
| <p>10. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա7.</b> Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումները:</p> <p><b>Ա8.</b> Մեկնաբանելու միկրո և մակրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունները, քննարկելու գլոբալ և լոկալ շուկաների հիմնախնդիրները:</p> <p><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները:</p> <p><b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |
| <p>11. <b>Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություն. տեսության և քաղաքականության բացատրություն,</li> <li>• սեմինար պարապմունք. տնտեսական իրավիճակների ու տնտեսական քաղաքականության վերլուծություն,</li> <li>• խնդիրների լուծում,</li> <li>• ուսանողների կողմից վերլուծական նյութերի պատրաստում, ներկայացում և քննարկում</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p>12. <b>Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 5 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 4 միավոր առավելագույն արժեքով, գնահատման քայլը՝ 0,1 միավոր է:</p> <p><b>Մասնակցություն.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Ներածություն: Թեմա 2. Համաշխարհային առևտուր՝ Գրավիտացիայի մոդելը: Թեմա 3. Փոխանակման տնտեսություններ, Համեմատական առավելություն: Թեմա 4. Ռիկարդոյի մոդելը: Թեմա 5. Հատուկ գործոնների մոդել: Թեմա 6. Հեկշեր-Օլլին մոդել: Թեմա 7 Ստանդարտ առևտրի մոդել: Թեմա 8. Գլոբալիզացիան և անհավասարությունը: Թեմա 9. «Նոր» առևտրի տեսություն՝ Մասշտաբից աճող հատկություն: Թեմա 10. Նոր «Նոր» տեսություն՝ ֆիրմաների հետերոգենություն: Թեմա 11. Արտաքին տնտեսությունները՝ կախված մասշտաբից: Թեմա 12. Առևտրային քաղաքականություն: Թեմա 13. Ֆակտոր մոբիլություն:</p> |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <p>1. Թորոսյան Թ., Միջազգային տնտեսագիտություն, Եր., 2009:</p> <p>2. Հասսեդ Ս., Մելվին Մ., Միջազգային տնտեսագիտություն, Եր., 1999:</p> <p>3. Yarbrough B., R. Yarbrough, «The World Economy: Trade and Finance», Harcourt College Publishers, 2000:</p> <p>4. Krugman P., M. Obstfeld, M. Melitz, «International Economics: Theory and Policy», Pearson, 2014:</p> <p>5. Salvatore D., «International Economics», John Wiley &amp; Sons, 2016:</p> <p>6. Киреев А., Международная экономика. М.: Международные отношения, 2006:</p>                                                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                           |                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 38                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2.Տնտեսական գործունեության վերլուծություն | 3.6 ECTS կրեդիտ |
| 4.12 Ժամ/շաբ.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 5.30/0/30                                 |                 |
| 6.8-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 7.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման  |                 |
| <p>8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ կազմակերպության մրցունակության ապահովման գործընթացում տնտեսական գործունեության վերլուծության կարևորության, տնտեսական գործունեության վերլուծության եղանակների, ինչպես նաև վերլուծության համար անհրաժեշտ տեղեկատվության հավաքագրման ու մշակման մասին: Անհրաժեշտ է ուսանողներին ծանոթացնել կազմակերպության ֆինանսական դրության, արդյունքի, սնանկացման և ռիսկի գնահատման մեթոդիկային, ինչպես նաև ուսանողների մոտ ձևավորել, զարգացնել արդյունավետ հաղորդակցության, հիմնախնդիրները տրամաբանորեն լուծելու, դատելու, առաջարկություններ անելու ունակություններ:</p> <p><b>Դասընթացի խնդիրներն են.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>մեկնաբանել դասընթացի առարկան, մեթոդը, դասակարգել արտադրության արդյունավետության բարձացման պահուստները,</li> <li>բացատրել ֆինանսական, կառավարչական վերլուծության համար անհրաժեշտ տեղեկատվական բազան, եղանակները, անհրաժեշտ ցուցանիշները,</li> <li>ուսուցանել օգտվել հաշվապահական փաստաթղթերից և հասկացություններից տնտեսական որոշումներ կայացնելիս,</li> <li>գինել փաստաթղթերի հետ աշխատելու, գործարար ակտիվության ցուցանիշները հաշվարկելու, տգվ խնդիրներ լուծելու, գործոնային վերլուծություններ կատարելու կարողություններով:</li> </ul> |                                           |                 |
| <p>9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</p> <p><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն</b></p> <p>1. Ընտրելու անհրաժեշտ տնտեսական ինֆորմացիան, կազմելու վերլուծական աղյուսակներ:</p> <p>2. Բացահայտելու ցուցանիշների փոփոխությունները նախորդ տարիների նկատմամբ:</p> <p>3. Բացահայտելու արտադրության արդյունավետության բարձրացման հնարավոր ռեզերվները:</p> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <p>1. Կատարելու տրված տեղեկատվության հիման վրա ոչ ընթացիկ և ընթացիկ ակտիվների, պարտավորությունների օգտագործման արդյունավետության վերլուծություն:</p> <p>2. Գնահատելու հաշվետվության տվյալներով կազմակերպության ֆինանսական դրությունը, ֆինանսական արդյունքը:</p> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <p>1. Աշխատելու թիմում, շփվելու մասնագիտական լեզվով:</p> <p>2. Անհայտ իրավիճակներում կողմնորոշվելու, որոշումներ կայացնելու, կատարելու առաջարկություններ</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                           |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա7.</b> Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումներ:</p> <p><b>Ա9.</b> Կապակցելու ֆինանսների, վիճակագրության, հաշվապահական հաշվառման մասին գիտության մեջ օգտագործվող հիմնական հասկացությունները:</p> <p><b>Բ7.</b> Մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:</p> <p><b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:</p> <p><b>Բ10.</b> Կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ6.</b> Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |
| <p><b>11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• դասախոսություններ,</li> <li>• նախադեպերի վերլուծություն,</li> <li>• սեմինարներ, քննարկումներ և բանավեճեր,</li> <li>• գործնական և խմբային աշխատանքներ,</li> <li>• հետազոտական աշխատանքներ, խնդիրներ, ռեֆերատներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p><b>Եզրափակիչ քննություն.</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p><b>Ինքնուրույն աշխատանք.</b> 5 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p><b>Ընթացիկ ստուգում.</b> 4 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p><b>Մասնակցություն.</b> 2 միավոր առավելագույն արժեքով,</p> <p><b>Գնահատման քայլը՝</b> 0.1 միավոր է:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <p><b>13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.</b></p> <p>Թեմա 1. Տնտեսական գործունեության վերլուծության կարևորությունը արտադրության կառավարման համակարգում: «Տնտեսական գործունեության վերլուծության» առարկան, խնդիրները, մեթոդը և տեսակները: Վերլուծության կազմակերպումը և տեղեկատվական բազան: Թեմա 2. Տնտեսական գործունեության վերլուծության եղանակները: Թեմա 3. Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերլուծություն: Թեմա 4. Ընթացիկ ակտիվների վերլուծություն: Թեմա 5. Եկամուտների և ծախսերի վերլուծություն: Թեմա 6. Կանոնադրական կապիտալի վերլուծություն: Թեմա 7. Ֆինանսական արդյունքների վերլուծություն: Թեմա 8. Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծություն: Թեմա 9. Կրեդիտորական պարտքի վերլուծություն: Թեմա 10. Ֆինանսական դրության վերլուծություն:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p><b>14. Հիմնական գրականության ցանկ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ՀՀ օրենքը «Հաշվապահական հաշվառման մասին», 2002:</li> <li>2. Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներ, 2012:</li> <li>3. Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներ, 2012:</li> <li>4. ՀՀ Աշխատանքային օրենսգիրքը, 2016:</li> <li>5. ՀՀ Հարկային օրենսգիրք 2016:</li> <li>6. Մարգարյան Ա., Առաքելյան Կ., Տնտեսական գործունեության վերլուծություն. Եր., 2005:</li> <li>7. Անդրեայան Ա., Տնտեսական գործունեության վերլուծություն, Եր., 2003:</li> <li>8. Բայադյան Ա., Ձեռնարկությունների ֆինանսական դրության գնահատումը, Եր., 2002:</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                            |                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-----------------|
| 1.0201/Բ 43                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2.Մասնագիտական պրակտիկա -1 | 3.3 ECTS կրեդիտ |
| 4.6-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 5.Ստուգարք                 |                 |
| <p>6. <b>Պրակտիկայի նպատակն է</b> ձևավորել գործնական հմտություններ մասնագիտական դասընթացներից ստացած տեսական գիտելիքների շուրջ: Հնարավորություն տալ համակարգված գիտելիքները և կարողությունները կիրառել պրակտիկ մասնագիտական գործունեության մեջ: Նպաստել տեղեկատվության հետ աշխատելու ունակությունների զարգացմանը, աշխատանքային միջավայրում ադապտացմանը, ԲՈՒՀ-ի և գործատուների հետ կապերի հաստատմանը:</p> <p><b>Պրակտիկայի խնդիրները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ծանոթացնել կազմակերպության տնտեսական գործունեության առանձնահատկություններին և կազմակերպչական գործընթացներին,</li> <li>• ծանոթացնել կազմակերպության հիմնադիր փաստաթղթերին, ներքին դրույթներին, ֆինանսական և կառավարչական փաստաթղթերին,</li> <li>• ծանոթացնել կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող օրենքներին, ստանդարտներին</li> <li>• ծանոթացնել կազմակերպության ստորաբաժանումներին</li> <li>• տրամադրել տեղեկատվություն, կատարել վերլուծություններ, զեկույցներ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                            |                 |
| <p>7. <b>Պրակտիկայի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ներկայացնելու պրակտիկա իրականացնող կազմակերպության գործունեության բնույթը, առանձնահատկությունները, առանձին ստորաբաժանումներին գործառնությունները,</li> <li>2. Ներկայացնելու կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող օրենքները, հարկային պարտավորությունների պահանջները,</li> <li>3. Բացատրելու կազմակերպության գործունեությունը բնութագրող հասկացությունները, ցուցանիշները,</li> <li>4. Թվարկելու հիմնական փաստաթղթերը, նրանցում պարունակվող վավերապայմանները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ուսումնասիրելու և վերլուծելու կազմակերպության առանձին ստորաբաժանումներում ձևավորված տեղեկատվությունը,</li> <li>2. Լրացնելու և ստուգելու տարբեր փաստաթղթեր,</li> <li>3. Ներկայացնելու կազմակերպության տնտեսական գործունեության արդյունավետությունը բնութագրող ցուցանիշները,</li> <li>4. Վերլուծության արդյունքների հիման վրա կատարելու հետևություններ և հիմնավորելու դրանք,</li> <li>5. Կատարելու հաշվապահական փաստաթղթերի և վիճակագրական տվյալների վերլուծություն:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Աշխատելու թիմում,</li> <li>2. Շփվելու մասնագիտական լեզվով:</li> </ol>                                                                                                                                                                   |                            |                 |
| <p>8. <b>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Ա1.</b> Ներկայացնելու վերլուծությունների մաթեմատիկական կանոնները և հնարքները:</p> <p><b>Ա3.</b> Բացատրելու վիճակագրական տվյալների կազմման և վերլուծության ձևերը:</p> <p><b>Բ1.</b> Կիրառելու տնտեսամաթեմատիկական անալիզի մեթոդները և գործիքակազմը արդի տնտեսական հիմնախնդիրների մոդելավորման համար</p> <p><b>Բ2.</b> Կատարելու գիտահետազոտական աշխատանքներ և գործնական վերլուծություններ օգտագործելով վիճակագրական և էկոնոմետրիկ մեթոդներ:</p> <p><b>Բ3.</b> Կիրառելու մաթեմատիկական հասկացությունները, սիմվոլները քանակական և որակական հարաբերությունների մեկնաբանման համար:</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:</p> <p><b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի գնահատման մեթոդները:</p> <p><b>Բ10.</b> Կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառնություն ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ,</p> |                            |                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>                                                                                                                                                                                                    |  |  |
| <p><b>9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• քննարկումներ և բանավեճեր,</li> <li>• հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում,</li> <li>• խմբային աշխատանքներ,</li> <li>• հաշվետվություն:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                              |  |  |
| <p><b>10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Վերջնադրյունների ձևավորումը ստուգելու համար նախատեսված ստուգարքը անց է կացվում բանավոր, հաշվետվության հիման վրա:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |  |
| <p><b>11. Մասնագիտական պրակտիկան բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից /փուլերից/.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• նախապատրաստական փուլ,</li> <li>• ծանոթացման փուլ,</li> <li>• հիմնական փուլ,</li> <li>• վերլուծական փուլ,</li> <li>• ամփոփիչ փուլ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                      |  |  |
| <p><b>12. Հիմնական գրականության ցանկ.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ՀՀ Աշխատանքային օրենսգիրք, 2004:</li> <li>2. ՀՀ Հարկային օրենսգիրք, 2016:</li> <li>3. ԿԲ մասին ՀՀ օրենք, Բանկերի և բանկային գործունեության մասին ՀՀ օրենք:</li> <li>4. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքը, 2002:</li> <li>5. Կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական գործունեության հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլան եվ դրա կիրառման հրահանգ, 2012:</li> <li>6. Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներ, 2012:</li> </ol> |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                   |                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|------------------------|
| <b>1.0201/Բ 45</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>2.Մասնագիտական պրակտիկա -2</b> | <b>3.3 ECTS կրեդիտ</b> |
| <b>4.8-րդ կիսամյակ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>5.Ստուգարք</b>                 |                        |
| <p><b>6. Պրակտիկայի նպատակն է</b> խորացնել մասնագիտական գործնական հմտությունները տնտեսագիտության, հաշվապահական հաշվառման և աուդիտի, ֆինանսական շուկաների, բիզնեսի գնահատման, գնագոյացման, ապահովագրության, բանկային գործի, տեղեկատվության կուտակման և վերլուծության շրջանակներում: Հնարավորություն տալ համակարգված տնտեսագիտական գիտելիքները և կարողությունները կիրառել գիտական և պրակտիկ մասնագիտական գործունեության մեջ: Նպաստել որակյալ, արդիական, կիրառական ավարտական աշխատանքի կատարման համար համապատասխան նյութերի ձեռք բերմանը, մասնագիտական հանրության հետ մասնագիտական լեզվով հաղորդակցման հմտությունների բարելավմանը, նպաստել ԲՈՒՀ-ի և գործատուների հետ կապերի հաստատմանը:</p> <p><b>Պրակտիկայի խնդիրները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ուսումնասիրել կազմակերպության տնտեսական գործունեության առանձնահատկություններին և կազմակերպչական գործընթացներին,</li> <li>• ուսումնասիրել և համադրել կազմակերպության հիմնադիր փաստաթղթերը, ներքին դրույթները, ֆինանսական և կառավարչական հաշվետվությունները,</li> <li>• ծանոթացնել կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող օրենքներին, ստանդարտներին</li> <li>• ուսումնասիրել և գնահատել կազմակերպության ներքին միջավայրը</li> <li>• տրամադրել տեղեկատվություն, կատարել վերլուծություններ պատրաստել հաշվետվություն, զեկույցներ:</li> </ul> |                                   |                        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>7. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝</b><br/> <b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ներկայացնելու պրակտիկա իրականացնող կազմակերպության գործունեության բնույթը, առանձնահատկությունները, առանձին ստորաբաժանումներին գործառույթները,</li> <li>2. Ներկայացնելու կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող օրենքները, հարկային պարտավորությունների պահանջները,</li> <li>3. Բացատրելու կազմակերպության գործունեությունը բնութագրող ցուցանիշները,</li> <li>4. Թվարկելու հիմնական փաստաթղթերը, նրանցում պարունակվող վավերապայմանները:</li> </ol> <p><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ուսումնասիրելու, հաշվառելու և վերլուծելու կազմակերպության ներքին տեղեկատվությունը,</li> <li>2. լրացնելու և ստուգելու տարբեր փաստաթղթեր, կազմելու հաշվետվություններ,</li> <li>3. հաշվարկելու և վերլուծելու կազմակերպության տնտեսական գործունեության արդյունավետությունը բնութագրող ցուցանիշները,</li> <li>4. կազմելու բիզնես պլանի պարզ տարբերակը,</li> <li>5. հետևություններ և հիմնավորելու դրանք:</li> <li>6. հաշվապահական փաստաթղթերի, վիճակագրական տվյալների, վերլուծության արդյունքների հիման վրա առաջադրելու կառավարչական որոշումներ:</li> </ol> <p><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. աշխատելու թիմում,</li> <li>2. շփվելու մասնագիտական լեզվով,</li> <li>3. անորոշ իրավիճակներում կողմնորոշվելու, որոշումներ կայացնելու:</li> </ol> | <p><b>8. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.</b></p> <p><b>Բ2.</b> Կատարելու գիտահետազոտական աշխատանքներ և գործնական վերլուծություններ օգտագործելով վիճակագրական և էկոնոմետրիկ մեթոդներ:</p> <p><b>Բ4.</b> Չափելու և գնահատելու ֆինանսական ռիսկերը, մշակելու ռիսկերի նվազեցման ստրատեգիա: մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ</p> <p><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները</p> <p><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր</p> <p><b>Բ7.</b> Մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:</p> <p><b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:</p> <p><b>Բ9.</b> Գնահատելու բանկերի ֆինանսական կայունությունը, բացահայտելու բանկային համակարգի ֆինանսական կայունության վրա ազդող գործոնները:</p> <p><b>Բ10.</b> Կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ, կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր:</p> <p><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:</p> <p><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:</p> <p><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:</p> <p><b>Գ9.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p> |
| <p><b>9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• քնարկումներ և բանավեճեր,</li> <li>• հետազոտական, գործնական աշխատանքների կատարում,</li> <li>• Խմբային աշխատանքներ,</li> <li>• հաշվետվություն:</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p><b>10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b></p> <p>Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար նախատեսված ստուգարքը անց է կացվում բանավոր, հաշվետվության հիման վրա:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 11. <b>Մասնագիտական պրակտիկական բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից /փուլերից/.</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• նախապատրաստական փուլ,</li> <li>• ծանոթացման փուլ,</li> <li>• հիմնական փուլ,</li> <li>• վերլուծական փուլ,</li> <li>• ամփոփիչ փուլ:</li> </ul>                                                                                                                                                                                              |
| 12. <b>Հիմնական գրականության ցանկ.</b> <p>1. ՀՀ Աշխատանքային օրենսգիրք, 2004:</p> <p>2. ՀՀ Հարկային օրենսգիրք, 2016:</p> <p>3. ԿԲ մասին ՀՀ օրենք, Բանկերի և Բանկային գործունեության մասին ՀՀ օրենք:</p> <p>4. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքը, 2002:</p> <p>5. Կազմակերպությունների ֆինանսատնտեսական գործունեության հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլան և դրա կիրառման հրահանգ, 2012:</p> <p>6. Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներ, 2012:</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                          |                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|------------------|
| 1.0201/Բ 44                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2.Ավարտական աշխատանք                     | 3.12 ECTS կրեդիտ |
| 4. 8-րդ կիսամյակ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 5.Առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման |                  |
| 6.Ավարտական աշխատանքի նպատակն է արտացոլել տվյալ մասնագիտության շրջանակներում ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները կիրառելու և մասնագիտական ոլորտին առնչվող խնդիրներ բարձրացնելու ու լուծումներ առաջադրելու հմտությունները:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                          |                  |
| 7.Ավարտական աշխատանքի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝<br><b>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</b><br>1. բացատրելու այլ դասընթացներից ստացած գիտելիքների համադրումը և կիրառումը կոնկրետ գործնական խնդրի ուսումնասիրության մեջ,<br>2. ներկայացնելու հետազոտության տրամաբանական ընթացքը:<br><b>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</b><br>1. ձևակերպելու գիտական խնդիրներ,<br>2. կատարելու գիտագործնական առաջարկներ՝ մասնագիտական խնդիրները լուծելու համար:<br><b>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ</b><br>1. աշխատելու ինքնուրույն,<br>2. մտածելու մասնագիտորեն և քննադատաբար:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                          |                  |
| 8.Ավարտական աշխատանքը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.<br><b>Ա1.</b> Ներկայացնելու ֆինանսների կառավարման ժամանակակից մոտեցումները և մեթոդները:<br><b>Ա4.</b> Մեկնաբանելու բանկային գործունեության հիմնարար սկզբունքները:<br><b>Ա7.</b> Բացահայտելու տնտեսագիտական տարբեր խնդիրների ծագման պատճառները և ընտրելու կառավարման մոտեցումներ:<br><b>Բ2.</b> Կատարելու գիտահետազոտական աշխատանքներ և գործնական վերլուծություններ օգտագործելով վիճակագրական և էկոնոմետրիկ մեթոդներ:<br><b>Բ4.</b> Չափելու և գնահատելու ֆինանսական ռիսկերը, մշակելու ռիսկերի նվազեցման ստրատեգիա:<br><b>Բ5.</b> Քննարկելու ընտրված տնտեսական քաղաքականությունները և ամփոփելու քննարկման արդյունքները:<br><b>Բ6.</b> Տարբեր հարցերի շուրջ որոշումների կայացման համար ղեկավարի օգնությամբ իրականացնելու հետազոտություն և պատրաստելու անհրաժեշտ նյութեր:<br><b>Բ7.</b> Մասնագիտական վերլուծություններով և հաշվարկներով գնահատելու կազմակերպության ֆինանսների կառավարման արդյունավետությունը, ներկայացնելու վերլուծությունից բխող եզրակացություններ:<br><b>Բ8.</b> Կիրառելու տնտեսության ֆինանսական հատվածի կառավարման և գնահատման մեթոդները:<br><b>Բ9.</b> Գնահատելու բանկերի ֆինանսական կայունությունը, բացահայտելու բանկային համակարգի ֆինանսական կայունության վրա ազդող գործոնները:<br><b>Բ10.</b> Կատարելու նախագծերի համար անհրաժեշտ տեխնիկատնտեսական հաշվարկներ՝ կիրառելով տարբեր համակարգչային ծրագրեր:<br><b>Գ2.</b> Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:<br><b>Գ3.</b> Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:<br><b>Գ4.</b> Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:<br><b>Գ5.</b> Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: |                                          |                  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>ԳԳ.</b> Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:</p>                                                                                                                        |
| <p><b>9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.</b><br/>Խորհրդատվություններ/ուղղորդում</p>                                                                                                                                                                                                                        |
| <p><b>10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.</b><br/>Տե՛ս «ԵՊՀ ԻՄ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգ»-ը</p>                                                                                                                                                                                                         |
| <p><b>11. Ավարտական աշխատանքի կատարումը բաղկացած է հետևյալ հիմնական փուլերից.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• թեմայի որոշում և հաստատում,</li> <li>• հետազոտություն,</li> <li>• արդյունքների համակարգում,</li> <li>• նախապաշտպանություն,</li> <li>• աշխատանքի կազմում,</li> <li>• պաշտպանություն:</li> </ul>                     |
| <p><b>12. Հիմնական գրականության ցանկ</b><br/>«ԵՊՀ ԻՄ-ում բակալավրի ավարտական աշխատանքի պատրաստման և գնահատման կարգ» Հաստատված է ԵՊՀ ԻՄ գիտական խորհրդի 2020 թ. դեկտեմբերի 25-ի թիվ 48/6 որոշմամբ (հասանելի է հետևյալ հղմամբ՝ <a href="http://ijevan.ysu.am/wp-content/uploads/2013/12/">http://ijevan.ysu.am/wp-content/uploads/2013/12/</a>)</p> |